

บรรณานุกรม

หนังสือและบทความในหนังสือภาษาไทย

ชม ภูมิภาค. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร:ไทยวัฒนาพานิช, 2516.

น้อมฤที จงพยุหะ. หลักการสอน 2. กรุงเทพมหานคร:ก้าวหน้าการพิมพ์, 2514 .

บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ม.ล. ภาษาไทย-วิชาที่ถูกลืม. พระนคร:กรุงเทพการพิมพ์, 2520.

ประคอง กรรณสุต. สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู. กรุงเทพมหานคร:ไทยวัฒนาพานิช, 2520.

ประพนธ์ เจียรกุล. "ผลการทดลอง RIT ในเวียดนาม." ใน สทเวลาการสอน:นวัตกรรมที่น่าสนใจ, หน้า 323-338. อาคม จันทสุนทร และ เขาวลิต ชำนาญ, บรรณาธิการ. สหบุรี:หัตถโกศลการพิมพ์, 2521.

รังสรรค์ ธนะพรพันธ์. ทัศนะทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร:พีชเนศ, 2518.

วิสิษฐ์ ทองแสง. วิชาการศึกษา 4 (หลักการสอน 1). [ม.ป.ท.] 2513.

สมบูรณ์ พรรณภาพ และ ชัยโรจน์ ชัยอินคำ. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร:บรรณกิจ, 2518.

สำนักงานโครงการส่งเสริมสมรรถภาพการสอน. โครงการส่งเสริมสมรรถภาพการสอน (RIT). นครสวรรค์:สยามศิลป์, 2521.

สมิตร คุณานุกะ. หลักสูตรและการสอน. กรุงเทพมหานคร:ชวนพิมพ์, 2523.

สุวัฒน์ มุททเมธา. การเรียนการสอนปัจจุบัน. กรุงเทพมหานคร:โอเคียนส์โคร์, 2523.

- เสถียร สมศักดิ์ภาพงค์. "วิธีการเรียนแบบล่าคำตอบ." ใน ลคเวลาการสอน: นวัตกรรมที่น่า
สนใจ, หน้า 231-240. อาคม จันทสุนทร และ เขาวลิต ชำนาญ, บรรณาธิการ.
ลพบุรี: หัศตโกศลการพิมพ์, 2521.
- เสนาะ หักดี. "โครงการส่งเสริมสมรรถภาพการสอน." ใน ลคเวลาการสอน: นวัตกรรมที่
น่าสนใจ, หน้า 317-322. อาคม จันทสุนทร และ เขาวลิต ชำนาญ, บรรณาธิการ.
ลพบุรี: หัศตโกศลการพิมพ์, 2521.
- อัญชลี แจ่มเจริญ และ สุกัญญา ชารีวรรณ. หลักการสอนและการเตรียมประสบการณ์ภาค-
ปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: เฉลิมชัยการพิมพ์, 2523.
- อาคม จันทสุนทร และ เขาวลิต ชำนาญ. ลคเวลาการสอน: นวัตกรรมที่น่าสนใจ, ลพบุรี :
หัศตโกศลการพิมพ์, 2521.
- บทความจากวารสาร
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. "วิธีสอนแบบศูนย์การเรียน." ชุมนุมจุฬา ฉบับนิยมหาราชานุสรณ์
(ตุลาคม 2516) : 68-69.
- _____. "แนวคึกการจักระบบพัฒนาหลักสูตรและการจัดห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน."
วารสารครูศาสตร์ 5 (พฤศจิกายน - ธันวาคม 2517): 29.
- นพพร พานิชสุข. "ท่านเคยเป็นครูอาจารย์เช่นนี้หรือไม่." ข่าวรวมคำแหง 7 (17 มิถุนายน
2521) : 4.
- ศุสิทธิ์ นิมิตรกุล. "จะใช้วิธีสอนแบบบรรยายอย่างไรจึงจะได้ผล." ประชาศึกษา 31
(พฤษภาคม 2522) : 27 - 31.
- สวัสดิ์ สุวรรณอักษร. "รายงานครู." ประชาศึกษา 25 (กันยายน 2516): 28 - 29.

วิทยานิพนธ์และเอกสารอื่นๆ

ประยูร อาษานาม. "คณิตศาสตร์สำหรับชั้นประถม." ขอนแก่น : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2520 . (อักษำเนา)

วิไลวรรณ สันตะโกมล. " การเปรียบเทียบผลการสอนวิชาวรรณคดีไทยเรื่อง "ลิลิตตะเลง-
พ่าย" โดยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์และกระบวนการสอนแบบครูเป็นศูนย์กลาง ในชั้น
ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

สันต์ วรศิริ. " เอกสารประกอบการบรรยายระเบียบวิธีสอนทั่วไป." กรุงเทพมหานคร :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, [ม.ป.ป.] (อักษำเนา)

Books

Cooney, Thomas J., Edward J. Davis and K.B.Henderson. Dynamics of
Teaching Secondary School Mathematics. Boston:Houghton Mifflin
Co., 1975.

De Cecco, John P., and William R. Crawford. The Psychology of Learning
and Instruction. New Delhi:Prentice - Hall, 1977.

Ebell, Robert L. Essential of Educational Measurement. New Jersey :
Prentice - Hall, Inc., 1972.

Garette, Henry E. Statistic in Psychology and Education . Vakils
Feffer and Simon Private Ltd., 1966.

Lardizabal, Ampero S., Alicia S. Butos, Luz C. Bucui, and Maura G. Tangco . Methods and Principles of Teaching . Manila : Aloma Phonix Publishing House, Inc., 1969.

Articles

Filella, J. " Method of Teaching:Wayof Turning Non-Learners into Learners." Adult Education 4 (November 1975): 15-22.

Mulder, Herman . " The Sociology of The School Class." Education I (1970) : 103 - 107 .

ภาคผนวก ก.
แบบทดสอบและข้อมูล

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชาการระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕

เรื่อง

สวัสดีรักษา

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดในแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมายกากบาท
ทับหัวข้อ ก ข ค หรือ ง ที่ต้องการเลือก โดยทำในกระดาษคำตอบ

1. ผู้แต่งเรื่อง สวัสดีรักษา คือใคร
 - ก. เจ้าฟ้าอาภรณ์
 - ข. พระสุนทรโวหาร
 - ค. เจ้าฟ้าภูธรทลพิทยวดี
 - ง. กรมพระปรมาภิไธยวชิราวุธ
2. เรื่องสวัสดีรักษาที่นำมาเรียนนี้ มีต้นเค้ามาจากเรื่องใด
 - ก. สวัสดีรักษาคำฉันท์
 - ข. สวัสดีรักษาคำกลอน
 - ค. เพลงยาวถวายโอวาท
 - ง. กฤษณาสมันต์คำฉันท์
3. ผู้แต่งเรื่องสวัสดีรักษา มีจุดประสงค์อย่างไรที่แต่งเรื่องขึ้นมา
 - ก. แต่งให้แก่มุคคณคนหนึ่ง
 - ข. แต่งขึ้นเพื่อใช้เป็นแบบสอนอ่าน
 - ค. แต่งเพื่อแสดงความสามารถทางกวี
 - ง. แต่งเพื่อสอนให้คนไทยปฏิบัติตนได้ถูกต้อง
4. ใจความสำคัญของเรื่องสวัสดีรักษา คืออะไร
 - ก. การปฏิบัติตนในเขตพระราชวัง
 - ข. แนวปฏิบัติตนสำหรับคนไทยทั่วไป
 - ค. ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพสังคมไทยสมัยนั้น
 - ง. ความรู้ด้านไสยศาสตร์และการเชือดไก่ชกกลาง

5..ข้อเรื่อง สวัสดิรักษา หมายความว่าอย่างไร

- ก. การบำรุงรักษาตน
- ข. การกระทำความดี
- ค. การรักษาคณะงามความดี
- ง. การปฏิบัติรักษาตนให้เกิดสิริมงคล

6. " อนึ่งวันชำระสระพระเกล้า อังคารเสวรสันวิติบคโถม " บคโถม คืออะไร

- ก. วิชาอาคม
- ข. เเคราะห์และอันตราย
- ค. ผ้าบางๆ ที่ขึ้นตามใบหน้า
- ง. ความแข็งแรงสมบูรณ์ของร่างกาย

7. " ภิรมย์รสอดสำห้สงพระคงคา เจริญราศีสวัสดิชจักภย " ข้อความนี้หมายความว่าอย่างไร

- ก. อาบน้ำบ่อยๆ จะทกให้เกิดสง่าราศี
- ข. หลังรับประทานอาหาร ควรล้างมือทุกครั้ง
- ค. จงอาบนำหลังจากกรวมหลับนอนกับสตรีแล้ว
- ง. ถ้าอาบนำอย่างมีความสุข จะทำให้เกิดสิริมงคล

8. เหตุใดจึงห้ามว่า "อนึ่งเซพะอย่าถ่มเมื่อลมพัด"

- ก. ทำให้เสียสง่าราศี
- ข. จะกลายเป็นคนปากพล่อย
- ค. อาจทำให้ถูกคุณไสยเป็นอันตรายได้
- ง. เพื่อรักษามรยาทและป้องกันการแพร่เชื้อโรค

9. เหตุใดจึงสอนว่า "หิ้งไม้ค่าข้าวเรือนและเชือกคอก ใครลอคคอกอัปลักษณะ เสียศักดิ์ศรี"
- เพราะสิ่งของเหล่านี้ไม่มีมงคล
 - เพราะเกรงว่าจะเกิดอุบัติเหตุ
 - เพราะอาจทำให้ถูกคุณไสยได้ง่าย
 - เพราะเป็นความเชื่อที่สืบทอดกันมานาน
10. แนวปฏิบัติข้อใดที่สวัสดิศึกษาไม่ได้สอนไว้
- ห้ามนั่งขวางบันได
 - ไม่ควรฆ่าสัตว์ในวันกำเนิด
 - ให้แสดงคารวะต่อดวงอาทิตย์และดวงจันทร์
 - พบพระสงฆ์เมื่อใด ให้ทำความเคารพทุกครั้ง
11. " อนึ่งว่าถ้าจะลงสรงสนาน ทุกห้วยธารเดือนถ้ำและน้ำไหล
พระพักตร์นั้นฉันล่องตามคลองไป ห้ามมิให้ถ่ายอุจจาระปัสสาวะ "
ข้อปฏิบัติดังกล่าวนี้มุ่งผลอย่างไร
- เพื่อมิให้ถูกคุณไสยของผู้อื่น
 - เพื่อรักษาสาธารณสุขสมบัติให้ถาวร
 - เพื่อแสดงความกตัญญูต่อแม่พระคงคา
 - เพื่อรักษาสุขภาพอนามัยทั้งของตนเองและส่วนรวม
12. ข้อใดให้ความรู้เรื่องสุขภาพอนามัยได้ชัดเจนที่สุด
- เสวยนั้นฉันพระพักตร์ไปบูรพทิศ เจริญฤทธิชัยชั้นเสนาบดี
 - อนึ่งนั่งบังคนอย่าลต่ำ อย่าบ้วนน้ำลายพาเสียราศี
 - แมนสตรีมีระดูอย่าอยู่ควาย ถ้ามีมวยก็มักเสียจักขุ
 - อนึ่งภูษาผ้าทรงนุ่งคับ ให้มีครบเครื่องเสริจทั้งเจ็ดสี
13. ข้อใดเป็นแนวปฏิบัติที่มีประโยชน์ต่อ "นักเรียน" มากที่สุด
- อนึ่งจะไปไต่ช่องคลองสะพาน อย่าลอคร้านพักแพงแรงราศี
 - จะไปไหนให้อาบชดสุดคนธรร เป็นชัยชาญรูปไล่ละลายทา
 - อนึ่งนั่งบังคนอย่าลต่ำ อย่าบ้วนน้ำลายพาเสียราศี
 - อนึ่งวิชาอาคมถมนำ เวลาควาควรคิดเป็นนิจลิน

14. วันเกิดแบบไทยๆ นั้น สวัสดิกรศึกษาสอนให้ทำอย่างไร
- ก. ไม่ฆ่าสัตว์ตัดชีวิต
- ข. แต่งกายด้วยเสื้อผ้าสีนวล
- ค. ชำระมือเท้าให้สะอาดก่อนนอน
- ง. ถูกทุกข้อ
15. การรักษาสิริในร่างกายคนเรา กระทำอย่างไร
- ก. ไม่ฆ่าสัตว์ตัดชีวิต
- ข. ทำความสะอาดร่างกาย
- ค. ไม่แตะต้องของสกปรกโสโครก
- ง. หมั่นท่องบ่นคาถาอาคมเป็นประจำ
16. ข้อใดเป็นการปฏิบัติที่มีประโยชน์น้อยที่สุด
- ก. อยันหน้าผาผืนขึ้นเห็นน้ำ
- ข. ว่าเข้าครุสุริโยโธหัย
- ค. เสวยนั้นฉันพระพักตร์ไปบูรพทิศ
- ง. เครื่องอาวรุชสุกห้ามอย่าข้ามกราย
- จะต้องรำเพร่าพัชชิตมาปะ
คีนนอนให้ห้ามโมโหอย่าโกรธา
เจริญฤทธิชันษาสถานล
อายนอนชายสตรีมีภัก
17. " หนึ่งวันจันทร์คราสตฤษสารทศูรย์
คำว่า สูรย์ ในที่นี้หมายถึงอะไร
- ก. วันธรรมสวนะ
- ข. วันสงกรานต์
- ค. สุริยุปราคา
- ง. ดวงอาทิตย์
18. เวลาสุนัขเห่า สวัสดิกรศึกษาสอนให้ทำอย่างไร
- ก. แฉ่เมศคาให้
- ข. คีพอให้หลาบจำ
- ค. เฉยเสีย เป็นดีที่สุด
- ง. เอาน้ำล้างหน้าและเท้าให้สะอาด
19. " แม่นมิกเพี้ยนเปลี่ยนเรื่องเบื่องนราณ
คำที่ขีดเส้นใต้ มีรูปเต็มและความหมายตรงกับข้อใด
- ก. คีษานุโทษ - ความรู้ที่ผิดพลาด
- ข. โทษานุโทษ - โทษใหญ่่น้อย
- ค. ทักษานุโทษ - ชำนาญน้อย
- ง. เกษานุโทษ - อภัยโทษ
20. ประโยชน์อันสำคัญยิ่งที่ไทยได้รับจาก "สวัสดิกรศึกษา" คืออะไร
- ก. ทำให้มีกวีเกิดขึ้นอีกมากมาย
- ข. เกิดหลักปฏิบัติอันดีสำหรับคนไทย
- ค. เกิดรากฐานของการศึกษาจากอดีต
- ง. ได้ธรรมเนียมปฏิบัติของเจ้านายสืบต่อมา

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชาวรรณคดีไทย

เรื่อง

ศิลาจารึกหลักที่ 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดในแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมายกากบาท
ทับหัวข้อ ก ข ค หรือ ง ที่ต้องการเลือก โดยทำในกระดาษคำตอบ

1. ผู้ทำคำอ่านและแปลศิลาจารึกหลักที่ 1 คือใคร
 - ก. เจ้าฟ้ามงกุฏ
 - ข. ศาสตราจารย์เยอช เซเคส์
 - ค. พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
 - ง. พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
2. ข้อใด ไม่ใช่ ลักษณะอักษรวิธีที่ใช้ในศิลาจารึก
 - ก. ใช้ตัวสะกดซ้อนแทนไม้หันอากาศ
 - ข. ใช้รูป + แทนวรรณยุกต์เอกในปัจจุบัน
 - ค. สระ เีย ที่มีตัวสะกด ใช้ ย ตัวเดียว
 - ง. วางสระและพยัญชนะไว้ในบรรทัดเดียวกัน
3. "เพ็ลยจักจั่น" เขียนตามอักษรวิธีในศิลาจารึกได้ว่าอย่างไร

ก. เพลยจกจั่น	ข. เพ็ลยจักจั่น
ค. เพ็ลยจกจั่น	ง. เพลยยจกจั่น
4. พระราชประวัติของพ่อขุนรามคำแหง ข้อใดที่ผิดจากความจริงในศิลาจารึก
 - ก. พ่อขุนรามคำแหงทรงเป็นประโอรสองค์เล็ก
 - ข. พ่อขุนบานเมืองครองกรุงสุโขทัยก่อนพ่อขุนรามคำแหง
 - ค. เมื่อพระชนมายุได้ 18 พรรษา ทรงชนช้างชนะขุนสามชน
 - ง. พระเชษฐาองค์ใหญ่ของพ่อขุนรามคำแหง สิ้นพระชนม์ตั้งแต่วัยเล็ก

5. "มาสเมือง" เป็นชื่อของอะไร
- ช่างทรงของขุนสามชน
 - วัดหลวงกลางกรุงสุโขทัย
 - พระแสงของ้าวของพ่อขุนรามคำแหง
 - พระโอรสองค์ใหญ่ของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์
6. เนื้อความตอนต้นในศิลาจารึกหลักที่ 1 ก้านที่ 1 กล่าวถึงอะไร
- ความเป็นอยู่ของชาวสุโขทัย
 - การปกครองสมัยพ่อขุนรามคำแหง
 - พระราชประวัติของพ่อขุนรามคำแหง
 - การสงครามระหว่างกรุงสุโขทัยกับเมืองฉอด
7. "เห็นชาวท่านบ่ใคร่พิน" มีความหมายตรงกับข้อใด
- ไม่รับสินบน
 - ไม่รับประทานอาหารของผู้อื่น
 - ไม่ยินดีในทรัพย์สินสมบัติของผู้อื่น
 - ไม่นั่งดูกายในงานการของผู้อื่น
8. "ลูกเจ้าลูกขุนมีแลมีกแม่แลแก้วกัน ส่วนดูแท้แลจึงแล่งความแก่ข้าด้วยชื่อ" ข้อความที่ขีดเส้นใต้ หมายความว่าอย่างไร
ก. ลักษณะรูปร่างแตกต่างกัน	ข. มีความเหลื่อมล้ำค่าสูง
ค. ชอบพอรักใคร่กัน	ง. ทะเลาะวิวาทกัน
9. ตัวอย่างของ "หมากส้มหมากหวาน" คือข้อใด
ก. หมาก พลู บุหรี	ข. น้ำส้ม น้ำปลา น้ำตาล
ค. กล้วย มะม่วง มะละกอ	ง. ทองหยิบ ฝอยทอง ไข่หวาน
10. "ไค้ข้างไค้วง ไค้บัวไค้นาง" ข้อความที่ขีดเส้นใต้หมายความว่าอย่างไร
ก. ไค้เขลยชายหญิง	ข. ไค้สามี ไค้ภริยา
ค. ไค้คนรับใช้ชายหญิง	ง. ไค้คนผู้ชาย ไค้คนผู้หญิง

11. ข้อใดแสดงถึงความเป็นประชาธิปไตยในการปกครองสมัยพ่อขุนรามคำแหง
- มันจ๊กกล่าวถึงเจ้าเมืองขุนไ
 - เจ้าเมืองบ่เอาจกอบในไพร่ลูทาง
 - สวนคูแท้แล้ จึงแล่งความแก่ข้าด้วยข้อ
 - คนโคขี่ช้างมาหา พาเมืองมาสู่ ทยอเหนือเพื่อกู
12. "ลูกเจ้าลูกขุนผู้ใดแล้ ล้มตายหายกว่า...ป่าหมากป่าพลู พ่อเชื่อมั่นไว้แก่ลูกมันดิน"
ข้อความนี้ให้ความรู้เรื่องอะไร
- วัฒนธรรมว่าด้วยการกินหมาก
 - นิติศาสตร์ว่าด้วยกฎหมายมรดก
 - รัฐศาสตร์ว่าด้วยการแบ่งส่วนปกครอง
 - เศรษฐศาสตร์ ว่าด้วยรายได้จากพืชผล
13. ข้อความ "บ่เข้าผู้ลัก มักผู้ชอน" แสดงให้เห็นคุณธรรมประการใด
- ความซื่อสัตย์ยุติธรรม
 - ความเชื่อมั่นในตนเอง
 - ความพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่
 - ความกล้าและละอายต่อบาป
14. ข้อใด ไม่ใช่ ลักษณะการใช้ถ้อยคำในศิลาจารึก
- ใช้คำคู่กัน
 - ใช้ภาษาพูด
 - มีคำราชาศัพท์มาก
 - นิยมเล่นคำสัมผัสร้อยกรอง
15. พ่อขุนรามคำแหง ทรงได้ชื่อเช่นนี้เพราะอะไร
- ทรงปกครองบ้านเมืองอย่างเที่ยงธรรม
 - ทรงชนช้างชนะขุนสามชนเจ้าเมืองนอก
 - ทรงขยายอาณาจักรสุโขทัยได้กว้างขวางที่สุด
 - ทรงปรนนิบัติพระราชบิดาและพระราชมารดาอย่างสม่ำเสมอ

16. การค้าขายในเมืองสุโขทัย มีลักษณะอย่างไร
- รัฐไม่เก็บภาษีอากร
 - พ่อค้านำสินค้ามาขายให้แก่รัฐ
 - ประชาชนนำสินค้าไปขายต่างเมืองมาก
 - รายได้ของพ่อค้าส่วนหนึ่ง จะต้องแบ่งให้แก่รัฐ
17. ข้อใดแสดงถึงวัฒนธรรมอันดั้งเดิมของไทยเราที่สืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน
- กูชับเข้าก่อนพอกู
 - บเข้าผู้ล็กมักผู้ชอน
 - ใครจักใครค้าเงินค้ำทองคำ
 - อันใดกินอร่อยกินดี กูเอามาแก่พอกู
18. คุณธรรมประการใดของพ่อขุนรามคำแหง ที่ไม่ปรากฏในศิลาจารึก กำนที่ 1
- ความเที่ยงธรรม
 - ความกตัญญูทุกเวที
 - ความเมตตาคุณา
 - ความเลื่อมใสในศาสนา
19. ภารกิจที่เขว่นไว้หน้าประตูวังนั้น มีประโยชน์สำหรับใครมากที่สุด
- ลูกเจ้าลูกขุน
 - ไพร่ฟ้าหน้าใส
 - ไพร่ฟ้าหน้าปก
 - พ่อขุนรามคำแหง
20. ศิลาจารึกหลักนี้มีคุณค่าอย่างยิ่งในค่านใด
- เป็นวรรณกรรมชิ้นแรกของไทย
 - เป็นหลักฐานสำคัญทางประวัติศาสตร์
 - แสดงวิวัฒนาการด้านตัวอักษรของไทย
 - เป็นผลงานชิ้นแรกของพระมหากษัตริย์ไทย

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชาวรรณคดีไทย

เรื่อง

สุวรรณสามชาคก

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดในแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมายกากบาททับ
หัวข้อ ก ข ค หรือ ง ที่ต้องการเลือก โดยทำในกระดาษคำตอบ

1. เรื่องสุวรรณสามชาคกฉบับชินวรณ์ มีต้นเค้ามาจากไหน
 - ก. นิทานชาคก
 - ข. ปัญญาสชาคก
 - ค. มหานิบาทชาคก
 - ง. ชาคกนอกนิบาท
2. คำว่า "ชาคก" หมายถึงอะไร
 - ก. เรื่องราวของพระโพธิสัตว์
 - ข. เรื่องราวของพระพุทธเจ้า
 - ค. เรื่องราวของมนุษย์ในชาติก่อน
 - ง. เรื่องที่เล่าสืบต่อกันมาก่อนพุทธกาล
3. องค์ประกอบของนิทานชาคกโดยทั่วไป มีอะไรบ้าง
 - ก. ตัวนิทาน คติธรรม ที่มา อุบัติเหตุ
 - ข. คติธรรม นิทาน การระลึกชาติ คาดา
 - ค. คาดา มุขารัตนตรัย อุบัติเหตุ กลับชาติ
 - ง. มุขารัตนตรัย อุบัติเหตุ เนื้อเรื่อง กลับชาติ
4. เรื่องสุวรรณสามชาคกฉบับชินวรณ์ ชาคกลักษณะชาคกในข้อใด
 - ก. คติธรรม
 - ข. การกลับชาติ
 - ค. อุบัติเหตุ
 - ง. มุขาพระรัตนตรัย
5. นิทานชาคก มีประโยชน์ต่อการสอนธรรมะในค่านิยมมากที่สุด
 - ก. ช่วยให้เกิดความสนุกสนาน
 - ข. สามารถใช้สอนได้ทุกเวลาและสถานที่
 - ค. ช่วยให้ผู้ศึกษาศาสนาเข้าใจได้ง่ายขึ้น
 - ง. ทำให้จดจำเรื่องราวไปเผยแพร่ได้ง่าย

6. เหตุที่ทำให้พระพุทธเจ้าตรัสเทศนาเรื่องสุวรรณสามชาดก คืออะไร
- เพราะมีพระประสงค์จะเทศน์โปรดภิกษุผู้เลี้ยงดูบิดามารดา
 - เพื่อให้บุคคลคาบสและพาริกาคาบสินีได้ทราบกรรมเก่าของตน
 - เพราะเป็นชาดกสำคัญยิ่งเรื่องหนึ่งที่สาวกทั้งหลายจะต้องทราบ
 - พระสงฆ์สาวกกราบทูล ขอให้ทรงประกาศบุรพกรรมของพระองค์
7. เหตุใดภิกษุบุตรเศรษฐีจึงมีกำลังใจที่จะเลี้ยงดูบิดามารดาต่อไปอีก
- บรรดาพระสงฆ์อื่นๆ พากันสนับสนุน
 - ได้ฟังพระธรรมเทศนาเรื่องมาตุโปสกสูตร
 - พระพุทธเจ้าตรัสเทศนาเรื่องสุวรรณสามชาดก
 - ได้รับภัตตาหารมากกว่าเดิมเพราะมีผู้สงสารเห็นใจ
8. เหตุใดพระอินทร์จึงลงมาเตือนให้บุคคลคาบสกับพาริกาคาบสินีมีบุตร
- เพราะพระโพธิสัตว์ต้องการจตุ
 - เป็นความประสงค์ของพระอินทร์เอง
 - เพราะชาวอินเดียดูว่าการไม่มีบุตรนั้นเป็นบาป
 - เพราะรู้ว่าในภายหน้าคาบสทั้งสองจะต้องตามออก
9. เหตุใดสัตว์ป่าในบริเวณรอบๆ อาศรมของบุคคลกับพาริกาจึงไม่เบียดเบียนทำร้ายกัน
- เพราะมีอาหารอุดมสมบูรณ์
 - เพราะเป็นสัตว์ที่เหวนานิมิตขึ้น
 - เพราะบุคคลกับพาริกาช่วยกันดูแลไว้
 - ได้รับอำนาจการแผ่เมตตาจากคาบสทั้งสอง
10. ใครเป็นผู้เลี้ยงดูสุวรรณสามในขณะที่บุคคลกับพาริกาออกไปหาผลไม้ในป่า
- เทพารักษ์ในบริเวณรอบๆ อาศรม
 - พระวิสุทธกรรมเทพบุตร
 - นางเทพธิดาพสุนธรี
 - ฝูงนางกนิรี

11. เหตุการณ์ข้อใดเกิดขึ้น เป็นลำดับหลังสุด
- นางเทพธิดาพสุณธรีกระทำสังจิกิริยา
 - พระอินทร์ลงมาเตือนให้พญากับปาริกามีบุตร
 - พญากับปาริกาอาศัยในถ้ำกึ่งภูเขาสันนิษฐาน
 - ท้าวปิลยักชราชเดินทางไปยังอาศรมของพญากับปาริกา
12. นุรพกรรมของพญากับปาริกาในชาติก่อนเป็นอย่างไร ในชาตินี้จึงต้องตาบอด
- เคยสาปแช่งให้สหายผู้หนึ่งตาบอด
 - สมคบกันควักนัยน์ตาเทวรูปไปแลกอาหาร
 - เมื่อสมัยเป็นเด็ก เคยจับสัตว์มาควักนัยน์ตาเล่น
 - เป็นจักษุแพทย์ แต่ทำให้คนไข้ตาบอดเพราะไม่ได้การรักษา
13. หนทางไปสู่เทวโลก ซึ่งสุวรรณสามพญากับปาริกากระทำ คือข้อใด
- ให้หมันบำรุงเลี้ยงคูบิกามารคา
 - ให้ปฏิบัติตนอยู่ในทศพิธราชธรรม
 - ให้อุปถัมภ์สมณชีพราหมณ์และคนยากจน
 - เว้นจากการฆ่าสัตว์และเบียดเบียนญาติมิตร
14. แก่นแท้ของนิทานชาดกเรื่องสุวรรณสาม คืออะไร
- การเลี้ยงคูบิกามารคา
 - ความมีอุเบกขาและเมตตากรุณา
 - อานุภาพของการรักษาวาจาสัตย์
 - อานิสงส์ของความเมตตาและความกตัญญูทวดเทวี
15. ท่วงทำนองการเขียนเรื่องสุวรรณสามชาดกฉบับชินวร มีลักษณะอย่างไร
- ร้อยแก้ว มีคาถาบาลีแทรก
 - ร้อยกรองสลับกับร้อยแก้ว
 - ทั้งคาถาบาลีแล้วแปลความ
 - ใช้เครื่องหมายวรรคตอนเหมือนนวนิยาย

16. ผู้ที่เลี้ยงดูบิดามารดาโดยสุจริตใจนั้น จะได้รับผลตอบสนองอย่างไร
- จะไม่มีวันตกทุกข์ได้ยาก
 - เป็นที่สรรเสริญของคนทั้งหลาย
 - จะได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าแน่นอน
 - จะได้รับความสุขทั้งในโลกนี้และโลกหน้า
17. การที่พญาลักขณาภิชาตทาบอคนั้น สอดคล้องกับภาษิตข้อใด
- ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว
 - ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว
 - ความชั่วอย่าทำเสียเลยดีกว่า
 - ลำบากก่อนจะสบายเมื่อปลายมือ
18. "มาตาปิตุบัญญัติฐานธรรม" คืออะไร
- ธรรมะในการครองเรือน
 - หลักการแม่เมตตาตามแนวศาสนาพุทธ
 - ธรรมะสำหรับบิดามารดาในการเลี้ยงดูบุตร
 - หลักการบำรุงบิดามารดาตามแนวพุทธศาสนา
19. " ...สามบัณฑิตผู้พระโพธิสัตว์นั้น ผู้หนุ่มผู้งามน่าดู ครั้นกล่าวคำนี้แล้ว อันกำลังแห่งพิษชานชานแล้ว เป็นผู้วิสุทธิ "
 ตัวอย่างข้อความข้างต้นนี้ แสดงให้เห็นการใช้ถ้อยคำสำนวนในเรื่อง สุวรรณสามชาดกฉบับฉินวรอย่างไร
- ใช้สำนวนภาษาธรรมคา อ่านเข้าใจง่าย
 - ใช้ถ้อยคำสำนวนสั้น ๆ มีสัมผัสคล้องจอง
 - ยึดการแปลตามคาถาบาลีเป็นหลักอย่างแน่นแน่
 - ใช้ภาษาสมัยใหม่ซึ่งไม่เหมาะสมกับเรื่องชาดก
20. "พระโพธิสัตว์" หมายถึงใคร
- พระพุทธเจ้า
 - ผู้ที่จะตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า
 - สุวรรณสามกุมาร
 - ผู้ที่บำเพ็ญบารมีได้ครบ 10 ประการ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ศึกษาวรรณคดีไทย

เรื่อง

ประเพณีการเลี้ยงลูก

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดในแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมายกากบาท
ทับหัวข้อ ก ข ค หรือ ง ที่ต้องการเลือก โดยทำในกระดาษคำตอบ

1. สำคัญของบทความเรื่อง ประเพณีการเลี้ยงลูก คืออะไร
 - ก. บิดามารคายอมรับรักลูกเท่าเทียมกัน
 - ข. บิดามารคายอมรับเลี้ยงลูกด้วยความรัก
 - ค. พระคุณของบิดามารคานั้นยิ่งใหญ่ไพศาล
 - ง. ผู้เป็นบุตร ควรต้องตอบแทนพระคุณบิดามารดา
2. ปัญหาเด็กวัยรุ่นที่เกิดขึ้นเป็นประจำในปัจจุบันนี้ อาจเป็นเพราะสาเหตุใดมากที่สุด
 - ก. พ่อแม่ไม่อบรมบ่มนิสัย
 - ข. ขาดความอบอุ่นจากพ่อแม่
 - ค. เศรษฐกิจของชาติเสื่อมโทรมลง
 - ง. ลูกไม่เคารพเชื่อฟังพ่อแม่เหมือนแต่ก่อน
3. คนไทยมีปรัชญาในการเลี้ยงลูกอย่างไร

ก. เลี้ยงลูกให้ดีที่สุด	ข. เลี้ยงลูกด้วยความรัก
ค. ลูกก็คน พ่อแม่ก็เลี้ยงได้	ง. ลูกคือโซ่ทองคล้องใจพ่อแม่
4. ข้อใด ไม่ใช่ความเชื่อโซ่ทองคล้องใจของการเลี้ยงลูกของคนไทยโบราณตามที่ปรากฏ
ในบทความนี้
 - ก. เด็กเกิดใหม่ ถ้าไม่ไว้ใจหรือดมเบียด เชื่อว่าจะกลายเป็นคนโง่
 - ข. ต้องฝังรกที่ต้นไม้ใหญ่ที่ศอกทิศหนึ่งตามตำรา เพื่อให้บุตรมีความเจริญ
 - ค. การเอาน้ำผึ้งทองคำเปลวกวาดที่คันคั้น เชื่อกันว่าจะป้องกันโรคบางชนิดได้
 - ง. ต้องเอาหม้อใส่รวงวางไว้ริมเตาไฟขณะที่มารดาอยู่ไฟเพราะจะทำให้สาย
สะคือบุตรแห้งเร็ว

5. การทำความสะอาดกรงโดยล้างน้ำให้หมดจดนั้น ทำไปเพราะความเชื่ออย่างไร
- เชื่อว่าทารกจะมีผีพรตผีเมื่อเจริญเติบโตขึ้น
 - เชื่อว่าภูตผีปีศาจจะไม่มารบกวนรังความทารกนั้นอีก
 - เชื่อว่าเป็นการทำลายเสนียดจัญไรให้หมดไปจากตัวเด็ก
 - เชื่อว่าจะป้องกันมิให้ทารกเป็นโรคผิวหนังพุพองเน่าเปื่อยได้
6. เมื่อทารกคลอดออกมาใหม่ๆ ถ้าหมอมพุงครรภ์ควักโลหิตในปากออกไม่หมด เชื่อกันว่าจะเกิดอะไรขึ้น
- ทารกจะเจ็บป่วยด้วยโรคคานชางต่างๆ
 - ทารกจะเป็นโรคผิวหนังพุพองเน่าเปื่อย
 - ผีจะมาทวงชีวิตทารกคืนไปในสามวันเจ็ดวัน
 - เมื่อโตขึ้นทารกนั้นจะกลายเป็นคนปากร้าย พูคจาไม่น่าฟัง
7. เมื่อสายสะดือที่ติดกับตัวเด็กหลุดออกไปแล้ว จะต้องทำอย่างไรต่อไป
- โกนผมไฟ
 - นํารกไปฝังทันที
 - เอามะกรูดคนไฟมาคลึงท้องเด็ก
 - นํานํ้ามันคัชนีสารมาประพรมเตาไฟ
8. พิธีการในข้อใด เป็นขั้นตอนที่กระทำภายหลังข้ออื่นๆ
- เอาค้ายคิบมาผูกข้อมือรับขวัญทารก
 - เตรียมน้ำผึ้งทองคำเปลวไว้กวาดคอเด็ก
 - ทำบายศรีปากชามแล้วยกทารกออกจากกระด้ง
 - นํารกที่ตัดขาดแล้วไปล้างน้ำให้สะอาดหมดจด
9. ข้อใดจัดลำดับขั้นตอนในการบวชได้ถูกต้อง
- หาผ้าไตร-ลาญาติผู้ใหญ่-ทำขวัญเวียนเทียน-เข้าโบสถ์
 - ลาญาติผู้ใหญ่-หาผ้าไตร-เข้าโบสถ์-ทำขวัญเวียนเทียน
 - หาผ้าไตร-แห่นาคไปวัด-ทำขวัญเวียนเทียน-เข้าโบสถ์
 - ลาญาติผู้ใหญ่-แห่นาคไปวัด-เข้าโบสถ์-ทำขวัญเวียนเทียน

10. ข้อใดแสดงให้เห็นความรักของบิดามารดาที่มีต่อบุตร ได้ชัดเจนที่สุด
- จัดหาตู้ครองที่เหมาะสมให้แก่บุตรธิดา
 - ส่งเสียให้บุตรมีการศึกษาตามสมควร
 - ส่งโทษลูกเมื่อลูกกระทำผิด
 - อภัยให้ลูกได้เสมอ
11. หากไม่ต้องการให้บุตรธิดาไปคบเพื่อนเกเร สร้างปัญหาให้แก่สังคม บิดามารดาควรปฏิบัติตนอย่างไร
- แนะนำให้บุตรรู้จักการคบมิตรที่ดี
 - ให้บุตรศึกษาเล่าเรียนหลักธรรม
 - ให้ความอบอุ่นทางใจแก่บุตร
 - ฝึกให้บุตรรับผิดชอบตนเอง
12. การปฏิบัติในข้อใด ถือว่าตอบแทนคุณบิดามารดาได้น้อยที่สุด
- ทำตนให้ เป็นคนดีสมกับที่พ่อแม่รัก
 - รักษาทรัพย์สินสมบัติของบิดามารดา
 - ปรนนิบัติเลี้ยงดูท่านเมื่อยามท่านแก่ชรา
 - สร้างชื่อเสียงให้แก่ตนเองและวงศ์ตระกูล
13. ในฐานะที่ท่านเป็นนักเรียน ท่านควรจะตอบแทนพระคุณของบิดามารดาด้วยการปฏิบัติตนอย่างไร
- ตั้งใจเล่าเรียนให้ดีที่สุด
 - ประพฤติตนเป็นนักเรียนที่ดี
 - ใช้เวลาว่างปรนนิบัติท่านอย่างสม่ำเสมอ
 - หารายได้ช่วยตนเองเพื่อแบ่งเบาภาระของบิดามารดา
14. บทความเรื่องนี้ให้ประโยชน์แก่ผู้อ่านในด้านใดมากที่สุด
- แนะนำวิธีเลี้ยงลูกที่ถูกต้อง
 - ให้ความรู้เกี่ยวกับประเพณีไทยโบราณ
 - สอนให้สำนึกในพระคุณของบิดามารดา
 - แนะวิธีแก้ปัญหาคือวัยรุ่นในสังคมปัจจุบัน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชาการระดับชาติไทย

เรื่อง

พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา ตอนยุทธหัตถี

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดในแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมายกากบาท
ทับหัวข้อ ก ข ค หรือ ง ที่ต้องการเลือก โดยทำในกระดาษคำตอบ

1. พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยาตอนยุทธหัตถีนี้ ถือกันว่าเป็นสำนวนของใคร
 - ก. พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ
 - ข. สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส
 - ค. กรมพระยาวชิรญาณวโรรส
 - ง. พระยาศรีสุนทรโวหาร
2. พระราชพงศาวดารฯ ตอนที่นำมาให้เรียนนี้ คัดตอนมาจากหนังสืออะไร
 - ก. หนังสือคำให้การชาวกรุงเก่า
 - ข. พระราชพงศาวดารยุทธหัตถี ภาคที่ 1
 - ค. พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา ภาคที่ 1
 - ง. ประชุมจารึกอักษรไทยสมัยอยุธยา ภาคที่ 3
3. ลักษณะการบันทึกพงศาวดารของชาติต่างๆ ในโลกนั้น มีส่วนคล้ายคลึงกันอย่างไร
 - ก. มักจารึกลงในแผ่นศิลาเพราะเก็บรักษาได้นาน
 - ข. เลือกบันทึกเฉพาะความจริงที่เปิดเผยได้เท่านั้น
 - ค. ใช้โวหารและเกร็ดพิสดารต่างๆ ประกอบเนื้อความ
 - ง. บันทึกเหตุการณ์ที่เป็นความไม่สงบเรียบร้อยของบ้านเมืองเท่านั้น
4. รายละเอียดเกี่ยวกับผู้แต่งเรื่องนี้ ข้อใดไม่ถูกต้อง
 - ก. เป็นพระโอรสในรัชกาลที่ 2
 - ข. สิ้นพระชนม์ในระหว่างสมณเพศ
 - ค. มีพระนามเดิมว่า พระองค์เจ้าวาสุกรี
 - ง. เชี่ยวชาญทางคดีโลกและคดียุธรรมเป็นอย่างมาก

12. เหตุใดทัพหน้าของไทยจึงต้องพ่ายแพ้แก่ข้าศึก
- เพราะมีกำลังน้อยกว่า
 - เพราะถูกโจมตีโดยไม่รู้ตัว
 - เพราะเสียเปรียบด้านทำเลที่ตั้งทัพ
 - เพราะได้รับคำสั่งให้แก่งทำเป็นแพ
13. เหตุใดบรรดาแม่ทัพนายกองจึงตามเสด็จไม่ทันพระคชาธาร
- ตกอยู่ในที่ลอมของทหารพม่า
 - ต้องรบกับทหารพม่าไปตลอดทาง
 - เพราะพระคชาธารน้ำมันตกคึกคะนองมาก
 - มองไม่เห็นพระคชาธารเนื่องจากดวงคลุ้มไปทั่ว
14. การที่พระมหาอุปราชาทรงรับคำท้าทายของสมเด็จพระนเรศวรนั้น แสดงให้เห็นลักษณะนิสัยของพระมหาอุปราชาอย่างไร
- มีน้ำใจเป็นนักกีฬา
 - เชื่อมั่นในตนเองอย่างมาก
 - รักศักดิ์ศรียิ่งกว่าชีวิต
 - มีจิตใจอ่อนไหว โกรธง่าย
15. สมเด็จพระนเรศวรทรงดำเนินกรอย่างไรกับพระศพของพระมหาอุปราชา
- ส่งคืนไปยังกรุงหงสาวดี
 - ฝังเสีย แล้วสร้างอนุสาวรีย์ไว้เป็นที่ระลึก
 - เผาแล้วบรรจุพระอัฐิไว้ในพระเจดีย์เพื่อเป็นที่ระลึก
 - สร้างพระเจดีย์สวมพระศพไว้ตรงบริเวณที่กระทำยุทธหัตถี
16. รายชื่อนุคคตลในข้อใด เป็นผู้ที่เสียชีวิตในการสงครามครั้งนี้ทั้งหมด
- พระยาราชนิกุล, มางจาชะโร, จมื่นทิพเสนา
 - นายมหานุภาพ, ขุนศรีคชคง, เจ้าเมืองคองอู
 - นายมหานุภาพ, หมื่นภักดีศวร, มางจาชะโร
 - หมื่นภักดีศวร, ขุนศรีคชคง, ขุนพรหมมนตรี

17. สมเด็จพระนเรศวรทรงจัดการกับเจ้าเมืองมะละวันซึ่งเป็นชลยศึกอย่างไร
- จำคุกไว้ที่กรุงศรีอยุธยา
 - ปล่อยกลับไปกรุงหงสาวดี
 - ประหารชีวิตพร้อมกับชลยศึกอื่นๆ
 - ให้ยกทัพไปที่เมืองตะวายและตะนาวศรี
18. จมื่นทิพเสนา มีหน้าที่พิเศษอย่างไรในการสงครามครั้งนี้
- เป็นหัวหน้ากองสอดแนม
 - เป็นผู้สื่อสารระหว่างกองทัพ
 - เป็นผู้คุมกองล่าเลี้ยงเสบียงอาหาร
 - เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดทัพ
19. เหตุใด พระราชพงศาวดารฉบับนี้จึงได้ชื่อว่า "พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา ตอนยุทธหัตถี"
- ใช้ชื่อเดิมตามที่ปรากฏในต้นฉบับ
 - ตั้งขึ้นตามพระราชประสงค์ของรัชกาลที่ 3
 - เพราะตัดตอนมาจากพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา
 - เป็นบันทึกสงครามชนช้างระหว่างสมเด็จพระนเรศวรกับพระมหาอุปราชา
20. "ยุทธหัตถี" แปลว่าอะไร
- สงคราม
 - การชนช้าง
 - การสู้รบตัวต่อตัว
 - การสู้รบบนหลังช้าง

ตารางที่ 15 คะแนนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้น ม.ศ.4/1 โรงเรียนชัยนาทพิทยาคม
ในรายวิชา ท.401 ปีการศึกษา 2523

เลขที่	คะแนน	เลขที่	คะแนน
1	70	21	78
2	56	22	72
3	64	23	69
4	59	24	69
5	73	25	71
6	56	26	55
7	70	27	72
8	70	28	60
9	64	29	69
10	57	30	63
11	59	31	66
12	73	32	61
13	76	33	70
14	68	34	62
15	68	35	65
16	67	36	60
17	77	37	72
18	73	38	58
19	69	39	58
20	72	40	62

$$\bar{X} = 66.325$$

$$S.D. = 6.3261$$

ตารางที่ 16 คะแนนผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้น ม.ศ.4/2 โรงเรียนชนานาพิทยาคม
ในรายวิชา ท.401 ปีการศึกษา 2523

เลขที่	คะแนน	เลขที่	คะแนน
1	68	21	62
2	70	22	68
3	57	23	56
4	57	24	72
5	70	25	63
6	65	26	50
7	60	27	65
8	70	28	67
9	70	29	61
10	65	30	73
11	70	31	63
12	73	32	66
13	65	33	70
14	70	34	68
15	67	35	70
16	82	36	60
17	70	37	60
18	65	38	67
19	63	39	75
20	62	40	71

$$\bar{X} = 66.35$$

$$S.D. = 5.4845$$

ตารางที่ 17 คะแนนผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองในบทเรียนเรื่อง
สวัสดีรักษา

กลุ่มควบคุม				กลุ่มทดลอง			
เลขที่	คะแนน	เลขที่	คะแนน	เลขที่	คะแนน	เลขที่	คะแนน
1	17	21	14	1	19	21	16
2	15	22	14	2	13	22	17
3	12	23	14	3	14	23	15
4	13	24	15	4	15	24	14
5	13	25	17	5	15	25	11
6	15	26	18	6	16	26	15
7	18	27	16	7	14	27	15
8	14	28	17	8	14	28	16
9	15	29	13	9	13	29	17
10	12	30	11	10	15	30	14
11	17	31	17	11	15	31	14
12	13	32	16	12	13	32	13
13	12	33	14	13	13	33	18
14	16	34	14	14	15	34	16
15	17	35	13	15	18	35	15
16	16	36	16	16	15	36	17
17	16	37	15	17	16	37	15
18	17	38	13	18	18	38	13
19	11	39	14	19	17	39	12
20	10	40	15	20	15	40	16

$\bar{X} = 14.625$

S.D. = 2.0342

$\bar{X} = 14.85$

S.D. = 1.8612

ตารางที่ 18 คะแนนผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองในบทเรียนเรื่อง
ศิลาจารึกหลักที่ 1

กลุ่มควบคุม				กลุ่มทดลอง			
เลขที่	คะแนน	เลขที่	คะแนน	เลขที่	คะแนน	เลขที่	คะแนน
1	18	21	13	1	18	21	17
2	13	22	15	2	11	22	16
3	14	23	13	3	16	23	18
4	16	24	16	4	16	24	14
5	12	25	17	5	14	25	13
6	15	26	19	6	13	26	16
7	18	27	15	7	17	27	18
8	13	28	17	8	16	28	13
9	14	29	14	9	15	29	18
10	16	30	13	10	15	30	12
11	18	31	16	11	18	31	16
12	12	32	17	12	16	32	13
13	15	33	15	13	14	33	18
14	13	34	14	14	16	34	18
15	18	35	15	15	16	35	12
16	17	36	15	16	16	36	18
17	15	37	12	17	17	37	17
18	18	38	14	18	18	38	12
19	13	39	16	19	16	39	15
20	11	40	15	20	16	40	14

$\bar{X} = 15.00$

S.D. = 2.0128

$\bar{X} = 15.55$

S.D. = 2.0248

ตารางที่ 198 คะแนนผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองในบทเรียนเรื่อง
สุวรรณสามชากก

กลุ่มควบคุม				กลุ่มทดลอง			
เลขที่	คะแนน	เลขที่	คะแนน	เลขที่	คะแนน	เลขที่	คะแนน
1	16	21	14	1	17	21	17
2	14	22	15	2	11	22	16
3	13	23	15	3	13	23	16
4	17	24	15	4	15	24	15
5	14	25	18	5	17	25	12
6	14	26	16	6	13	26	15
7	17	27	13	7	15	27	18
8	11	28	13	8	16	28	15
9	12	29	14	9	16	29	16
10	17	30	12	10	14	30	15
11	18	31	12	11	16	31	14
12	11	32	18	12	14	32	14
13	14	33	13	13	12	33	17
14	14	34	13	14	15	34	18
15	15	35	14	15	11	35	14
16	18	36	14	16	17	36	18
17	14	37	16	17	14	37	15
18	17	38	16	18	17	38	12
19	11	39	14	19	11	39	12
20	12	40	17	20	12	40	14

$\bar{X} = 14.525$

S.D. = 2.0629

$\bar{X} = 15.00$

S.D. = 1.9215

ตารางที่ 20 คะแนนผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองในบทเรียนเรื่อง
ประเพณีการเลี้ยงดู

กลุ่มควบคุม				กลุ่มทดลอง			
เลขที่	คะแนน	เลขที่	คะแนน	เลขที่	คะแนน	เลขที่	คะแนน
1	16	21	14	1	13	21	15
2	11	22	15	2	13	22	15
3	14	23	13	3	15	23	15
4	15	24	13	4	15	24	14
5	13	25	16	5	16	25	15
6	14	26	16	6	17	26	16
7	15	27	14	7	15	27	17
8	10	28	13	8	15	28	12
9	13	29	13	9	13	29	16
10	13	30	12	10	15	30	15
11	16	31	15	11	15	31	12
12	13	32	15	12	16	32	16
13	15	33	13	13	14	33	18
14	14	34	14	14	17	34	17
15	15	35	14	15	10	35	15
16	17	36	15	16	15	36	15
17	13	37	11	17	16	37	14
18	16	38	13	18	17	38	10
19	11	39	15	19	15	39	11
20	12	40	16	20	16	40	12

$$\bar{X} = 13.90$$

$$S.D. = 1.6298$$

$$\bar{X} = 14.725$$

$$S.D. = 1.9079$$

ตารางที่ 21 คะแนนผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองในบทเรียนเรื่อง พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา ตอนยุทธหัตถี

กลุ่มควบคุม				กลุ่มทดลอง			
เลขที่	คะแนน	เลขที่	คะแนน	เลขที่	คะแนน	เลขที่	คะแนน
1	17	21	16	1	17	21	16
2	16	22	17	2	16	22	15
3	13	23	16	3	15	23	16
4	15	24	17	4	16	24	16
5	13	25	19	5	17	25	13
6	15	26	18	6	16	26	16
7	18	27	15	7	15	27	19
8	15	28	15	8	18	28	16
9	15	29	15	9	17	29	18
10	15	30	15	10	18	30	15
11	19	31	17	11	18	31	16
12	17	32	17	12	18	32	15
13	15	33	16	13	15	33	19
14	13	34	13	14	17	34	17
15	19	35	15	15	16	35	16
16	18	36	16	16	16	36	15
17	17	37	15	17	17	37	15
18	18	38	15	18	19	38	13
19	15	39	14	19	17	39	12
20	13	40	16	20	17	40	16

$\bar{X} = 15.825$
 S.D. = 1.6929

$\bar{X} = 16.225$
 S.D. = 1.5605

ตารางที่ 22 คะแนนผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองโดยรวมทุก
บทเรียน

กลุ่มควบคุม				กลุ่มทดลอง			
เลขที่	คะแนน	เลขที่	คะแนน	เลขที่	คะแนน	เลขที่	คะแนน
1	84	21	71	1	84	21	81
2	69	22	76	2	64	22	79
3	66	23	71	3	73	23	80
4	76	24	76	4	75	24	73
5	65	25	87	5	79	25	64
6	73	26	87	6	75	26	78
7	86	27	73	7	76	27	87
8	63	28	75	8	78	28	72
9	69	29	69	9	74	29	85
10	73	30	63	10	77	30	71
11	88	31	77	11	82	31	72
12	66	32	83	12	77	32	71
13	71	33	71	13	68	33	90
14	70	34	68	14	80	34	86
15	84	35	71	15	63	35	72
16	86	36	76	16	79	36	83
17	75	37	69	17	83	37	76
18	86	38	71	18	87	38	60
19	61	39	73	19	81	39	62
20	58	40	79	20	81	40	72

$$\bar{X} = 73.875$$

$$S.D. = 7.8191$$

$$\bar{X} = 76.25$$

$$S.D. = 7.2845$$

ภาคผนวก ข.

วิธีคำนวณเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล

การหาค่าเฉลี่ยของคะแนนจากแบบทดสอบ ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

\bar{X} = ค่าเฉลี่ยของคะแนน
 $\sum X$ = ผลรวมของคะแนนทุกจำนวน
 N = จำนวนนักเรียน

การเปรียบเทียบค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนน ท.401 ชั้น ม.ศ.4/1, 4/2

$$\text{สูตร } t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S.D._1^2}{N_1} + \frac{S.D._2^2}{N_2}}}$$

$$\begin{aligned} \bar{X}_1 &= 66.325, \text{ S.D.}_1 = 6.3261, & N_1 &= 40 \\ \bar{X}_2 &= 66.350, \text{ S.D.}_2 = 5.4845, & N_2 &= 40 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า } t &= \frac{66.325 - 66.350}{\sqrt{\frac{40.0915}{40} + \frac{30.0797}{40}}} \\ &= \frac{-0.025}{\sqrt{1.7525}} \\ &= \frac{-0.025}{1.328202} \\ &= -0.018847 \end{aligned}$$

ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01 $t = 2.647$ ($df = 78$)

เปรียบเทียบค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนจากบทเรียนเรื่อง
ส่วสักรักษา

$$\begin{aligned} \bar{X}_1 &= 14.85, & S.D._1 &= 1.8612, & N_1 &= 40 \\ \bar{X}_2 &= 14.625, & S.D._2 &= 2.0342, & N_2 &= 40 \end{aligned}$$

สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S.D._1^2}{N_1} + \frac{S.D._2^2}{N_2}}}$$

แทนค่า

$$= \frac{14.85 - 14.625}{\sqrt{\frac{1.8612^2}{40} + \frac{2.0342^2}{40}}}$$

$$= \frac{0.225}{\sqrt{\frac{3.464}{40} + \frac{4.1380}{40}}}$$

$$= \frac{0.225}{\sqrt{\frac{7.6021}{40}}}$$

$$= \frac{0.225}{\sqrt{0.1900525}}$$

$$= \frac{0.225}{0.436}$$

$$= 0.516055$$

ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01 $t = 2.647$ (df = 78)

เปรียบเทียบค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนจากบทเรียนเรื่อง
ศิลาจารึกหลักที่ 1

$$\bar{X}_1 = 15.55, \quad \text{S.D.}_1 = 2.0248, \quad N_1 = 40$$

$$\bar{X}_2 = 15.00, \quad \text{S.D.}_2 = 2.0128, \quad N_2 = 40$$

$$\text{สูตร } t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{\text{S.D.}_1^2}{N_1} + \frac{\text{S.D.}_2^2}{N_2}}}$$

แทนค่า

$$= \frac{15.55 - 15.00}{\sqrt{\frac{2.0248^2}{40} + \frac{2.0128^2}{40}}}$$

$$= \frac{0.55}{\sqrt{\frac{4.0998 + 4.0514}{40}}}$$

$$= \frac{0.55}{\sqrt{0.20378}}$$

$$= \frac{0.55}{0.4514}$$

$$= 1.2184$$

ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01 ค่า $t = 2.647$ ($df = 78$)

เปรียบเทียบค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนจากบทเรียนเรื่อง
สุวรรณสามชาก

$$\bar{X}_1 = 15.00 \quad S.D._1 = 1.9215 \quad N_1 = 40$$

$$\bar{X}_2 = 14.525 \quad S.D._2 = 2.0630 \quad N_2 = 40$$

สูตร $t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S.D._1^2}{N_1} + \frac{S.D._2^2}{N_2}}}$

แทนค่า $= \frac{15 - 14.525}{\sqrt{\frac{1.9215^2}{40} + \frac{2.063^2}{40}}}$

$$= \frac{0.475}{\sqrt{\frac{3.6922 + 4.2560}{40}}}$$

$$= \frac{0.475}{\sqrt{\frac{7.9482}{40}}}$$

$$= \frac{0.475}{\sqrt{0.198705}}$$

$$= \frac{0.475}{0.4458}$$

$$= 1.0655$$

ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01 $t = 2.647$ (df = 78)

เปรียบเทียบค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนจากบทเรียนเรื่อง
ประเพณีการเลี้ยงลูก

$$\bar{X}_1 = 14.725 \quad S.D._1 = 1.9080 \quad N_1 = 40$$

$$\bar{X}_2 = 13.90 \quad S.D._2 = 1.6298 \quad N_2 = 40$$

$$\begin{aligned} \text{สูตร } t &= \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S.D._1^2}{N_1} + \frac{S.D._2^2}{N_2}}} \\ \text{แทนค่า} &= \frac{14.725 - 13.90}{\sqrt{\frac{1.908^2}{40} + \frac{1.6298^2}{40}}} \\ &= \frac{0.825}{\sqrt{\frac{3.6045 + 2.6562}{40}}} \\ &= \frac{0.825}{\sqrt{\frac{6.2967}{40}}} \\ &= \frac{0.825}{\sqrt{0.1574175}} \\ &= \frac{0.825}{0.3968} \\ &= 2.0791 \end{aligned}$$

$$\text{ที่ระดับความมีนัยสำคัญ } .01 \quad t = 2.647 \quad (df = 78)$$

เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนจากบทเรียนเรื่อง
พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา ก่อนพุทธทศกัณฐ์

$$\begin{array}{lll} \bar{X}_1 = 16.225 & \text{S.D.}_1 = 1.5605 & N_1 = 40 \\ \bar{X}_2 = 15.825 & \text{S.D.}_2 = 1.6929 & N_2 = 40 \end{array}$$

$$\begin{aligned} \text{สูตร } t &= \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{\text{S.D.}_1^2}{N_1} + \frac{\text{S.D.}_2^2}{N_2}}} \\ \text{แทนค่า} &= \frac{16.225 - 15.825}{\sqrt{\frac{1.5605^2}{40} + \frac{1.6929^2}{40}}} \\ &= \frac{0.4}{\sqrt{\frac{2.4352}{40} + \frac{2.8660}{40}}} \\ &= \frac{0.4}{\sqrt{\frac{5.3012}{40}}} \\ &= \frac{0.4}{\sqrt{0.13253}} \\ &= \frac{0.4}{0.364} \\ &= 1.098901 \end{aligned}$$

$$\text{ที่ระดับความมีนัยสำคัญ } .01 \quad t = 2.647 \quad (df = 78)$$

เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนโดยรวมจากทุกบทเรียน

$$\bar{X}_1 = 76.25 \quad \text{S.D.}_1 = 7.2845 \quad N_1 = 40$$

$$\bar{X}_2 = 73.875 \quad \text{S.D.}_2 = 7.8191 \quad N_2 = 40$$

$$\text{สูตร} \quad t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{\text{S.D.}_1^2}{N_1} + \frac{\text{S.D.}_2^2}{N_2}}}$$

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า} &= \frac{76.25 - 73.875}{\sqrt{\frac{7.2845^2}{40} + \frac{7.8191^2}{40}}} \\ &= \frac{2.375}{\sqrt{\frac{114.20222}{40}}} \\ &= \frac{2.375}{1.6897} \\ &= 1.4056 \end{aligned}$$

$$\text{ที่ระดับความมีนัยสำคัญ} .01 \text{ ค่า } t = 2.647 \quad (df = 78)$$

ภาคผนวก ค.

บันทึกการสอน

บันทึกการสอน ชุด ก.

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

วิชาวรรณคดีไทย เรื่อง สวัสดิรักษา

คาบที่ 1

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. บอกนามผู้แต่งได้ถูกต้อง
2. บอกจุดมุ่งหมายในการแต่งเรื่องสวัสดิรักษาคำกลอนได้
3. ระบุที่มาของเรื่องสวัสดิรักษาคำกลอนได้ถูกต้อง
4. บอกคำแปลและอธิบายความหมายของคำว่า "สวัสดิรักษา" ได้
5. ถอดความจากคำประพันธ์เป็นร้อยแก้วได้ถูกต้อง
6. บอกได้ว่า ในเรื่องสวัสดิรักษา มีแนวปฏิบัติประการใดที่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันของนักเรียน
7. บอกความหมายของศัพท์ยากที่ปรากฏในเนื้อเรื่องได้

เนื้อเรื่อง

- ประวัติพระสุนทรโวหาร (ภู่)
- ที่มาของเรื่องสวัสดิรักษาคำกลอน
- จุดมุ่งหมายในการแต่งสวัสดิรักษาคำกลอน
- ลักษณะคำประพันธ์ที่ใช้ใน เรื่องสวัสดิรักษา
- การอ่านทำนองเสนาะกลอนสุภาพ
- เนื้อความสวัสดิรักษาคำกลอนตอนต้น ประมาณ 22 คำกลอน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ลำดับที่	กิจกรรม	สื่อการเรียน
1	ครูแจ้งจุดประสงค์ในการเรียนบทเรียนนี้ให้นักเรียนทราบ	

ลำดับที่	กิจกรรม	สื่อการเรียน
2	สนทนาถึงเรื่องความเชื่อโชคลางและไสยศาสตร์ของคนไทย	- ตัวอย่างเครื่องรางของ- ขลัง เช่น พระเครื่อง, ผ้ายันต์, ตะกรุด, ว่าน ฯลฯ
3	ให้นักเรียนอ่านบทนำเรื่องในใจประมาณ 3 นาที แล้วตอบคำถามของครูเกี่ยวกับผู้แต่ง ที่มาของเรื่อง และจุดมุ่งหมายในการแต่งเรื่องนี้	
4	ครูให้นักเรียนพิจารณาคำประพันธ์ที่ใช้ในเรื่องว่าเป็นคำประพันธ์ชนิดใด เมื่อได้คำตอบที่ถูกต้องแล้วครูก็ทบทวนเรื่องฉันทลักษณ์และการอ่านทำนองเสนาะอีกครั้งหนึ่ง โดยใช้แผนภูมิและเครื่องบันทึกเสียงช่วยประกอบการอธิบาย	- แผนภูมิแสดงผังบังคับของ กลอนสุภาพ - เทปตัวอย่างการอ่านทำนอง เสนาะกลอนสุภาพ
5	แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3-4 คน ให้แข่งกันค้นหาความหมายของคำว่า สวัสดิ- ศิรัจฉา จากพจนานุกรม	- พจนานุกรมไทยฉบับราช- บัณฑิตยสถาน 15 เล่ม
6	ให้นักเรียนฝึกอ่านทำนองเสนาะ โดยฝึกอ่านพร้อมกันและแยกเป็นกลุ่มย่อย ใช้เวลาประมาณ 5 นาที	
7	ครูบอกความหมายของศัพท์ยากที่มีในเนื้อเรื่องตอนที่เรียนให้นักเรียนจดไว้	
8.	ครูและนักเรียนช่วยกันถอดความจากคำประพันธ์โดยให้นักเรียนอ่านในใจและออกเสียงเป็นรายบุคคลหรือพร้อมกันเป็นตอนๆ	

การวัดและประเมินผล

1. ซักถามความรู้ความเข้าใจจากเรื่องที่อ่าน
2. สังเกตการอ่านทำนองเสนาะ ความสนใจ และการแสดงความคิดเห็น

บันทึกการสอน ชุด ก.

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

วิชา วรรณคดีไทย เรื่อง สวัสดิรักษา

คาบที่ 2

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. ทอมค่าตามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจจากเนื้อเรื่องได้ถูกต้อง
2. ถอดความจากคำประพันธ์ เป็นร้อยแก้วได้ถูกต้อง
3. บอกความหมายของศัพท์ยากที่ปรากฏในเนื้อเรื่องตอนที่เรียนได้
4. นักเรียนสามารถให้เหตุผลในการปฏิบัติตนตามที่สวัสดิรักษาสอนไว้ได้
5. นักเรียนสามารถจะระบุนความรู้ที่ได้จากการอ่านสวัสดิรักษาได้อย่างน้อย 2 ประการ
6. นักเรียนสามารถสรุปลักษณะต่างๆไปของเรื่องสวัสดิรักษาได้
7. สามารถบอกคุณค่าของเรื่องสวัสดิรักษาค่ากลอนได้อย่างน้อย 2 ประการ

เนื้อเรื่อง

- ใจความในสวัสดิรักษาค่ากลอน ตั้งแต่ " หนึ่งวรวงศ์ทรงเจริญเพลิงถนนม
อย่าให้หม่อมท้ามหลังทับหัศดา " ไปจนจบเรื่อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ลำดับที่	กิจกรรม	สื่อการเรียน
1	ทบทวนเนื้อหาที่เรียนมาแล้ว โดยครูซักถาม ให้นักเรียนตอบปากเปล่า	
2	แจ้งวัตถุประสงค์ในการเรียนบทเรียนนี้ให้ นักเรียนทราบ โดยให้นักเรียนคนใดคนหนึ่งเป็นผู้ อ่านให้เพื่อนๆ ฟัง	-กระดาษพิมพ์ข้อความ จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

ลำดับที่	กิจกรรม	สื่อการเรียน
3	อ่านทำนองเสนาะพร้อมกันทั้งชั้น เป็นการ ทบทวนวิธีอ่านกลอนสุภาพ ประมาณ 10 คำกลอน แล้วช่วยกันสรุปความจากเนื้อเรื่องที่อ่าน	
4	ให้นักเรียนถอดความจากคำประพันธ์ที่เหลือ ทั้งหมด โดยการอ่านคำประพันธ์เป็นช่วงๆ เช่น เกี่ยวกับคาบเรียนที่ 1 โดยครูเป็นผู้แนะแนวทาง ตลอดจนช่วยบอกความหมายของศัพท์ยากบางคำให้ เมื่อนักเรียนถอดความออกมาแล้ว ครูช่วยสรุปให้ เป็นไปตามแนวทางที่ถูกต้อง	-พจนานุกรมไทยฉบับ ราชบัณฑิตยสถาน 15 เล่ม
5	ให้นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยว กับข้อปฏิบัติในสวัสดิรักษาว่าเนื่องจากเหตุผล หรือความเชื่ออย่างไร ตลอดจนประโยชน์ที่จะได้ รับจากการปฏิบัตินั้น	
6	ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะต่างๆไปของ เรื่องสวัสดิรักษาคำกลอน	
7	ให้นักเรียนแต่ละคนเขียนความรู้ที่ได้จากเนื้อ เรื่อง และคุณค่าของเรื่องนี้ตามความคิดของนักเรียน อย่างน้อยประเภทละ 2 ข้อ	- กระดาษเปล่าเท่ากับ จำนวนนักเรียน
8	ซักถามทบทวนตั้งแต่ต้น	

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตความสนใจและการแสดงความคิดเห็น
2. ซักถามเป็นรายบุคคลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจจากเนื้อเรื่อง
3. ให้ถอดความจากคำประพันธ์ที่กำหนดให้
4. ให้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ จำนวน 20 ข้อ

หมายเหตุ แบบทดสอบนี้จะใช้นอกเวลาเรียน

บันทึกการสอน ชุด ก.

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

วิชาวรรณคดีไทย เรื่อง ศิลปจาริกหลักที่ 1

เวลาที่ใช้สอน 1 คาบ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อจบบทเรียนนี้แล้ว นักเรียนควรมีความสามารถดังต่อไปนี้

1. เล่าประวัติความเป็นมาของศิลปจาริกหลักที่ 1 ได้ถูกต้อง
2. เล่าพระราชประวัติของพ่อขุนรามคำแหงตามที่ปรากฏในข้อความของศิลปจาริกหลักที่ 1 คำนที่ 1 ได้
3. วิเคราะห์ความหมายของคำและข้อความในศิลปจาริกคำนที่ 1 ได้ถูกต้อง
4. สรุปใจความจากเนื้อเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
5. อธิบายลักษณะการใช้สำนวนภาษาในศิลปจาริกได้
6. ทั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับอักขรวิธีในศิลปจาริกได้อย่างน้อย 5 ประการโดยเปรียบเทียบกับอักขรวิธีสมัยปัจจุบัน
7. บอกสภาพสังคมไทยในสมัยพ่อขุนรามคำแหงได้
8. สามารถยกตัวอย่างพระราชจริยวัตรที่ควรยึดถือเป็นแบบอย่างของพ่อขุนรามคำแหงได้อย่างน้อย 2 ประการ
9. บอกความสำคัญของศิลปจาริกหลักที่ 1 ได้

เนื้อเรื่อง

- ประวัติความเป็นมาของศิลปจาริกหลักที่ 1
- ลักษณะของศิลปจาริก
- อักขรวิธีที่ใช้ในศิลปจาริก
- เนื้อความตอนต้นของศิลปจาริก ตั้งแต่บรรทัดที่ 1 - 18

กิจกรรมการเรียนการสอน

ลำดับที่	กิจกรรม	สื่อการเรียน
1	ครูแจ้งวัตถุประสงค์ในการเรียนบทเรียนนี้ให้นักเรียนทราบ	
2	ซักถามทบทวนความรู้เกี่ยวกับความเป็นมาของตัวอักษรไทย จากนั้นครูก็เล่าเรื่องราวความเป็นมาของศิลาจารึกหลักที่ 1 พร้อมทั้งอธิบายลักษณะของศิลาจารึกให้ฟังอย่างย่อๆ	- แผนภูมิตัวอย่างอักษรไทยสมัยพ่อขุนรามคำแหง - ภาพศิลาจารึกในหนังสืออ่านภาษาไทยรายวิชา ท. 401 - ท. 402
3	ให้อ่านในใจตอนบทนำเรื่อง เมื่อจบแล้ว ครูซักถามความรู้ความเข้าใจและอธิบายเพิ่มเติม	
4	ทดลองอ่านข้อความจากศิลาจารึกที่เป็นอักษรวิธีแบบเก่า ประมาณ 5-6 บรรทัด จากนั้นให้นักเรียนช่วยกันตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับอักษรวิธีในศิลาจารึกเก่าที่จะพบ โดยครูช่วยชี้ทางและสรุปให้บ้าง	
5	อ่านข้อความทั้งหมดที่เขียนด้วยอักษรวิธีแบบปัจจุบัน ใช้ดินสอคำชี้คั่นใต้ข้อความหรือคำที่เข้าใจยาก หรือไม่รู้ความหมายไว้ เมื่อจบแล้ว ให้ช่วยกันสรุปใจความออกเป็นตอนๆ พร้อมทั้งวิเคราะห์ความในส่วนที่ยังไม่เข้าใจด้วย	
6	ให้นักเรียนอภิปรายถึงสภาพสังคมสมัยสุโขทัยแล้วเปรียบเทียบกับสภาพปัจจุบัน	
7	ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปคุณค่าของศิลาจารึกหลักที่ 1 แล้วซักถามทบทวนเป็นรายบุคคลในตอนท้าย	

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในขณะที่เรียน
2. ซักถามความรู้ความเข้าใจจากเนื้อเรื่อง เป็นรายบุคคล
3. ให้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 20 ข้อ

หมายเหตุ ทดสอบนอกเวลาเรียน

บันทึกการสอน ชุด ก.

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4

วิชา วรรณคดีไทย เรื่อง สุวรรณสามชาคก

คาบที่ 1

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อจบบทเรียนนี้แล้ว นักเรียนควรมีความสามารถดังต่อไปนี้

1. บอกที่มาของเรื่องสุวรรณสามชาคกฉบับชินวรได้ถูกต้อง
2. อธิบายความหมายของคำว่า "ชาคก" และ "มหานิบาดชาคก" ได้
3. บอกโครงสร้างของนิทานชาคกได้ถูกต้อง
4. ชี้แจงเหตุผลในการนำชาคกมาประกอบการสอนธรรมะได้
5. บอกปฐมเหตุการตรัสเทศนาเรื่องสุวรรณสามชาคกได้

เนื้อเรื่อง

- ที่มาของเรื่องสุวรรณสามชาคก
- ลักษณะของชาคก, โครงสร้างนิทานชาคก และการนำชาคกมาประกอบการสอนธรรมะ
- ประวัติดู่งแต่ง
- ปฐมเหตุของเรื่องสุวรรณสามชาคก

กิจกรรมการเรียนการสอน

ลำดับที่	กิจกรรม	สื่อการเรียน
1	ครูแจ้งจุดประสงค์ในการเรียนบทเรียนนี้ให้นักเรียนทราบ แล้วให้นักเรียนอ่านบทนำเรื่องตามลำพังประมาณ 10 นาที จากนั้นครูก็ซักถามและสนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่นักเรียนอ่าน โดยเฉพาะ	- ภาพชาคกชุดพระเจ้า- สิบชาติ

ลำดับที่	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้
	ความรู้เกี่ยวกับนิทานชาดก และอธิบายเพิ่มเติมในกรณี ที่นักเรียนอ่านไม่ทั่วถึง เข้าใจผิด หรือในหนังสือมีได้ กล่าวไว้	
2	ครูเล่าประวัติของสมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงชินวราลงกรณให้นักเรียนฟังโดยย่อ (สำหรับ รายละเอียดให้นักเรียนไปอ่านเองอีกครั้งหนึ่ง)	
3	ครูเล่าเหตุการณ์ตอนต้นของปฐมเหตุการตรัส เทศนาเรื่องสุวรรณสามชาดก จากนั้น ให้นักเรียน อ่านในใจต่อจนจบ แล้วช่วยกันเล่าเรื่องต่อจากครู	
4	ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสำนวน ภาษาที่ใช้ในเรื่องนี้ ตลอดจนการกระทำของตัวละคร ในตอนปฐมเหตุ โดยครูช่วยสรุปให้เป็นข้อๆ เขียนไว้ บนกระดานดำ	
5	ซักถามทบทวนเป็นรายบุคคล	
6	ให้นักเรียนไปอ่านเนื้อเรื่องสุวรรณสามชาดก มาล่วงหน้า	

การวัดและประเมินผล

1. ซักถามเป็นรายบุคคล
2. สังเกตความสนใจ การซักถาม และการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน
3. ให้นักเรียนเล่าเรื่องปฐมเหตุของสุวรรณสามชาดกโดยไม่ต้องดูหนังสือ

บันทึกการสอน ชุด ก.

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4

วิชา วรรณคดีไทย เรื่อง สุวรรณสามชาคก

คาบที่ 2

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อจบบทเรียนนี้แล้ว นักเรียนควรมีความสามารถดังต่อไปนี้

1. เล่าเรื่องตอนต้นของสุวรรณสามชาคกได้โดยย่อๆ
2. อธิบายถ้อยคำสำนวน ศัพท์ และวิสามานยนามต่างๆที่ปรากฏในเนื้อเรื่องได้ถูกต้อง
3. ยกตัวอย่างสำนวนโวหารที่คมคายได้อย่างน้อย 3 สำนวน
4. วิเคราะห์การใช้ถ้อยคำสำนวนในเรื่องนี้ได้
5. วิเคราะห์วิจารณ์การกระทำของบุคคลในเรื่องนี้ได้อย่างมีเหตุผล
6. สรุปใจความจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง

เนื้อเรื่อง

- พระสงฆ์สาวกกราบทูลอาราธนาให้พระพุทธเจ้าทรงประกาศมรพจรพยาของพระองค์
- กำเนิดสุวรรณสาม จนถึงตอนพระเจ้าปิลิกษราชเสด็จไปยังอาศรมของพญาลดาบส.

กิจกรรมการเรียนการสอน

ลำดับที่	กิจกรรม	สื่อการเรียน
1	ซักถามทบทวนเกี่ยวกับลักษณะนิทานชาคก และ ปฐมเหตุของเรื่องสุวรรณสาม	
2	ให้นักเรียนคนใดคนหนึ่งอ่านจุดประสงค์ในการ เรียนบทเรียนนี้ให้เพื่อนๆฟัง	- รายการจุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม 1 ชุด

ลำดับที่	กิจกรรม	สื่อการเรียน
3	ให้นักเรียนที่อ่านเนื้อเรื่องล่วงหน้ามาแล้วช่วยกันเล่าเรื่องสุวรรณสามชาคกตอนต้นโดยย่อๆ	
4	ครูยกตัวอย่างสำนวนโวหารที่มีความหมายลึกซึ้งคมคายมาให้นักเรียนพิจารณา จากนั้นให้นักเรียนลองหาสำนวนโวหารอื่นๆ ที่มีลักษณะเช่นเดียวกันจากบทเรียน แล้วช่วยกันวิเคราะห์วิจารณ์ว่ามีความหมายอย่างไร จัดว่าเป็นสำนวนที่ใดหรือไม่	- พจนานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน ๖ เล่ม 15 เล่ม
5	แข่งขันเขียนรายชื่อวิสามานยนามในเรื่องเป็นรายบุคคล โดยไม่เปิดหนังสือ ให้เวลา 2 นาที	- กระดาษเปล่าเท่ากับจำนวนนักเรียน
6	ครูซักถามที่มา รายละเอียด และความสำคัญ ของวิสามานยนามบางคำตามแต่จะเห็นสมควร	
7	ให้นักเรียนชายสมมุติตัวเองเป็นพญาลุณฐมาร ให้นักเรียนหญิงเป็นปาริกாமารี แล้วเขียนจดหมายคนละฉบับถึงอีกฝ่ายหนึ่ง มีใจความหลักเหมือนในเรื่อง แล้วนำมาส่งครูในการเรียนครั้งต่อไป	

การวัดและประเมินผล

1. ซักถามความรู้ความเข้าใจจากเนื้อเรื่อง
2. สังเกตความสนใจในขณะเรียน
3. ให้เล่าเรื่องและวิจารณ์

บันทึกการสอน ชุด ก.

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4

วิชา วรรณคดีไทย เรื่อง สุวรรณสามชาคก

คาบที่ 3

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

ความสามารถที่นักเรียนควรมีหลังจากจบบทเรียนนี้แล้ว

1. เล่าเรื่องย่อของสุวรรณสามชาคกได้ถูกต้อง
2. อธิบายถ้อยคำสำนวนและศัพท์ยากในเนื้อหาที่เรียนได้
3. แยกคติธรรมที่ปรากฏในเนื้อเรื่องออกมาได้
4. วิเคราะห์ลักษณะชาคกในเรื่องสุวรรณสามชาคกฉบับชินวรได้ถูกต้อง
5. สรุปท่วงทำนองการเขียนเรื่องสุวรรณสามชาคกฉบับชินวรได้
6. บอกลักษณะนิสัยที่ดีของคนของสุวรรณสามได้อย่างน้อย 3 ประการ
7. สรุปสาระสำคัญของเรื่องได้

เนื้อเรื่อง

- ท้าวปิลักษณ์ราชทรงบอกความจริงแก่พญาลและปาริกาในเรื่องที่ทรงยิงสุวรรณสาม
- การกระทำสังจกิริยาจนกระทั่งสุวรรณสามฟื้น ให้โอวาทแก่ท้าวปิลักษณ์ราช
- บรรยายเรื่องการกลับชาติ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ลำดับที่	กิจกรรม	สื่อการเรียน
1	ครูแจ้งจุดประสงค์ในการเรียนบทเรียนนี้ให้นักเรียนทราบแล้วซักถามและสนทนาเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่ผ่านมา	
2	ให้นักเรียนที่อ่านมาแล้วช่วยกันเล่าเรื่องต่อจนจบ โดยครูช่วยเพิ่มเติมให้บางในตอนที่เป็นจุดสำคัญของเรื่อง พร้อมทั้ง -	

1 กลุ่ม รวมตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ 80 คน

ตารางที่ 2 ค่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของนักเรียนชั้น ม.ศ. 4 ซึ่งใช้เป็นตัวอย่างประชากรในการวิจัย

ชั้นเรียน	จำนวนนักเรียน	ค่าคะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ม.ศ.4/1	40	66.325	6.3261
ม.ศ.4/2	40	66.350	5.4845

อัตราส่วนวิกฤติของผลต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้ง 2 ห้องนี้เป็น 0.0188 ซึ่งน้อยกว่าค่า t จากตาราง ($df = 78$) ที่ระดับความมีนัยสำคัญ .01 ($t=2.647$) จึงสรุปได้ว่า คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้ง 2 ห้องนี้ ไม่แตกต่างกัน และสามารถใช้เป็นตัวอย่างประชากรในการวิจัยได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำบันทึกการสอน, สมุดงาน, เอกสารประกอบบทเรียน, แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ และแบบบันทึกการสังเกตการสอน ไปใช้ในการทดลองครั้งนี้

1. ผู้วิจัยได้สอนบทเรียนทั้ง 5 เรื่อง ให้แก่กลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 2 กลุ่ม ด้วยตนเอง โดยในระหว่างที่สอนนั้น มีอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย 2 คน เป็นผู้สังเกตและบันทึกข้อมูลลงในแบบบันทึกการสังเกตการสอนด้วย เวลาที่ใช้สอนสำหรับแต่ละกลุ่มมีสัปดาห์ละ 4 คาบ คาบละประมาณ 50 นาที รวมเวลาที่ใช้ในการทดลองทั้งหมด 20 คาบ โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2524 ถึงวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2524

2. ทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มเมื่อจบบทเรียนแต่ละเรื่องโดยใช้แบบทดสอบที่สร้างขึ้น ใช้เวลาทดสอบเรื่องละ 20 นาที

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์มาวิเคราะห์ดังนี้

ลำดับที่	กิจกรรม	สื่อการเรียน
3	อธิบายคำศัพท์ยากตลอดจนข้อความที่เข้าใจยากให้ด้วย ครูและนักเรียนช่วยกันยกข้อความที่แสดงถึงคติ-ธรรมต่างๆ ออกมาจากเนื้อเรื่องให้ได้มากที่สุด แล้วนำมาเปรียบเทียบเกี่ยวกับสุภาษิตคำพังเพยของไทยว่ามีอะไร สอดคล้องกันบ้าง	
4	ให้นักเรียนวิจารณ์และสรุปลักษณะท่วงท่าของการเขียนนิทานชาดกเรื่องนี้โดยครูเป็นผู้ชี้แนะ	
5	ซักถามทบทวนเกี่ยวกับโครงสร้างของนิทานชาดก แล้วให้นักเรียนเปรียบเทียบดูว่าสอดคล้องหรือต่างจากโครงสร้างของเรื่องสุวรรณสามชาดกอย่างไรบ้าง	
6	ช่วยกันสรุปลักษณะนิสัยของตัวละครที่สำคัญออกมาเป็นข้อๆ เขียนไว้บนกระดานดำ	
7	ซักถามทบทวนเป็นรายบุคคลอีกครั้งหนึ่ง	

การวัดและประเมินผล

1. ซักถามเป็นรายบุคคล
2. สังเกตความสนใจในการเรียน
3. ให้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 20 ข้อ

หมายเหตุ ทดสอบนอกเวลาเรียน

บันทึกการสอน ชุด ก.

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4

วิชา วรรณคดีไทย เรื่อง ประเพณีการเลี้ยงลูก

คาบที่ 1

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากจบบทเรียนนี้แล้ว นักเรียนควรมีความสามารถดังต่อไปนี้

1. บอกที่มาของบทความเรื่องประเพณีการเลี้ยงลูกได้ถูกต้อง
2. บอกวัตถุประสงค์ในการเรียบเรียงบทความเรื่องนี้ได้
3. อธิบายลักษณะของ อภิปาตบุตร อนุชาตบุตร และอวชาตบุตรได้
4. เล่าประเพณีการเลี้ยงลูกของไทยตั้งแต่เริ่มปฏิสนธิจนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ได้ถูกต้องตามลำดับ
5. อธิบายความหมายของศัพท์ยากที่ปรากฏในเนื้อเรื่องตอนที่เรียนได้

เนื้อเรื่อง

- ที่มาของเรื่อง ประเพณีการเลี้ยงลูก
- จุดมุ่งหมายในการเขียนบทความเรื่องนี้
- เนื้อความใน "ประเพณีการเลี้ยงลูก" ตั้งแต่ทารกเริ่มปฏิสนธิ จนถึงพิธีโกนผมไฟ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ลำดับที่	กิจกรรม	สื่อการเรียน
1	ครูบอกจุดประสงค์ของการเรียนบทเรียนนี้ให้นักเรียนทราบ	
2	ให้นักเรียนช่วยกันสรุปความหมายของคำว่า ประเพณี ขนบ จารีต และวัฒนธรรม โดยครูเป็นผู้ชี้แนะและสรุปให้บ้าง จากนั้นให้ดูความหมายที่แท้จริงจากพจนานุกรม	- พจนานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตย- สถานฯ 1 เล่ม

ลำดับที่	กิจกรรม	สื่อการเรียน
3	ครูอธิบายที่มาของเรื่องและวัตถุประสงค์ของผู้แต่งให้นักเรียนทราบ	
4	ให้นักเรียนคนหนึ่ง อ่านเนื้อเรื่องที่เล่าถึงบุตร 3 ประเภท ให้เพื่อนทั้งห้องฟัง หลังจากนั้นครูก็อธิบายซ้ำอีกครั้งหนึ่งพร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบเพื่อให้เข้าใจยิ่งขึ้น จากนั้นก็หาตัวอย่างมาให้นักเรียนพิจารณาจัดประเภทบ้าง	
5	ให้นักเรียนช่วยกันค้นหาความหมายของศัพท์ยากที่หนังสือแบบเรียนไม่ได้แปลไว้ โดยค้นจากพจนานุกรม	- พจนานุกรมไทยฯ 15 เล่ม
6	ครูให้นักเรียนอ่านในใจจากเนื้อเรื่องต่อไปจนถึงพิธีโกนผมไฟ จากนั้นให้ช่วยกันเล่าธรรมเนียมปฏิบัติทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบโดยไม่ต้องอ่านหนังสืออีก	
7	แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มไปค้นคว้าหัวข้อต่อไปนี้ กลุ่มละ 1 เรื่อง คือ 1. การปฏิบัติของบิดามารดาต่อบุตรในวัยเด็ก 2. การปฏิบัติของบิดามารดาต่อบุตรในวัยผู้ใหญ่ 3. ประเพณีที่จัดสำหรับบุตรในวัยเด็ก 4. ประเพณีที่จัดสำหรับบุตรในวัยผู้ใหญ่	

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในขณะที่เรียน
2. ให้เล่าประเด็นการเลี้ยงลูกตามลำดับขั้นตอน
3. ซักถามเป็นรายบุคคล

บันทึกการสอน ชุด ก.

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4

วิชา วรรณคดีไทย เรื่อง ประเพณีการเลี้ยงลูก

คาบที่ 2

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อจบบทเรียนนี้แล้ว นักเรียนควรมีความสามารถดังต่อไปนี้

1. สรุปความจากเนื้อเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
2. เปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างประเพณีการเลี้ยงลูกแบบโบราณและแบบปัจจุบันได้
3. ระบุข้อพิธีหรือธรรมเนียมปฏิบัติที่กล่าวไว้ในบทความนี้ได้อย่างน้อย 10 ข้อ
4. ให้เหตุผลเกี่ยวกับข้อปฏิบัติที่มีในเรื่อง "ประเพณีการเลี้ยงลูก" ได้
5. จัดลำดับขั้นตอนของพิธีการต่างๆ ได้ถูกต้อง
6. ยกตัวอย่างการแสดงความรักของบิดามารดาที่มีต่อบุตรได้อย่างน้อย 5 ประการ

เนื้อเรื่อง

- ข้อปฏิบัติของบิดามารดาเมื่อนุตรเจริญเติบโตจนกระทั่งเป็นหนุ่มสาว ได้แก่ การดูแลรักษาพยาบาลเมื่อนุตรเจ็บป่วย การให้การศึกษา และการอบรมสั่งสอนบุตร
- พิธีการต่างๆ ได้แก่ พิธีโกนจุก พิธีบวช

กิจกรรมการเรียนการสอน

ลำดับที่	กิจกรรม	สื่อการเรียน
1	แจ้งจุดประสงค์ในการเรียนบทเรียนนี้ให้นักเรียนทราบ	
2	ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานเรื่องที่ไปค้นคว้ามา ใช้เวลาดำเนินการประมาณ 5 นาที	

ลำดับที่	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้
3	เมื่อทุกกลุ่มรายงานจบแล้ว ให้นักเรียนที่เป็นผู้ฟัง แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุผลของพ่อแม่ที่ปฏิบัติต่อลูก ตลอดจนจุดประสงค์ของธรรมเนียมประเพณีต่างๆ โดยครูช่วยชี้แนะและสรุปให้ถูกต้อง	
4	ช่วยกันค้นหาข้อพิรุธและธรรมเนียมปฏิบัติต่างๆ ที่มีในบทความนี้ แล้วเขียนไว้บนกระดานดำ จากนั้นให้แบ่งข้อพิรุธเหล่านี้ ออกเป็น 2 ประเภท คือ 1. ประเภทที่ยังมีปฏิบัติกันอยู่ในปัจจุบัน 2. ประเภทที่ไม่มีใครนิยมทำในปัจจุบัน	
5	ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่า เด็กในสมัยโบราณกับปัจจุบันมีข้อแตกต่างกันอย่างไรบ้าง โดยพิจารณาจากบทความเรื่องนี้เป็นหลัก จากนั้นให้แสดงเหตุผลว่า ที่แตกต่างกันนั้น เป็นเพราะสาเหตุใด	
6	แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มย่อยๆ กลุ่มละ 3-4 คน ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันรวบรวมข้อปฏิบัติของบิดามารดาที่แสดงว่ามีความรักต่อลูก มาให้มากที่สุด ใช้เวลาประมาณ 5 นาที จากนั้น ให้แต่ละกลุ่มอ่านผลงานของตนให้กลุ่มอื่นๆ ฟัง (ถ้าซำกันั้นก็ไม่ต้องอ่านอีก)	
7	ซักถามเป็นรายบุคคล เพื่อทบทวนตั้งแต่ต้น	

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในขณะเรียน
2. ซักถามปากเปล่าเป็นรายบุคคล
3. ให้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ 20 ข้อ

หมายเหตุ ทดสอบนอกเวลาเรียน

บันทึกการสอน ชุด ก.

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4

วิชา วรรณคดีไทย เรื่อง พระราชนิพนธ์พงศาวดารกรุงศรีอยุธยา ตอนยุทธหัตถี
คาบที่ 1จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

ความสามารถที่นักเรียนควรมีหลังจากผ่านบทเรียนนี้แล้ว

1. บอกนามผู้แต่งได้
2. เล่าประวัติผู้แต่งได้โดยสังเขป
3. ระบุชนิดของคำประพันธ์ที่ใช้ในพระราชนิพนธ์พงศาวดารฯ ได้ถูกต้อง
4. ระบุชื่อวรรณกรรมอันเป็นผลงานของผู้แต่งเรื่องนี้ได้ถูกต้อง
5. อธิบายความแตกต่างระหว่างพงศาวดารกับประวัติศาสตร์ได้
6. บอกตำแหน่งหน้าที่ของบุคคลต่างๆ ในเรื่องได้ถูกต้อง
7. บอกที่มาของพระราชนิพนธ์พงศาวดารฯ ได้ถูกต้อง

เนื้อเรื่อง

- ประวัติผู้แต่ง
- ที่มาของเรื่อง
- ใจความในพระราชนิพนธ์พงศาวดารตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงตอนสมเด็จพระนเรศวรทรงปรึกษาแม่ทัพนายกองหลังจากทรงทราบว่าทัพหน้าแตกพ่ายมาแล้ว

กิจกรรมการเรียนการสอน

ลำดับที่	กิจกรรม	สื่อการเรียน
1	สนทนากับนักเรียนถึงวรรณคดีเรื่องลิลิตตะเลงพ่ายซึ่งนักเรียนเคยเรียนมาแล้ว เป็นการทบทวนความรู้เดิม	
2	แจ้งจุดประสงค์ในการเรียนบทเรียนนี้ให้นักเรียนทราบ	

ลำดับที่	กิจกรรม	สื่อการเรียน
3	ครูซักถามทบทวน เรื่องพระประวัติและผลงานของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส พร้อมทั้งอธิบายเพิ่มเติม	
4	ครูอธิบายความหมายของ"พงศาวดาร"และ"ประวัติศาสตร์" พร้อมทั้งแสดงตัวอย่างประกอบเพื่อให้เห็นความแตกต่างชัดเจนยิ่งขึ้น	- ตัวอย่างข้อความพงศาวดารจากหนังสือประวัติศาสตร์ไทย สำหรับนักศึกษา ของเปลื้อง ณ นคร
5	ครูศึกษาค้นคว้าและแสดงตำแหน่งต่างๆในกองทัพไทยไว้ที่กระดานดำ จากนั้นให้นักเรียนอ่านข้อความในพระราชพงศาวดารที่เป็นตอนพรรณนาการจัดทัพโดยละเอียดแล้วช่วยกันใส่ชื่อบุคคลต่างๆลงตามตำแหน่งในแผนภูมิให้ถูกต้อง	- แผนภูมิแสดงตำแหน่งต่างๆ ในกองทัพ
6	ครูให้นักเรียนเปิดหนังสือ แล้วให้คนใดคนหนึ่งอ่านให้เพื่อนๆฟัง เมื่อจบข้อความตอนหนึ่งๆ ครูก็ซักถามความเข้าใจ แล้วเปลี่ยนให้คนอื่นอ่านบ้าง จนถึงตอนที่สมเด็จพระนเรศวรทรงวางแผนต่อสู้ทัพพม่า	
7	ซักถามทบทวนอีกครั้งหนึ่ง แล้วให้นักเรียนช่วยกันสรุปว่า คำประพันธ์ที่ใช้ในพระราชพงศาวดารนั้นคือคำประพันธ์ชนิดใด	

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในขณะที่เรียน
2. ซักถามเป็นรายบุคคล

บันทึกการสอน ชุด ก.

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4

วิชา วรรณคดีไทย เรื่อง พระราชนิพนธ์พงศาวดารกรุงศรีอยุธยา ตอนยุทธหัตถี

คาบที่ 2

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากจบบทเรียนนี้แล้ว นักเรียนควรมีความสามารถดังต่อไปนี้

1. บอกลักษณะนิสัยของบุคคลสำคัญๆ ในเรื่องได้
2. เล่าเหตุการณ์พระราชนิพนธ์พงศาวดารกรุงศรีอยุธยา ตอนยุทธหัตถี โดยย่อๆ ได้ถูกต้อง
3. บอกหน้าที่และความสำคัญของบุคคลต่างๆ ในกองทัพไทยและพม่า ได้ถูกต้อง
4. จำรายชื่อวีรสติที่ปรากฏในพระราชนิพนธ์พงศาวดารได้ไม่น้อยกว่า 15 ชื่อ
5. บอกความหมายของราชาศัพท์และศัพท์ยากที่มีใน เรื่องได้ถูกต้องอย่างน้อย 80 %
6. บอกคุณค่าของพระราชนิพนธ์พงศาวดารฉบับนี้ได้

เนื้อเรื่อง

- ใจความในพระราชนิพนธ์พงศาวดารตั้งแต่ทัพไทยยกเข้าปะทะกับทัพพม่า จนกระทั่งสงครามเสร็จสิ้น

กิจกรรมการเรียนการสอน

ลำดับที่	กิจกรรม	สื่อการเรียน
1	ซักถามทบทวนเกี่ยวกับผู้แต่งและเนื้อเรื่องซึ่งเรียนผ่านมาเมื่อคาบที่แล้ว จากนั้น ให้นักเรียนคนหนึ่งอ่านจุดประสงค์ในการเรียนบทเรียนนี้ให้เพื่อนๆ ฟัง	-รายการจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

ลำดับที่	กิจกรรม	สื่อการเรียน
2	ให้นักเรียนช่วยกันค้นหาความหมายของศัพท์ยากที่มีในเรื่อง โดยครูเป็นผู้กำหนดให้ก่อน หากนักเรียนเห็นว่ามีความหมายที่ยากแก่การเข้าใจ จะค้นหาเพิ่มเติมอีกก็ได้ นักเรียนคนใดพบก่อนก็ให้อ่านความหมายของศัพท์นั้นจากพจนานุกรมให้เพื่อนฟัง	- พจนานุกรมไทยฯ 15 เล่ม
3	ให้นักเรียนอ่านในใจเป็นตอนๆ ใช้ดินสอดำขีดเส้นใต้วิสามานยนามและข้อความสำคัญๆไว้ เมื่อจบแต่ละตอนแล้ว ครูก็ซักถามความรู้ความเข้าใจพร้อมทั้งให้อภิปรายแสดงความคิดเห็นด้วยถ้านักเรียนต้องการ	
4	เมื่อจบเนื้อความทั้งหมดแล้ว ให้นักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะนิสัยของบุคคลต่างๆในเรื่อง โดยครูเป็นผู้ชี้แนะ	
5	ครูแจกกระดาษเปล่าให้คนละ 1 แผ่น ให้แข่งกันเขียนชื่อวิสามานยนามที่มีในเรื่องภายในเวลา 2 นาที โดยไม่ต้องเปิดหนังสือ	- กระดาษเปล่าเท่า กับจำนวนนักเรียน
6	ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปคุณค่าของพระราชพงศาวดารฉบับนี้ แล้วเขียนไว้บนกระดานดำ	
7	ซักถามทบทวนเป็นรายบุคคล	

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการเรียน
2. ซักถามปากเปล่าเป็นรายบุคคล
3. ให้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ 20 ข้อ

หมายเหตุ ทดสอบนอกเวลาเรียน

บันทึกการสอน ชุด ข.

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4

วิชา วรรณคดีไทย เรื่อง สวัสดิรักษา

คาบที่ 1

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม : เมื่อจบบทเรียนนี้แล้ว นักเรียนควรจะ...

1. บอกนามผู้แต่งได้ถูกต้อง
2. บอกจุดมุ่งหมายในการแต่งเรื่องสวัสดิรักษาคำกลอนได้
3. ระบุที่มาของเรื่องสวัสดิรักษาคำกลอนได้
4. บอกคำแปลและอธิบายความหมายของคำว่า สวัสดิรักษา ได้
5. ถอดความจากคำประพันธ์เป็นร้อยแก้วได้ถูกต้อง
6. บอกได้ว่า ในเรื่องสวัสดิรักษา มีแนวปฏิบัติประการใดที่มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันของนักเรียน
7. บอกความหมายศัพท์ยากที่ปรากฏในเนื้อเรื่องตอนที่เรียนได้ถูกต้อง

เนื้อเรื่อง

- ประวัติผู้แต่ง
- ที่มาของเรื่องสวัสดิรักษาคำกลอน
- จุดมุ่งหมายในการแต่งสวัสดิรักษาคำกลอน
- ลักษณะคำประพันธ์ที่ใช้ในเรื่องสวัสดิรักษา
- เนื้อความสวัสดิรักษาตอนต้น ประมาณ 22 คำกลอน

กิจกรรมการเรียนการสอน

ลำดับที่	กิจกรรม	สื่อการเรียน
1	ครูสนทนากับนักเรียนถึงกิจกรรมประจำวันของคนไทยทั่วไป ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่า กิจกรรมต่างๆที่กระทำกันอยู่ ทุกวันนี้ถูกต้องหรือไม่ ดีหรือไม่ เคยมีใครห้ามบ้างหรือไม่	

ลำดับที่	กิจกรรม	สื่อการเรียน
2	แจ้งให้นักเรียนทราบว่า จะเรียนเรื่องสวัสดิ- รักษา แล้วอ่านจุดประสงค์ของบทเรียนนี้ให้นักเรียน ฟัง	
3	ครูแจกสื่อการเรียนให้แก่ นักเรียนคนละ 1 ชุด	- สมุดงานสวัสดิรักษา ตอนที่ 1 40 เล่ม - เอกสารประกอบบท เรียน 40 ชุด
4	ให้นักเรียนอ่านคำถามในสมุดงานแล้วค้นหา คำตอบจากแบบเรียน พจนานุกรม เอกสารประกอบ บทเรียน หรือหนังสืออื่นๆที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้จะค้นเอง ตามลำพังหรือร่วมปรึกษาร่วมกับเพื่อนๆก็ได้ เมื่อ พบคำตอบแล้วให้บันทึกลงในสมุดงาน	
5	เมื่อเหลือเวลาประมาณ 10 นาที ครูแจก แผ่นเฉลยคำตอบให้นักเรียนตรวจแก้ไข โดยแลกเปลี่ยน สมุดงานของตนกับเพื่อน หากนักเรียนมีข้อสงสัยเกี่ยว กับเนื้อเรื่องหรือคำตอบที่ครูเฉลยให้ ก็ให้ซักถามหรือ แสดงความคิดเห็นได้โดยเสรี	- แผ่นเฉลยคำตอบตอน ที่ 1 จำนวน 40 ชุด
6	ช่วยกันสรุปบทเรียนอีกครั้งหนึ่งว่านักเรียนได้ ความรู้อะไรไปบ้าง	
7	ให้นักเรียนนำสมุดงานที่ตรวจแก้ไขแล้วส่งครู	

การวัดและประเมินผล

- สังเกตความตั้งใจในการทำงาน
- ตรวจความถูกต้องเรียบร้อยของสมุดงาน

บันทึกการสอน ชุด ข.

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4

วิชา วรรณคดีไทย เรื่อง สวัสดิรักษา

คาบที่ 2

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากจบบทเรียนนี้แล้ว นักเรียนควรมีความสามารถดังต่อไปนี้

1. ตอบคำถามความรู้ความเข้าใจจากเนื้อเรื่องได้ถูกต้อง
2. ถอดความจากคำประพันธ์เป็นร้อยแก้วได้ถูกต้อง
3. บอกความหมายของศัพท์ยากที่ปรากฏในเนื้อเรื่องตอนที่เรียนได้
4. นักเรียนสามารถให้เหตุผลในการปฏิบัติตนตามที่สวัสดิรักษาสอนไว้ได้
5. ระบุความรู้ที่ได้จากการอ่านสวัสดิรักษาได้
6. สรุปลักษณะต่างๆไปของเรื่องสวัสดิรักษาคร่าวๆได้
7. บอกคุณค่าของเรื่องสวัสดิรักษาคร่าวๆได้อย่างน้อย 2 ประการ

เนื้อเรื่อง

- ใจความในสวัสดิรักษาคร่าวๆ ตั้งแต่ "อนึ่งวรองค์ทรงเจริญเพลินถนอมอย่าให้หม่อมห้ามหลับทับหัตถดา" ไปจนจบเรื่อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ลำดับที่	กิจกรรม	สื่อการเรียน
1	ซักถามทบทวนเนื้อเรื่องที่เรียนผ่านมาแล้ว	
2	ครูแจกสมุดงานสวัสดิรักษา ตอนที่ 2 ให้แก่นักเรียนคนละ 1 เล่ม แล้วให้นักเรียนคนใดคนหนึ่งอ่านจุดประสงค์ของบทเรียนนี้ให้เพื่อนๆ ฟัง	- สมุดงานสวัสดิรักษา ตอนที่ 2. 40 เล่ม

ลำดับที่	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้
3	ให้นักเรียนลงมือทำสมุดงานโดยปฏิบัติเช่นเดียวกับคาบเรียนแรก	- พจนานุกรมไทย ฯ 15 เล่ม - เอกสารประกอบบทเรียนที่แจกให้เมื่อคาบที่แล้ว
4	เมื่อเหลือเวลาประมาณ 10 นาที หรือเมื่อนักเรียนทำสมุดงานเสร็จหมดทุกคนแล้ว ครูแจกแผ่นเฉลยคำตอบให้นักเรียนตรวจแก้ไขสมุดงานของตน พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและอภิปรายข้อคิดเห็นเกี่ยวกับบทเรียนด้วย	- แผ่นเฉลยคำตอบตอนที่ 2 จำนวน 40 ชุด
5	ช่วยกันสรุปความรู้ที่ได้จากบทเรียนนี้ จากนั้นครูซักถามทบทวนตั้งแต่ต้นอีกครั้งหนึ่งทั้งแบบรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	
6	นำสมุดงานที่แก้ไขแล้วมาส่งครู	

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจในการทำงาน
2. ซักถามปากเปล่าเป็นรายบุคคล
3. ตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อยของสมุดงาน
4. ให้ทำแบบทดสอบท้ายบท จำนวน 20 ข้อ

หมายเหตุ ทดสอบนอกเวลาเรียน

บันทึกการสอน ชุด ข.

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4

วิชา วรรณคดีไทย เรื่อง ศิลาดจาร์กหลักที่ 1

เวลาที่ใช้สอน 1 คาบ

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากจบบทเรียนนี้แล้ว นักเรียนควรมีความสามารถดังต่อไปนี้

1. เล่าพระราชประวัติของพ่อขุนรามคำแหงตามที่ปรากฏในเนื้อความตอนต้นนำมาเป็นบทเรียนได้
2. เล่าประวัติความเป็นมาของศิลาดจาร์กหลักที่ 1 ได้ถูกต้อง
3. วิเคราะห์ความหมายของคำและข้อความในศิลาดจาร์ก คำนที่ 1 ได้อย่างถูกต้อง
4. สรุปใจความจากเรื่องที่ได้อ่านได้ถูกต้อง
5. อธิบายลักษณะการใช้ภาษาในศิลาดจาร์กได้
6. ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับอักขรวิธีในศิลาดจาร์กได้อย่างน้อย 5 ประการ
7. บอกความสำคัญของศิลาดจาร์กพ่อขุนรามคำแหงได้

เนื้อเรื่อง

- ประวัติความเป็นมาของศิลาดจาร์กหลักที่ 1
- ใจความในศิลาดจาร์กหลักที่ 1 คำนที่ 1
- ลักษณะของศิลาดจาร์ก
- อักขรวิธีที่ใช้ในศิลาดจาร์กหลักที่ 1

กิจกรรมการเรียนการสอน

ลำดับที่	กิจกรรม	สื่อการเรียน
1	แจกสมุดงานและเอกสารประกอบการเรียนเรื่อง ศิลาดจาร์กหลักที่ 1 แก่นักเรียนคนละ 1 ชุด	- สมุดงานเรื่อง ศิลาดจาร์กหลักที่ 1 40 เล่ม

ลำดับที่	กิจกรรม	สื่อการเรียน
2	แล้วให้นักเรียนคนใดคนหนึ่งอ่านจุดประสงค์ในการเรียนบทเรียนนี้ให้เพื่อนๆ ฟัง ให้นักเรียนทำสมมุติฐานโดยค้นหาคำตอบจากหนังสือแบบเรียน, เอกสารประกอบบทเรียน, พจนานุกรม หรือหนังสืออื่นๆ มาใส่ในสมมุติฐานของตน	- เอกสารประกอบบทเรียน 40 ชุด - พจนานุกรม
3.	เมื่อเหลือเวลาอีก 10 นาที ครูแจกแผ่นเฉลยคำตอบให้นักเรียนตรวจเองโดยแลกเปลี่ยนสมมุติฐานกับเพื่อน เมื่อพบข้อผิดให้จัดการแก้ไขให้เรียบร้อย	- แผ่นเฉลยคำตอบ 40 ชุด
4	ให้นักเรียนอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่เรียนและการเฉลยคำตอบของครู แล้วช่วยกันสรุปอีกครั้งหนึ่งว่านักเรียนได้ความรู้อะไรไปบ้าง	
5	ซักถามเป็นรายบุคคลเพื่อทบทวน จากนั้นให้นักเรียนนำสมมุติฐานมาส่งครู	

การวัดและประเมินผล

- สังเกตความตั้งใจในการทำงานและความร่วมมือกับผู้อื่น
- ซักถามเป็นรายบุคคล
- ตรวจสมมุติฐานของนักเรียน
- ให้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ จำนวน 20 ข้อ

หมายเหตุ ทดสอบนอกเวลาเรียน

บันทึกการสอน ชุด ข.

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4

วิชา วรรณคดีไทย เรื่อง สุวรรณสามชาคก

คาบที่ 1

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากจบบทเรียนนี้แล้ว นักเรียนควรมีความสามารถดังต่อไปนี้

1. บอกที่มาของเรื่องสุวรรณสามชาคกฉบับชินวรได้ถูกต้อง
2. อธิบายความหมายของคำว่า "ชาคก" และ "มหานินาทชาคก" ได้
3. บอกโครงสร้างของนิทานชาคกได้ถูกต้อง
4. ชี้แจงเหตุผลในการนำชาคกมาประกอบการสอนธรรมะได้
5. บอกปฐมเหตุการตรัสเทศนาเรื่องสุวรรณสามชาคกได้

เนื้อเรื่อง

- ที่มาของเรื่องสุวรรณสามชาคก
- ลักษณะของชาคก, โครงสร้างนิทานชาคก และการนำนิทานชาคกมาประกอบการสอนธรรมะ
- พระประวัติสมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงชินวรสิริวัฒน
- ปฐมเหตุของเรื่องสุวรรณสามชาคก

กิจกรรมการเรียนการสอน

ลำดับที่	กิจกรรม	สื่อการเรียน
1	แจกสมุดงานเรื่องสุวรรณสามชาคก ตอนที่ 1 และ	- สมุดงานสุวรรณสาม ชาคก ตอนที่ 1 40 เล่ม
2	แจกสารประกอบบทเรียนให้นักเรียนคนละ 1 ชุด ให้นักเรียนอ่านจุดประสงค์ในการเรียนเรื่องนี้จาก สมุดงาน หากมีข้อสงสัยให้ซักถามครูก่อนที่จะลงมือทำ	

ลำดับที่	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้
3	ให้นักเรียนค้นหาคำตอบจากแบบเรียน, เอกสารประกอบบทเรียน, พจนานุกรมหรือหนังสืออื่นๆ โดยจะศึกษาเองตามลำพังหรือปรึกษากับเพื่อนๆก็ได้ เมื่อพบคำตอบแล้วให้บันทึกลงในสมุดงาน	- เอกสารประกอบบทเรียน 40 ชุด - พจนานุกรมไทย 15 เล่ม
4	เมื่อเหลือเวลาประมาณ 10 นาที ครูแจกแผ่นเฉลยคำตอบให้นักเรียนนำไปตรวจ โดยแลกเปลี่ยนสมุดงานกับเพื่อนๆ หากมีที่ผิดพลาดก็ให้จัดการแก้ไข ในช่วงนี้ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคำตอบที่ครูเฉลยไว้ด้วย	- แผ่นเฉลยคำตอบ ตอนที่ 1. 40 ชุด
5	ช่วยกันสรุปบทเรียนอีกครั้งหนึ่งว่านักเรียนได้ความรู้อะไรไปบ้าง จากนั้น ครูก็ซักถามความรู้ความเข้าใจ เป็นรายบุคคลอีกครั้งหนึ่ง	
6	ให้นักเรียนไปอ่านเนื้อเรื่องสุวรรณสามชาดก มาล่วงหน้า	

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการทำงาน
2. ซักถามปากเปล่า เป็นรายบุคคล
3. ตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อยจากสมุดงานที่นักเรียนทำแล้ว

บันทึกการสอน ชุด ช.

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4

วิชา วรรณคดีไทย เรื่อง สุวรรณสามชาคก

คาบที่ 2

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อจบบทเรียนนี้แล้ว นักเรียนควรมีความสามารถดังต่อไปนี้

1. เล่าเรื่องตอนต้นของสุวรรณสามชาคกได้
2. อธิบายถ้อยคำสำนวน ศัพท์ และวิสามานยนามต่างๆ ที่ปรากฏในเนื้อเรื่องได้
3. ยกตัวอย่างสำนวนโวหารที่คมคายได้อย่างน้อย 3 สำนวน
4. วิเคราะห์การใช้ถ้อยคำสำนวนในเรื่องนี้ได้
5. วิเคราะห์วิจารณ์การกระทำของบุคคลในเรื่องนี้ได้อย่างมีเหตุผล
6. สรุปใจความจากเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง

เนื้อเรื่อง

- พระสงฆ์สาวกกราบทูลอาราธนาให้พระพุทธเจ้าทรงประกาศนุรพจรยาของพระองค์
- กำนันสุวรรณสาม จนถึงคอนพระเจ้าปิลยักขราชเสด็จไปยังอาศรมของพญาลดาบส

กิจกรรมการเรียนการสอน

ลำดับที่	กิจกรรม	สื่อการเรียน
1	ครูซักถามทบทวนเกี่ยวกับประวัติผู้แต่งและปฐมเหตุของเรื่องสุวรรณสามชาคก ให้นักเรียนช่วยกันเล่าเรื่องโดยย่อๆ	

ลำดับที่	กิจกรรม	สื่อการเรียนรู้
2	แจกสมุดงานเรื่องสุวรรณสามชาคก ตอนที่ 2 ให้แก่นักเรียนคนละ 1 เล่ม แล้วอธิบายวัตถุประสงค์ของการเรียนบทเรียนนี้ให้นักเรียนทราบ	สมุดงานตอนที่ 2 40 เล่ม
3	ให้นักเรียนทำสมุดงาน โดยปฏิบัติ เช่นเดียวกับสมุดงานตอนที่ 1 ใครที่ทำสมุดงานเสร็จก่อนเวลาที่ครูกำหนดก็ได้รับแผ่นเฉลยไปตรวจคำตอบไ้ก่อน	พจนานุกรมไทย 15 เล่ม
4	เมื่อเหลือเวลาประมาณ 10 นาที ครูแจกแผ่นเฉลยคำตอบให้นักเรียนที่เหลือ แล้วให้แลกเปลี่ยนสมุดงานกับเพื่อนเพื่อตรวจแก้ไข สำหรับคนที่เสร็จก่อนและตรวจแก้ไขแล้วให้คอยแนะนำช่วยเหลือเพื่อนที่ยังไม่เสร็จ	แผ่นเฉลยคำตอบ ตอนที่ 2 40 ชุด
5	ครูและนักเรียนช่วยกันอภิปรายถึงความรู้ที่ได้รับจากบทเรียนตอนนี้ ตลอดจนเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับคำตอบที่ครูเฉลยให้	
6	ซักถามปากเปล่าเป็นการทบทวน แล้วให้นักเรียนนำสมุดงานมาส่งครู	

การวัดและประเมินผล

1. ตรวจสอบงานของนักเรียน
2. ซักถามปากเปล่าเป็นรายบุคคล

บันทึกการสอน ชุด ข.

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4

วิชา วรรณคดีไทย เรื่อง สุวรรณสามชาคก

คาบที่ 3

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

ความสามารถที่นักเรียนควรมีหลังจากจบบทเรียนนี้แล้ว

1. เล่าเรื่องย่อของสุวรรณสามชาคกได้ถูกต้อง
2. อธิบายถ้อยคำสำนวนในเนื้อหาที่เรียนได้
3. แยกคติธรรมที่ปรากฏในเนื้อเรื่องออกมาได้
4. วิเคราะห์ลักษณะชาคกในเรื่องสุวรรณสามชาคกฉบับชินวรได้ถูกต้อง
5. สรุปห้วงทำนองการเขียนเรื่องสุวรรณสามชาคกฉบับชินวรได้
6. บอกลักษณะนิสัยที่ดีเด่นของสุวรรณสามได้อย่างน้อย 3 ประการ
7. สรุปสาระสำคัญของเรื่องได้

เนื้อเรื่อง

- ตั้งแต่ตอนท้าวปิลักษณ์ราชเสด็จไปยังอาศรมของพญาลดาบสไปจนจบเรื่อง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ลำดับที่	กิจกรรม	สื่อการเรียน
1	ซักถามทบทวนเนื้อความตอนต้นของเรื่องสุวรรณสามชาคก	
2	ครูแจกสมุดงานตอนที่ 3 ให้แก่นักเรียนทุกคน แล้วให้อ่านจุดประสงค์ในการเรียนบทเรียนนี้จากสมุดงาน ถ้านักเรียนมีข้อสงสัยก็ให้ถามครูก่อนที่จะลงมือทำสมุดงาน	-สมุดงานตอนที่ 3 จำนวน 40 เล่ม

ลำดับที่	กิจกรรม	สื่อการเรียน
3	เมื่อเข้าใจจุดประสงค์ของบทเรียนดีแล้ว ก็ให้นักเรียนลงมือทำสมุดงานโดยปฏิบัติ เช่นเดียวกับคาบเรียนที่แล้ว	พจนานุกรมไทยฯ 15 เล่ม
4	เมื่อนักเรียนทำสมุดงานเสร็จหมดทุกคนแล้ว หรือเมื่อเหลือเวลาอีกประมาณ 10 นาที ครูแจกแผ่นเฉลยคำตอบให้นักเรียนตรวจคำตอบในสมุดงานของตน หากมีที่ใดผิดพลาดก็ให้แก้ไขให้ถูกต้อง ในกรณีที่นักเรียนไม่เห็นด้วยกับคำตอบที่ครูเฉลยให้ ก็ให้ซักถามหรือแสดงความคิดเห็นได้โดยเสรี	แผ่นเฉลยคำตอบตอนที่ 3 40 ชุด
5	ซักถามทบทวนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่เรียนมาแล้วทั้งหมด โดยเน้นในจุดที่เห็นว่าสำคัญ	
6	ให้นักเรียนนำสมุดงานที่ตรวจแก้ไขแล้วมาส่งครู	

การวัดและประเมินผล

1. ซักถามเป็นรายบุคคล
2. ตรวจความถูกต้องเรียบร้อยของสมุดงาน
3. ให้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ 20 ข้อ

หมายเหตุ ทดสอบนอกเวลาเรียน

บันทึกการสอน ชุค ข.

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4

วิชา วรรณคดีไทย เรื่อง ประเพณีการเลี้ยงลูก

คาบที่ 1

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

หลังจากผ่านบทเรียนนี้แล้ว นักเรียนควรมีความสามารถดังต่อไปนี้

1. บอกที่มาของบทความเรื่อง ประเพณีการเลี้ยงลูก ได้ถูกต้อง
2. บอกวัตถุประสงค์ในการเรียบเรียงบทความเรื่องนี้ได้
3. อธิบายลักษณะของอภิชาตบุตร อнуชาตบุตร และอวชาตบุตรได้
4. จัดลำดับขั้นตอนในการปฏิบัติต่อทารกได้ถูกต้อง
5. อธิบายความหมายของศัพท์ยากที่ปรากฏในเนื้อเรื่องตอนที่เรียนได้

เนื้อเรื่อง

- ที่มาของเรื่อง ประเพณีการเลี้ยงลูก
- จุดมุ่งหมายในการเขียนบทความเรื่องนี้
- เนื้อความใน "ประเพณีการเลี้ยงลูก" ตั้งแต่ต้นจนถึงพิธีโกนผมไฟ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ลำดับที่	กิจกรรม	สื่อการเรียน
1	แจ้งให้นักเรียนทราบว่า จะเรียนบทความเรื่อง ประเพณีการเลี้ยงลูก แล้วสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับ พระคุณของบิดามารดาที่มีต่อบุตร เป็นการนำเข้าสู่บทเรียน	

ลำดับที่	กิจกรรม	สื่อการเรียน
2	แจกสมุดงานสำหรับลำดับค่าตอบ เรื่อง ประเพณี- การเลี้ยงลูก ตอนที่ 1 ให้แก่นักเรียนคนละ 1 เล่ม	- สมุดงานตอนที่ 1 40 เล่ม
3	ครูอ่านจุดประสงค์ ซึ่งพฤติกรรมที่มีอยู่ในสมุด งานให้นักเรียนฟังและอธิบายย้ำว่านักเรียนจะต้องทำ อะไรบ้างตามลำดับชั้นของการลำดับค่าตอบ	
4	ให้นักเรียนค้นหาคำตอบจากแบบเรียน, เอกสาร ประกอบบทเรียน และพจนานุกรมมาใส่ในสมุดงานให้ ครบ หรือให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ใครทำเสร็จก่อน เวลาที่ครูกำหนด ให้รับแผ่นเฉลยคำตอบไปตรวจสอบ คำตอบของตนได้ก่อน	- เอกสารประกอบ บทเรียน 40 ชุด - พจนานุกรมไทยฯ 15 เล่ม
5	เมื่อเหลือเวลาประมาณ 10 นาที ครูจะแจก แผ่นเฉลยคำตอบให้กับนักเรียนจนครบ แล้วให้นักเรียน ตรวจแก้ไขสมุดงานของตน ในขณะที่เดียวกันก็เปิดโอกาส ให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยและอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อ - เรื่องที่เรียนตลอดจนการเฉลยคำตอบของครู	- แผ่นเฉลยคำตอบ ตอนที่ 1 จำนวน 40 ชุด
6	ให้นักเรียนนำสมุดงานที่ตรวจแก้ไขแล้วมาส่งครู	

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในขณะที่ทำสมุดงาน
2. ซักถามเป็นรายบุคคล
3. ตรวจสมุดงานที่นักเรียนทำเสร็จแล้ว

บันทึกการสอน ชุด ข.

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4

วิชา วรรณคดีไทย เรื่อง ประเพณีการเลี้ยงลูก

คาบที่ 2

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อจบบทเรียนนี้แล้ว นักเรียนควรมีความสามารถดังต่อไปนี้

1. สรุปความจากเนื้อเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
2. เปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างประเพณีการเลี้ยงลูกแบบโบราณกับปัจจุบันได้
3. ระบุข้อพิรุธหรือธรรมเนียมปฏิบัติที่มีกล่าวไว้ในบทความเรื่องนี้ได้อย่างน้อย 10 ข้อ
4. ให้เหตุผลเกี่ยวกับข้อปฏิบัติต่างๆ ในบทความเรื่องนี้ได้
5. จดลำดับขั้นตอนของพิธีกรรมต่างๆ ได้ถูกต้อง
6. ยกตัวอย่างการแสดงความรักของบิดามารดาที่มีต่อบุตรได้อย่างน้อย 5 ประการ

เนื้อเรื่อง

- ข้อปฏิบัติของบิดามารดาเมื่อบุตรเจริญวัยขึ้นจนเป็นหนุ่มสาว ได้แก่ การดูแลรักษาพยาบาลเมื่อบุตรเจ็บป่วย, การให้การศึกษา และการอบรมสั่งสอนบุตร

กิจกรรมการเรียนการสอน

ลำดับที่	กิจกรรม	สื่อการเรียน
1	สนทนาและซักถามทบทวนเกี่ยวกับเนื้อหาในบทเรียนซึ่งผ่านมาแล้ว	

ลำดับที่	กิจกรรม	สื่อการเรียน
2	แจกสมุดงานล่าคำตอบ ตอนที่ 2 ให้แก่นักเรียน คนละ 1 เล่ม แล้วให้นักเรียนคนใดคนหนึ่งอ่านจุดประสงค์ ในการเรียนบทเรียนนี้ให้เพื่อนๆ ฟัง	- สมุดงาน ตอนที่ 2 40 เล่ม
3	ให้นักเรียนรวมกลุ่มกันประมาณกลุ่มละ 2-4 คน ช่วยกันค้นหาคำตอบมาใส่ในสมุดงานให้ครบ โดยค้นจาก หนังสือแบบเรียนหรืออื่นๆ เช่น เกี่ยวกับในคาบแรก	- พจนานุกรมไทย 15 เล่ม
4	เมื่อเหลือเวลาประมาณ 10 นาที หรือเมื่อทุกกลุ่ม ทำเสร็จหมดแล้ว ครูแจกแผ่นเฉลยคำตอบให้นักเรียนตรวจ แก้ไขสมุดงานของตน และวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง ตลอดจนขอเฉลยของครู	- แผ่นเฉลยคำตอบ ตอนที่ 2. 40 ชุด
5	ซักถามทบทวนตั้งแต่ต้นทั้งเป็นรายกลุ่มและรายบุคคล จากนั้นให้นักเรียนนำสมุดงานที่ตรวจแก้ไขแล้วมา ส่งครู	

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการทำสมุดงาน
2. ตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อยจากสมุดงานของนักเรียน
3. ซักถามเป็นกลุ่มและรายบุคคล
4. ให้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ 20 ข้อ

หมายเหตุ ทดสอบนอกเวลาเรียน ใช้เวลาประมาณ 15 นาที

บันทึกการสอน ชุด ข.

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4

วิชา วรรณคดีไทย เรื่อง พระราชนิพนธ์พงศาวดารกรุงศรีอยุธยา ตอนยุทธหัตถี

คาบที่ 1

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อจบบทเรียนนี้แล้ว นักเรียนควรจะสามารถดังต่อไปนี้

1. บอกนามผู้แต่งได้
2. เล่าประวัติผู้แต่งได้โดยสังเขป
3. ระบุชื่อวรรณกรรมอื่น เป็นผลงานของผู้แต่งได้ถูกต้อง
4. บอกชนิดของคำประพันธ์ที่ใช้ในพระราชนิพนธ์พงศาวดารฯ ได้ถูกต้อง
5. บอกที่มาของพระราชนิพนธ์พงศาวดารฉบับนี้ได้ถูกต้อง
6. ระบุตำแหน่งหน้าที่ของบุคคลต่างๆ ในเรื่องได้

เนื้อเรื่อง

- พระประวิศสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส
- ที่มาของพระราชนิพนธ์พงศาวดารกรุงศรีอยุธยา ตอนยุทธหัตถี
- ใจความในพระราชนิพนธ์พงศาวดาร ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึง สมเด็จพระนเรศวรทรงปรึกษากับแม่ทัพนายกอง เมื่อทรงทราบว่าทัพพม่าแตกพ่ายมาแล้ว

กิจกรรมการเรียนการสอน

ลำดับที่	กิจกรรม	สื่อการเรียน
1.	แจ้งให้นักเรียนทราบว่า จะเรียนบทเรียนนี้ แล้วสนทนากับนักเรียนถึง เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ที่นักเรียนเคยเรียนมาแล้ว	

ลำดับที่	กิจกรรม	สื่อการเรียน
2	ครูแจกสมุดงาน ตอนที่ 1 ให้แก่นักเรียนคนละ 1 เล่ม พร้อมทั้งติดแผนภูมิให้ดูที่หน้าห้องเรียนด้วย จากนั้นให้นักเรียนอ่านจุดประสงค์ของบทเรียนให้เข้าใจแล้วลงมือล่าคำตอบมาใส่ในสมุดงานให้ครบโดยเร็วที่สุด	- สมุดงานตอนที่ 1 จำนวน 40 เล่ม - พจนานุกรมไทยฯ 15 เล่ม - แผนภูมิแสดงการจัดทัพแบบเบญจเสนา - แผนภูมิแสดงภาพช้างศึกและม้าศึก
3	เมื่อเหลือเวลาประมาณ 10 นาที ครูแจกแผ่นเฉลยคำตอบให้นักเรียนนำไปตรวจคำตอบในสมุดงานของตน พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยและอภิปรายได้ โดยเสรี	- แผ่นเฉลยคำตอบ ตอนที่ 1. 40 ชุด
4	ซักถามเป็นรายบุคคลอีกครั้งหนึ่ง จากนั้นให้นำสมุดงานที่แก้ไขเรียบร้อยแล้วมาส่งครู	

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตความสนใจในการทำงาน
2. ซักถามเป็นรายบุคคล
3. ตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อยจากสมุดงานของนักเรียน

บันทึกการสอน ชุด ข.

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

วิชา วรรณคดีไทย เรื่อง พระราชนิพนธ์พงศาวดารกรุงศรีอยุธยา ตอนยุทธหัตถี
คาบที่ 2จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เมื่อจบบทเรียนนี้แล้ว นักเรียนควรมีความสามารถดังต่อไปนี้

1. บอกลักษณะนิสัยของบุคคลสำคัญๆ ในเรื่องได้
2. เล่าเหตุการณ์พระราชนิพนธ์พงศาวดารกรุงศรีอยุธยา ตอนยุทธหัตถี โดยย่อๆ ได้ถูกต้อง
3. บอกตำแหน่งหน้าที่ของบุคคลต่างๆ ในกองทัพไทยและพม่าได้
4. จำชื่อวิสามานยนามที่ปรากฏในพระราชนิพนธ์ฉบับนี้ได้ไม่น้อยกว่า 15 ชื่อ
5. บอกความหมายของราชาศัพท์และศัพท์ยากที่มีใน เรื่องได้ถูกต้อง อย่างน้อย 80 %
6. บอกคุณค่าของพระราชนิพนธ์ฉบับนี้ได้

เนื้อเรื่อง

- เนื้อความพระราชนิพนธ์พงศาวดารตั้งแต่องค์ท้าวไทยยกเข้าปะทะอับซำศึก จนกระทั่งสงครามเสร็จสิ้น

กิจกรรมการเรียนการสอน

ลำดับที่	กิจกรรม	สื่อการเรียน
1	ซักถามทบทวนถึงเหตุการณ์ในเนื้อเรื่องที่เรียนผ่านมาแล้ว จากนั้นครูก็อ่านจุดประสงค์ของบทเรียนนี้ให้ฟัง	

ลำดับที่	กิจกรรม	สื่อการเรียน
2	ครูแจกสมุดงาน ตอนที่ 2 ให้นักเรียนค้นหาคำตอบ ต่อจากคาบที่แล้ว	-สมุดงาน ตอนที่ 2 จำนวน 40 เล่ม -พจนานุกรมไทย 15 เล่ม
3	เมื่อเหลือเวลาประมาณ 10 นาที หรือเมื่อนักเรียน ทำสมุดงานเสร็จหมดทุกคนแล้ว ครูแจกแผ่นเฉลยคำตอบให้ นักเรียนตรวจสอบสมุดงานของตน	-แผ่นเฉลยคำตอบ ตอนที่ 2 40 ชุด
4	ให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย หรืออภิปรายวิจารณ์ เหตุการณ์, ส่วนวนภาษา และการกระทำของบุคคลในเรื่อง โดยครูเป็นผู้ชี้แนะและช่วยสรุปให้บ้าง	
5	ซักถามทบทวนเป็นรายบุคคล	

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตความตั้งใจในการทำงาน
2. ซักถามปากเปล่า เป็นรายบุคคล
3. ให้ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ จำนวน 20 ข้อ

หมายเหตุ ทดสอบนอกเวลาเรียน

ภาคผนวก ง.

สมุดงานและแผนเฉลยคำตอบ

สมุดงาน
๑

๒ ๐ ๒
สวัสดีรภษา

ตอนที่ ๑

ชื่อ _____

ชั้น _____

เลขที่ _____

หลังจากเรียนจบบทเรียนนี้แล้ว นักเรียนควรจะ.....

1. บอกชื่อผู้แต่งได้ถูกต้อง
2. บอกจุดมุ่งหมายในการแต่งเรื่องสวัสดิรักษาค่ากลอนได้
3. ระบุมารยาทของเรื่องสวัสดิรักษาค่ากลอนได้
4. ถอดความจากคำประพันธ์ได้ถูกต้อง
5. บอกคำแปลและอธิบายความหมายของคำว่า "สวัสดิรักษา"
ได้ถูกต้อง
6. บอกได้ว่า ในเรื่องสวัสดิรักษา มีแนวปฏิบัติประการใดที่มี
ประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันของนักเรียน
7. บอกความหมายของศัพท์ยากที่ปรากฏในเนื้อเรื่องได้

๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๐

ข้อปฏิบัติในการทำสมุดงาน

1. อ่าน และตอบคำถามไปที่ละข้อตามลำดับ อย่าข้ามข้อ
2. ตอบคำถามทุกข้อด้วยคินสอค่า หรือปากกาที่ใช้หมึกสีอ่อน เพื่อให้สะดวกในการแก้ไข
3. จงพยายาม "ล่าคำตอบ" ด้วยตนเองให้มากที่สุด เว้นแต่เกิดความสงสัยหรือไม่สามารถค้นพบ จึงปรึกษาเพื่อนหรือไต่ถามผู้รู้
4. หากทำเสร็จก่อนเวลา จงใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการทบทวนหรือปรึกษาหารือกับเพื่อนๆ เกี่ยวกับคำตอบที่ยังไม่กระจ่างชัด
5. เมื่อครูผู้สอนแจกแผ่นเฉลยคำตอบให้ จงแลกเปลี่ยนสมุดงานกับเพื่อนคนใดก็ได้ แล้วตรวจแก้ไขให้แกกันและกัน
6. คืนสมุดงานที่ตรวจแก้ไขแล้วให้แก่เจ้าของเดิม
7. ตรวจสอบสมุดงานของตนเองว่าเพื่อใดแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์หรือไม่ ถ้ายังบกพร่องอยู่ก็จัดการแก้ไขเสียให้เรียบร้อย
8. เสร็จแล้ว นำไปส่งครูผู้สอน

ข้อปฏิบัติข้างต้นนี้อาจเปลี่ยนแปลงได้อีก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับครูผู้สอนที่จะตกลงกับนักเรียนเอง

เมื่อพร้อมแล้ว จงเปิดสมุดงานหน้าต่อไป

เอาละเตรียมตัวล่าคำตอบได้แล้ว

ขอเตรียมหนังสือแบบเรียน เอกสารประกอบบทเรียนและหนังสืออ้างอิงพร้อมหรือยัง

...เมื่อพร้อมแล้ว ลงมือได้...

ให้นักเรียนอ่านบทเรียนและเอกสารประกอบบทเรียนเรื่อง สวัสดิรักษา แล้ว
ตอบคำถามข้างล่างนี้ให้ครบตามลำดับ

1. ผู้แต่งเรื่องสวัสดิรักษาคำกลอน คือใคร

ตอบ _____

2. ผู้แต่งมีจุดประสงค์อย่างไรในการแต่งเรื่องนี้

ตอบ _____

3. เนื้อเรื่องของสวัสดิรักษาที่นำมาเรียนนี้ ได้มาจากหนังสืออะไร

ตอบ _____

4. คำประพันธ์ที่ใช้ในเรื่องสวัสดิรักษานี้ เป็นคำประพันธ์ชนิดใด

ตอบ _____

5. " สวัสดิรักษา " แปลตามศัพท์ได้ความว่าอย่างไร (ลองค้นจากพจนานุกรมดู)

ตอบ _____

6. คนโบราณมีวิธีสอนลูกหลานให้เชื่อถือและกระทำตามได้อย่างไร

ตอบ _____

7. เวลาตื่นนอนตอนเช้า ควรปฏิบัติตนอย่างไร (ตอบตามที่สวัสดิรักษาบอกไว้นะ)

ตอบ 1. _____

2. _____

3. _____

8. ตอนกลางวัน ราชสีของคนเราอยู่ที่ไหน

ตอบ _____

9. ตอนค่ำ ราชสีอยู่ที่ไหน เราต้องปฏิบัติตนอย่างไรจึงจะเกิดสิริมงคล

ตอบ 1. _____

2. _____

10. เวลารับประทานอาหาร ถ้าหันหน้าไปทางทิศต่อไปนี้ จะเกิดผลอย่างไร

ก. ทิศเหนือ _____

ข. ทิศใต้ _____

ค. ทิศตะวันออก _____

ง. ทิศตะวันตก _____

(ลองศึกษาเล่นๆ ว่าเราเห็นค้อยหรือไม่ เพราะอะไร)

11. "บังคน" หมายถึงอะไร (ลองเปิดพจนานุกรมดู)

ตอบ _____

12. สวัสดิกรักษาสอนหลักปฏิบัติในการขับถ่ายไว้ว่าอย่างไรบ้าง

ตอบ 1. _____

2. _____

3. _____

13. จงให้ความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้ (หาคำตอบได้จากคำอธิบายศัพท์และพจนานุกรม)

อิสริยยศ _____

อโนทัย _____

ไตรสรณา _____

อรรถ _____

นรลักษณ์ _____

วิมล _____

มัลย์ _____

บาทบุคคล _____

คุณไสย _____

นลาฏ _____

(ยังไม่หมดคนะ มีอีกหน้าหนึ่ง)

แผนเฉลยคำตอบ

สมุดงานเรื่องสวัสดิศึกษาคำฉันทน์ ตอนที่ 1

- ขอ 1. พระสุนทรโวหาร (ภู่)
- ขอ 2. เพื่อถวายเจ้าฟ้าอาภรณ์ พระราชโอรสในรัชกาลที่ 2
- ขอ 3. จากหนังสือสวัสดิศึกษาคำฉันทน์
- ขอ 4. กลอนเพลง
- ขอ 5. การรักษาความดี
- ขอ 6. สอนโดยการอ่านงานที่มองไม่เห็นมาบังคับ เพื่อให้ลูกหลานเกิดความกลัวและไม่กล้าฝ่าฝืน
- ขอ 7. 1. ไม่ควรให้มีอารมณ์โกรธเกิดขึ้น
2. หันหน้าไปทางทิศตะวันออกหรือใต้ แล้วเสกน้ำล้างหน้า
3. เริ่มการพูดจាកวักด้วยคำที่คิดว่า เป็นมงคลทั้งสำหรับผู้พูดและผู้ฟัง
- ขอ 8. อยู่ที่บ้าน
- ขอ 9. 1. ล้างเท้าให้สะอาด
2. อย่าให้สตรีนอนทับเท้า
- ขอ 10. ทิศเหนือ เกิดผลร้าย ทำให้อายุสั้นและอาจถึงแก่ชีวิตได้
ทิศใต้ จะมีคนรักใคร่ไปมาหาสู่เป็นประจำ
ทิศตะวันออก จะมีอายุยืนยาว มีอำนาจเป็นที่เกรงขามของผู้อื่น
ทิศตะวันตก จะมีความสุขกายสบายใจ สมบูรณ์ด้วยชื่อเสียงเกียรติยศ
- ขอ 11. สวม
- ขอ 12. 1. ไม่ควรมองต่ำ
2. ไม่ขวนขวาย
3. หันหน้าไปทางทิศเหนือหรือทิศตะวันตกก็ได้

- ข้อ 13. ข้อนี้ไม่เฉลย
- ข้อ 14. ถอดความได้ว่า "ตอนกลางวัน ราชินีที่ลำตัว ให้อาบน้ำชำระกาย และประพรมด้วยของหอม จะทำให้มีความสุขกายสบายใจ ไม่มีโรคภัย ไข้เจ็บมาเบียดเบียน "

๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๐

.....หากมีข้อใดที่เธอไม่เห็นด้วย จงไปตามอาจารย์ผู้สอนทันที.....

สมุดงาน

๒ ๐ ๒
ส่วสดีรภษา

ตอนที่ ๒

ชื่อ	_____
ชั้น	_____
เลขที่	_____

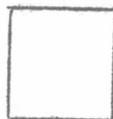
ความสามารถที่นักเรียนควรจะมีหลังจากทำสมุทงานนี้แล้ว

1. ตอบคำถามความรู้ความเข้าใจจากเนื้อเรื่องได้ถูกต้อง
 2. ถอดความจากคำประพันธ์เป็นร้อยแก้วได้ถูกต้อง
 3. บอกความหมายของศัพท์ยากที่ปรากฏในเนื้อเรื่องตอนที่เรียนได้ถูกต้อง
 4. ให้เหตุผลในการปฏิบัติตนตามที่สวัสดิรักษาสอนไว้ได้
 5. ระบุความรู้ที่ได้จากการอ่านสวัสดิรักษาได้
 6. สรุปลักษณะทั่วไปของเรื่องสวัสดิรักษาคำกลอนได้
 7. บอกคุณค่าของเรื่องสวัสดิรักษาคำกลอนได้อย่างน้อย 2 ประการ
-

ข้อปฏิบัติในการทำสมุดงาน

1. อ่าน และตอบคำถามไปที่ละข้อตามลำดับ อย่าข้ามข้อ
2. ตอบคำถามทุกข้อด้วยคินสอคำ หรือปากกาที่ใช้หมึกสีอ่อน เพื่อให้สะดวกในการแก้ไข
3. จงพยายาม "ล่าคำตอบ" ด้วยตนเองให้มากที่สุด เว้นแต่เกิดความสงสัยหรือไม่สามารถค้นพบ จึงปรึกษาเพื่อนหรือไต่ถามผู้รู้
4. หากทำเสร็จก่อนเวลา จงใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการทบทวนหรือปรึกษาหารือกับเพื่อนๆ เกี่ยวกับคำตอบที่ยังไม่กระจ่างชัด
5. เมื่อครูผู้สอนแจกแผ่นเฉลยคำตอบให้ จงแลกเปลี่ยนสมุดงานกับเพื่อนคนใดก็ได้ แล้วตรวจแก้ไขให้แกกันและกัน
6. คืนสมุดงานที่ตรวจแก้ไขแล้วให้แก่เจ้าของเดิม
7. ตรวจสอบสมุดงานของตนเองเพื่อให้แก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์หรือไม่ ถ้ายังมีบกพร่องอยู่ก็จัดการแก้ไขเสียให้เรียบร้อย
8. เสร็จแล้ว นำไปส่งครูผู้สอน

ข้อปฏิบัติข้างต้นนี้อาจเปลี่ยนแปลงได้อีก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับครูผู้สอนที่จะตกลงกับนักเรียนเอง

เมื่อพร้อมแล้ว จงเปิดสมุดงานหน้าต่อไป

ให้นักเรียนเริ่มต้นอ่านบทเรียนเรื่องสวัสดิรักษา ตั้งแต่ "อนึ่งวรองค์ทรงเจริญ
 เพลินถนอม อย่าให้หม่อมห้ามหลับทับหัตถา" ไปจนจบเรื่อง ขณะที่อ่าน ให้ "ลา"
 คำตอบ ตามหัวข้อคำถามที่ลำดับไว้ข้างล่างนี้ด้วย

1. สวัสดิรักษา แนะนำให้ระดมในวันใด

ตอบ _____

2. ตักเล็บในวันไหนถึงจะดี

ตอบ _____

3. ทำไมจึงแนะนำให้เรียนวิชาความรู้ในวันพฤหัสบดี (ดูคำอธิบายศัพท์ท้ายเรื่องด้วย)

ตอบ _____

4. ผ้าทรงสำหรับออกรบในแต่ละวัน ควรใช้สีอะไรบ้าง

ตอบ	วันจันทร์	ใช้สี _____	วันอังคาร	ใช้สี _____
	วันพุธ	ใช้สี _____	วันพฤหัสบดี	ใช้สี _____
	วันศุกร์	ใช้สี _____	วันเสาร์	ใช้สี _____
	วันอาทิตย์	ใช้สี _____		

5. ข้อปฏิบัติในการอาบน้ำตามลำคลองหรือธารน้ำไหล มีอย่างไรบ้าง

ตอบ 1. _____
 2. _____
 3. _____
 4. _____

6. ข้อปฏิบัติดังกล่าว มีข้อดีอย่างไรบ้าง

ตอบ 1. _____
 2. _____

7. "อนึ่งวิชาอาคมถมน้ำ เวลาทำควรคิดเป็นนิจสิน"
ข้อความข้างต้นนี้ ถอดความเป็นร้อยแก้วได้ว่าอย่างไร

ตอบ _____

8. ทำไมจึงห้ามคุกคามสุนัขที่ส่งเสียงเห่าหอน

ตอบ _____

9. เวลาลมพัด สวัสดิรักษาสอนว่า ไม่ควรถ่มน้ำลาย เพราะอะไร

ตอบ _____

10. นักเรียนลองบอกเหตุผลที่แท้จริงหน่อยซิว่า ทำไมคนโบราณจึงห้ามถ่มน้ำลายใน
เวลาลมพัด

ตอบ 1. _____
 2. _____
 3. _____
 4. _____

11. เวลาพบพระสงฆ์ ควรทำอย่างไร

ตอบ _____

12. จงถอดความจากคำประพันธ์ต่อไปนี้

" เมื่อ เข้าครูสุริยงจะลงลับ จงคำนับสุริยันพระจันทร์ "

13. ก่อนนอน ควรทำอย่างไรบ้าง (ตอบเฉพาะที่มีในสวัสดิรักษาก็พอแล้ว)

ตอบ _____

21. ถ้าไม่ตายก็ภาวอด เป็นคำขูไมให้เราปฏิบัติตนในเรื่องใด

ตอบ _____

22. วันก่าเนิก กับ วันเกิด ต่างกันอย่างไร (ดูคำอธิบายศัพท์ท้ายเรื่อง)

ตอบ วันก่าเนิก หมายถึง _____

วันเกิด หมายถึง _____

(ถ้ายังไม่แน่ใจ ลองไปล่าคำตอบจากตำราอื่นๆ ก็คงจะเหมือนกันนะ)

23. " อนึ่งบรรทมถาลมคฺล่องทั้งสองฝ่าย พระบาทซ้ายอย่าทับพระบาทขวา "

ข้อความที่ขีดเส้นใต้ หมายความว่าอย่างไร

ตอบ _____

24. จงหาความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้ (ดูจากพจนานุกรมประกอบด้วย)

บัคโถม หมายถึง _____

โฉลก " _____

สถาผล " _____

ชัคคิยา " _____

ว่าเพราะพัต " _____

อาจิน " _____

อัชฌาสัย " _____

อปฺรา " _____

อศภ " _____

ลูกสะกค " _____

ฉลาย " _____

สำเหนียก " _____

25. ตัวอย่างการปฏิบัติคนที่สามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ มีอะไรบ้าง จงบอกมา

3 ประการ

ตอบ 1. _____

2. _____

3. _____

26. เรื่องสวัสดิรักษาค่ากลอนนี้ มีคุณค่าทางด้านใดบ้าง

ตอบ _____

...อย่าลืมทบทวนถ้าทำเสร็จก่อนเวลา...

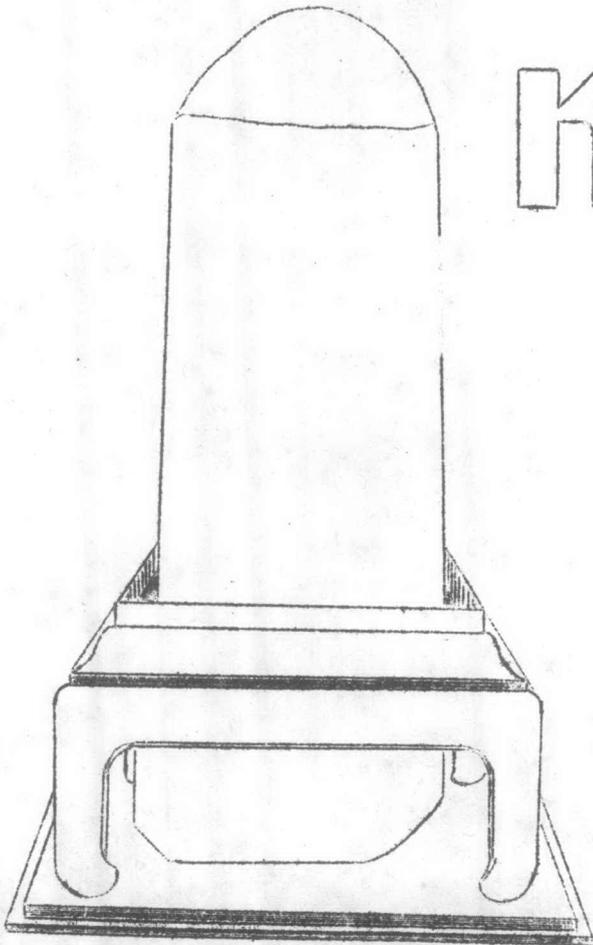
...ปฏิบัติตามคำสั่งแจจกอนคนเลมควย....

- ข้อ 13. กราบหมอน ร่ำลี้ถึงพระคุณของบิคารมารดาเป็นประจำ
- ข้อ 14. 1. สะพาน 2. ร้านพักแวง 3. ไมค์ำเรือ่น
4. เชื้อน 5. คอกสัตว์
- ข้อ 15. เพราะอาจเกิดอันตรายได้ง่าย เนื่องจากไม่ไช้หนทางที่ไช้สัญจรไปมา
- ข้อ 16. ไม่ควรลอคไต้สะพานหรือร้านพักแวง
- ข้อ 17. ไม่เอือปากทักทายไคๆทั้งลัน จากนั้นจะตองอาบน้าล้างหน้าเพื่อป้องกันอันตรายจากคุณไสย
- ข้อ 18. เพราะอาวุชส่วนใหญ่เป็นของมีคม อาจทำให้เป็นอันตรายได้ง่าย
- ข้อ 19. 1. วันจันทร์คราส 2. วันตรุษ
3. วันสารท 4. วันที่มีสุริยุปราคา
5. วันพระขึ้น 15 ค่ำ 6. วันเข้าพรรษาและวันออกพรรษา
7. วันเกิด
- ข้อ 20. ง. ร่วมหลับนอน
- ข้อ 21. ไม่ให้ร่วมหลับนอนกับสตรีที่กำล้งมีระดู
- ข้อ 22. วันกำเนิค หมายถึง วันเกิดในรอบสัปีคาร์ท
วันเกิด หมายถึง วันที่ตรงกับวันเกิดในแต่ละปี
- ข้อ 23. หมายถึงลมหายใจที่เข้าออกผ่านช่องจมูกทั้งชายและชวา
- ข้อ 24. ซ่อนไม่เฉลย ให้ตรวจสอบเองจากพจนานุกรมและคำอธิบายศัพท์ท้ายเรื่อง
- ข้อ 25. 1. การชำระล้างร่างกายเพื่อรักษาราศี 2. ไม่ถ่มน้ำลายเวลาลมพัด
3. ไม่ถ่ายอุจจาระปัสสาวะลงในแม่น้ำลำคลอง 4. ไม่หลับนอนกับสตรีที่มีระดู
5. หมั่นท่องบ่นสิ่งที่ไคเรียนมาเป็นประจำทุกคืน
6. ไม่ดูคำสุนัขที่เห่าหอนก่อความรำคาญ
7. กราบพระ ร่ำลี้ถึงคุณบิคารมารดาถ่อนนอน 8. ไม่ฆ่าสัตว์ในวันกำเนิค
- ข้อ 26. 1. แสดงหลักในการปฏิบัติตนของคนไทย
2. เป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับนำมาใช้ในชีวิตประจำวัน
3. สะท้อนให้เห็นความคิดความเชื่อบางประการของคนไทยสมัยก่อน

สมุดงาน

ศาลางารีก หลักที่ 1

ชื่อ _____

ชั้น _____

เลขที่ _____

วัตถุประสงค์ในการเรียนเรื่องศิลาจารึกหลักที่ 1

หลังจากทำสมุดงานเรียบร้อยแล้ว นักเรียนควรมีความรู้ความสามารถดังต่อไปนี้

1. เล่าประวัติความเป็นมาของศิลาจารึกหลักที่ 1 ได้ถูกต้อง
2. เล่าพระราชประวัติของพ่อขุนรามคำแหงตามที่ปรากฏในข้อความตอนที่น่ามาเรียนได้
3. วิเคราะห์ความหมายของคำและข้อความในศิลาจารึก ด้านที่ 1 ได้
4. สรุปใจความจากเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง
5. อธิบายลักษณะการใช้ภาษาในศิลาจารึกได้
6. ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับอักษรวิธีในศิลาจารึกได้อย่างน้อย 5 ประการ
7. บอกความสำคัญของศิลาจารึกหลักที่ 1 ได้

o o o o o o o o o

.....คงไม่ยากเกินไปใช่ไหม.....

ข้อปฏิบัติในการทำสมุดงาน

1. อ่าน และตอบคำถามไปที่ละข้อตามลำดับ อย่าข้ามข้อ
2. ตอบคำถามทุกข้อด้วยคินสอค่า หรือปากกาที่ใช้หมึกสีอ่อน เพื่อให้สะดวกในการแก้ไข
3. จงพยายาม "ล่าคำตอบ" ด้วยตนเองให้มากที่สุด เว้นแต่เกิดความสงสัยหรือไม่สามารถค้นพบ จึงปรึกษาเพื่อนหรือไต่ถามผู้รู้
4. หากทำเสร็จก่อนเวลา จงใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการทบทวนหรือปรึกษาหารือกับเพื่อนๆ เกี่ยวกับคำตอบที่ยังไม่กระจ่างชัด
5. เมื่อครูผู้สอนแจกแผ่นเฉลยคำตอบให้ จงแลกเปลี่ยนสมุดงานกับเพื่อนคนใดก็ได้ แล้วตรวจแก้ไขให้แก้กันและกัน
6. คืนสมุดงานที่ตรวจแก้ไขแล้วให้แก่เจ้าของเดิม
7. ตรวจสอบสมุดงานของตนเองเพื่อไต่แก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์หรือไม่ ถ้ายังบกพร่องอยู่ก็จัดการแก้ไขเสียให้เรียบร้อย
8. เสร็จแล้ว นำไปส่งครูผู้สอน

ข้อปฏิบัติข้างต้นนี้อาจเปลี่ยนแปลงได้อีก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับครูผู้สอนที่จะตกลงกับนักเรียนเอง

เมื่อพร้อมแล้ว จงเปิดสมุดงานหน้าต่อไป

ปฏิบัติการล่าคำตอบได้แล้ว

ให้นักเรียนอ่านข้อความศิลาจารึกหลักที่ 1 คำนที่ 1 จากหนังสืออ่านภาษาไทย รายวิชา ท.401-402 ทั้งตอนที่เป็นอักษรวิจิตรปัจจุบันและอักษรวิจิตรแบบสุโขทัย แล้วตอบคำถามต่อไปนี้ตามลำดับ หากได้ข้อมูลไม่เพียงพอให้อ่านจากเอกสารประกอบบทเรียนเพิ่มเติม

1. ศิลาจารึกหลักนี้ เก็บอยู่ที่ไหน (ถ้าหาไม่พบ ดูในเอกสารฯ หน้า 1)
ตอบ _____
2. ใครเป็นผู้พบศิลาจารึกหลักนี้ (มีคำตอบในเอกสารหน้า 1 เช่นเดียวกัน)
ตอบ _____
3. ยอช เซเคส์ เกี่ยวข้องกับศิลาจารึกหลักที่ 1 อย่างไร
ตอบ _____
4. พระโอรสธิดาของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ มีทั้งสิ้นกี่พระองค์ (ดูเอกสารหน้า 3,5 และในแบบเรียน)
ตอบ _____
5. " พี่เผื่อผู้ย้าย " หมายความว่าอย่างไร (เปิดคำอธิบายศัพท์ หรือเอกสารหน้า 6)
ตอบ _____
6. เมื่อพระชนมายุได้ 19 พรรษา พ่อขุนรามคำแหงทรงประกอบวีรกรรมอะไร
ตอบ _____
7. " เมื่อชั่วพ่อกู กูบ่าเรอแก่พ่อกู กูบ่าเรอแก่แม่กู กูได้ตัวเนื้อตัวปลา กูเอามาแก่พ่อกู " ข้อความนี้แสดงคุณธรรมของพ่อขุนรามคำแหงในด้านใด
ตอบ _____
8. " หมากส้มหมากหวาน " หมายถึงอะไร (ถ้าไม่แน่ใจ ดูในคำอธิบายศัพท์)
ตอบ _____

9. "คือนั่งวังข้าง" หมายถึงอะไร (กรุณาอธิบายศัพท์ที่อีกเหมือนกัน)
 ตอบ _____
10. " ฎไปที่บ้านที่เมือง ไคข้างไค้งวง ไคปั้วไค้นาง ไคเงื่อนไค้ทอง ฎเอามาเวน แก่พ่อฎ " ถอดความได้ว่าอย่างไร
 ตอบ _____

11. " พ่อฎตายจึงไค้เมืองแก่ฎหั่งกลม" ฎฎ หมายถึงใคร (ฎข้อความศิลาจารึกบรรทัดที่ 1 กับ 16)
 ตอบ _____
12. เหตุไค้จึงเชื่อกันว่า ข้อความในศิลาจารึกค่านที่ 1 ตั้งแต่บรรทัดที่ 19 เป็นต้นไป ไม่ใช่พระราชนิพนธ์ของพ่อขุนรามคำแหง (ถ้าหาเองไม่พบ ลองฎในเอกสารฯ)
 ตอบ _____

13. "ไฟรฟ้าหน้าไส ฎฎ จ้าฎฎคนฎฎไค้แล ล้มตายหว่านกว่า เหย้าเรือนพ่อเชื้อเสื่อค้ำมัน ข้างขอ ฎฎเมียเยี่ยข้าว ไฟรฟ้าข้าไท ป่าหมากป่าพลู พ่อเชื่อมั่นไว้แก่ฎฎมันสิ้น" ข้อความตอนนี้กล่าวถึงอะไร (ลองอ่านคำอธิบายของหลวงวิจิตรวาทการแล้วจะไค้คำตอบ)
 ตอบ _____
14. " ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว " แสดงสภาพของกรุงสุโขทัยว่าเป็นอย่างไร
 ตอบ _____
15. ใจความตอนไค้ที่แสดงว่า สมัยพ่อขุนรามคำแหงนั้น ทรงให้เสรีภาพในการค้าขายแก่ประชาชน
 ตอบ _____
16. "ทะเลาะวิวาท" มีความหมายตรงกับไค้ในศิลาจารึก (กรุณาอธิบายศัพท์ประกอบ)
 ตอบ _____

17. " บ่เข้าผู้ลัก มักผู้ซ่อน " หมายความว่าอย่างไร (ถ้าเก่งจริงต้องตอบเอง)
ตอบ _____
18. จงยกตัวอย่างข้อความที่แสดงว่า พ่อขุนรามคำแหงทรงมีพระทัยเมตตาคุณามาให้ดู

(อยู่แถวบรรทัดที่ 29-35 นั้นแหละ ในแบบเรียนนะไม่ใช่เอกสาร)
19. กระจกที่แขวนไว้หน้าประตูวังนั้น ใช้ประโยชน์อย่างไร (คงไม่ใช่เรียกคนมาเคารพ
ธงชาติแน่ๆ)
ตอบ _____

20. ประชาชนจะฟ้องร้องเจ้านายได้หรือไม่ (ดูข้อความในศิลาจารึกค้ำที่ 1 ตอนท้าย)
ตอบ _____
21. " สวนดูแลแล้ว จึงแลงความแก่ข้าด้วยชื่อ " ถอดความได้ว่าอย่างไร
(ลองคิดเองก่อน ถ้าไม่ได้จึงค่อยดูในเอกสาร ประกอบบทเรียนและคำอธิบายศัพท์)
ตอบ _____
22. คำที่มีเสียงคู่กัน เช่น ทบ้านที่เมือง, ไค้บัวไค้นาง, ไค้ช้างไค้วง ฯลฯ ในศิลา-
จารึกยังมีอีกมาก จงยกตัวอย่างมาให้ดูสัก 10 คำ

23. เห็นข่าวท่านบ่ใครพิน หมายความว่าอย่างไร
ตอบ _____

24. จงบอกลักษณะเด่นของอักษรวิธีที่ใช้ในศิลาจารึกหลักที่ 1 มา 5 ข้อ
(ลองสังเกตจากแบบเรียนก่อน ถ้าสรุปไม่ได้ค่อยหาคำตอบจากเอกสาร)

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

25. จงให้ความหมายของศัพท์ต่อไปนี้ (นอกจากดูคำอธิบายศัพท์แล้ว ควรจะดูคำอธิบายของหลวงวิจิตรวาทการก่อนด้วย)

เทียมแท้ _____

หนีญญา _____

พายจแจ _____

เมื่อชั่วพอก _____

จกอบ _____

แลงความ _____

ชอยเหนือ _____

ข้า ลือกข้า ลือ _____

หัน _____

จักกล่าวถึงเจ้าถึงขุน _____

26. ศิลาจารึกหลักนี้มีคุณค่าอย่างไรบ้าง (คิดเอง ไม่ต้องกลัวว่าจะผิด)

ตอบ. 1. _____

2. _____

3. _____

27. จงเขียนคำต่อไปนี้ โดยใช้อักษรวิธีตามแบบศิลาจารึก

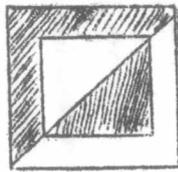
นักเรียน.....

ซักจุง.....

พักลม.....

เปลี่ยนแปลง.....

ชอกอกไม้.....

.....พอแล้ว เคี้ยวเธอจะรู้มากเกินไป จำไม่ไหว.....

ทบทวนคำตอบให้ถี่เสียก่อน แล้วรอแผ่นเฉลยคำตอบจากครู...

อ่านคำชี้แจงข้างต้นอีกครั้งหนึ่งให้เข้าใจว่าจะต้องทำอะไรอีก.

แผนเฉลยคำตอบ

สมุดงานเรื่อง ศิลาจารึกหลักที่ 1

- ข้อ 1. พระราชวังเก่าในเมืองสุโขทัย
- ข้อ 2. พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (ตอนนั้นยังไม่ได้ครองราชย์
ใช้พระนามว่า เจ้าฟ้ามงกุฎ)
- ข้อ 3. เป็นผู้ทำคำอ่านและแปลความศิลาจารึกหลักที่ 1 ทั้งหมด
- ข้อ 4. มีทั้งสิ้น 5 พระองค์
- ข้อ 5. พี่คนโต หรือพี่คนหัวปี
- ข้อ 6. ทรงชนช้างชนะขุนสามชนเจ้าเมืองฉอด
- ข้อ 7. กำนความกตัญญูกตเวทิต์
- ข้อ 8. ผลไม้ต่างๆ (หมายส้ม หมายถึงผลไม้รสเปรี้ยว ส่วนหมากหวาน ก็หมายถึง
ผลไม้ที่มีรสหวาน)
- ข้อ 9. คลองช้าง
- ข้อ 10. พ่อขุนรามคำแหง ทรงยกทัพไปที่เมืองต่างๆ ได้สัตว์พาหนะช้างม้า, เกลย
ชายหญิง และทรัพย์สินสมบัติเงินทอง นำมาถวายแก่พ่อขุนศรีอินทราทิตย์
- ข้อ 11. พ่อขุนบานเมือง
- ข้อ 12. เพราะเอ่ยพระนามพ่อขุนรามคำแหงตรงๆ ไม่ใช่สรรพนามบุรุษที่ 1 คือ "กู"
เหมือนตอนแรก
- ข้อ 13. การสืบทอดมรดก
- ข้อ 14. อุทิศสมบูรณด้วยข้าวปลาอาหาร
- ข้อ 15. "เจ้าเมืองบ่เอาจกอบในไพร่ลูทาง....ใครจักใครค้าช้างค้า ใครจักใคร
ค้าม้าค้า ใครจักใครค้าเงินค้ำทองค้ำ "
- ข้อ 16. ผิดแผกแตกต่าง

- ข้อ 17. ไม่เข้าข้างคนผิด
- ข้อ 18. "ได้ข้าเสีย ข้าเสีย หัวฟุงหัวรบก็ดี บ่ฆ่าบ่ตี "
- ข้อ 19. หากไพร่ฟ้าประชาชนมีความเดือดร้อนก็ให้ไปสิ้นกระเบื้องนี้เพื่อร้องทุกข์ต่อ
พ่อขุนรามคำแหง
- ข้อ 20. ได้
- ข้อ 21. เมื่อไตสวนข้อเท็จจริงแล้ว ก็ตัดสินคดีอย่างเที่ยงธรรม
- ข้อ 22. เช่น หมากส้มหมากหวาน, กินอร่อยกินดี, ตัวเนื้อตัวปลา, ไค้เงื่อนไค้ทอง,
ป่าหมากป่าพลู, เข้าผู้ลักมักผู้ซ่อน, บ่มีข้างบ่มีมา, เป็นบ้านเป็นเมือง, ข้า-
เสียข้าเสีย, หัวฟุงหัวรบ, บ่ฆ่าบ่ตี, กลางบ้านกลางเมือง, มีถ้อยมีความ,
ถึงเจ้าถึงขุน ฯลฯ
- ข้อ 23. ไม่โลภอยากได้ทรัพย์สินสมบัติของผู้อื่น
- ข้อ 24. 1. วางสระและพยัญชนะไว้ในบรรทัดเดียวกันและมีขนาดเท่ากัน
2. วางสระพไว้หน้าพยัญชนะเสมอ ยกเว้นสระ ๑
3. ใช้ตัวสะกดซ่อนแทนไม้หันอากาศ
4. มีวรรณยุกต์ใช้เพียง 2 รูป คือ เอก (') กับ โท (+)
5. สระ เ-ีย ที่ไม่มีตัวสะกด ใช้รูป เ-ียย
ที่มีตัวสะกด ใช้ ย ตัวเดียว
6. ไม่มีเครื่องหมายวรรคตอนใช้
 ฯลฯ
- ข้อ 25. ขอนี้ไม่เฉลย
- ข้อ 26. 1. เป็นหลักฐานสำคัญทางประวัติศาสตร์
2. แสดงให้เห็นวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของชาวสุโขทัย
3. เป็นหลักฐานแสดงวิวัฒนาการของภาษาไทย
- ข้อ 27. นกกรยณ, ชกกขจง, พคกลม, ปลยนแปลง, ชคอกไม้

สมุดงาน

นิทานพื้นบ้าน

ตอนที่ ๑

ชื่อ _____

ชั้น _____

เลขที่ _____

ความสามารถที่นักเรียนควรมีหลังจากทำสมุขงานนี้แล้ว

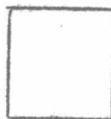
1. บอกที่มาของเรื่องสุวรรณสามชาคกฉบับชินวรได้
2. อธิบายความหมายของคำว่า "ชาคก" และ "มหานินบาตชาคก" ได้ถูกต้อง
3. บอกโครงสร้างของนิทานชาคกได้ถูกต้อง
4. ชี้แจงเหตุผลในการนำชาคกมาประกอบการสอนธรรมะได้
5. บอกปฐมเหตุการตรัสเทศนาเรื่องสุวรรณสามชาคกได้

๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๐

ข้อปฏิบัติในการทำสมุดงาน

1. อ่าน และตอบคำถามไปที่ละข้อตามลำดับ อย่าข้ามข้อ
2. ตอบคำถามทุกข้อด้วยคินสอค่า หรือปากกาที่ใช้หมึกสีอ่อน เพื่อให้สะดวกในการแก้ไข
3. จงพยายาม "ล่าคำตอบ" ด้วยตนเองให้มากที่สุด เว้นแต่เกิดความสงสัยหรือไม่สามารถค้นพบ จึงปรึกษาเพื่อนหรือไต่ถามผู้รู้
4. หากทำเสร็จก่อนเวลา จงใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการทบทวนหรือปรึกษาหารือกับเพื่อนๆ เกี่ยวกับคำตอบที่ยังไม่กระจ่างชัด
5. เมื่อครูผู้สอนแจกแผ่นเฉลยคำตอบให้ จงแลกเปลี่ยนสมุดงานกับเพื่อนคนใดก็ได้ แล้วตรวจแก้ไขให้แก้กันและกัน
6. คืนสมุดงานที่ตรวจแก้ไขแล้วให้แก่เจ้าของเดิม
7. ตรวจสอบสมุดงานของตนว่าเพื่อใดแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์หรือไม่ ถ้ายังมีบกพร่องอยู่ก็จัดการแก้ไขเสียให้เรียบร้อย
8. เสร็จแล้ว นำไปส่งครูผู้สอน

ข้อปฏิบัติข้างต้นนี้อาจเปลี่ยนแปลงได้อีก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับครูผู้สอนที่จะตกลงกับนักเรียนเอง

เมื่อพร้อมแล้ว จงเปิดสมุดงานหน้าต่อไป

ให้นักเรียนอ่านบทเรียนเรื่อง สุวรรณสามชาคก ในตอนบทนำเรื่อง และปฐม-
 เหตุของการคริสต์เทศนาเรื่องสุวรรณสามชาคก พร้อมทั้งศึกษาเอกสารประกอบบทเรียน
 เพิ่มเติมความรู้ไปด้วย จากนั้น ให้ตอบคำถามต่อไปนี้ตามลำดับ

1. เหตุใดจึงเรียกสุวรรณสามชาคกที่นำมาเรียนนี้ว่า "สุวรรณสามชาคกฉบับชินวร"
 ตอบ. _____
2. เรื่องสุวรรณสามชาคกฉบับชินวรนี้ มีต้นเค้ามาจากไหน
 ตอบ. _____
3. "ชาคก" แปลตามศัพท์ว่าอย่างไร (ดูในบทนำเรื่อง)
 ตอบ. _____
4. นิทานชาคก หมายถึงอะไร
 ตอบ. _____
5. "มหานิบาตชาคก" คืออะไร
 ตอบ. _____
6. ชาคกในชุดมหานิบาตชาคก ได้แก่เรื่องอะไรบ้าง
 ตอบ. _____

7. นิทานชาคกมีประโยชน์ต่อการสอนธรรมะอย่างไร
 ตอบ 1. _____
 2. _____
8. โครงสร้างของนิทานชาคกทุกๆ ไปนั้น มีอะไรบ้าง
 ตอบ 1. _____
 2. _____
 3. _____
 4. _____

9. ที่ว่า การศึกษานิทานชาคนั้น "ให้รู้จักเลือกเอาสาระ เหมือนการรับประทานผลไม้ เช่น ทูเรียน มังคุด ก็เลือกเอาเฉพาะเนื้อใน ไม่รับประทานทั้งเปลือก" หมายความว่าอย่างไร

ตอบ.....
.....
.....

10. เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม พ.ศ. 2480 เกิดเหตุการณ์สำคัญอย่างใดขึ้นในวงการศาสนาของไทย (อ่านจากประวัติของสมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงชินวรา-
สิริวชิร)

ตอบ.....

11. ขณะที่พระพุทธเจ้าตรัสเทศนาเรื่องสุวรรณสามชาคนั้น พระองค์ประทับอยู่ที่ไหน

ตอบ.....

12. เหตุใดภิกษุบุตรลูกชายเศรษฐีจึงต้องการออกบวช

ตอบ.....

13. "อันธรรมดาว่าบรรพชาอันบุคคลทำได้ยากยิ่ง เมื่อต้องการด้วยเงิน ย่อมได้ร้อนเมื่อต้องการด้วยร้อน ย่อมได้เย็น" หมายความว่าอย่างไร (ฎในเอกสาร)

ตอบ.....

14. เกิดอะไรขึ้นกับเศรษฐีสองสามีภรรยาหลังจากลูกชายออกบวช

ตอบ.....

15. เหตุใดเมื่อฟังพระธรรมกถาแล้ว ภิกษุบุตรเศรษฐีจึงไม่ลาสิกขาบท

ตอบ.....

16. "มาตาปิณฑุฎฐานธรรม" คืออะไร

ตอบ.....

17. พระพุทธเจ้าทรงเห็นด้วยกับคำฟ้องร้องของภิกษุสาวกในเรื่องการเลี้ยงดูบิณฑามารคาของภิกษุมุตรเศรษฐีหรือไม่

ตอบ.....

18. เหตุใดพระพุทธเจ้าจึงตรัสเล่าเรื่องสุวรรณชาตก

ตอบ.....

19. ศัพท์ที่หมายความว่าถึงพระพุทธเจ้า ในเนื้อความตอนนี้ มีอะไรบ้าง

ตอบ.....

.....

.....

20. เรื่องราวของภิกษุผู้เลี้ยงบิณฑามารคานี้ จัดเป็นองค์ประกอบส่วนใดของนิทานชาตกเรื่องสุวรรณชาตก

ตอบ.....

เมื่อทำเสร็จแล้ว โปรดทบทวนอีกครั้งหนึ่ง

แผนเฉลยคำตอบ

สมุดงานเรื่องสุวรรณสามชาดก ตอนที่ 1

- ข้อ 1. เพราะเป็นผลงานของสมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงชินวราลงกรณวิจิตร
- ข้อ 2. ชาดกคำที่สาม ในมหานิบาตชาดก
- ข้อ 3. การเกิด
- ข้อ 4. เรื่องราวของพระพุทธเจ้าในชาติปางก่อน
- ข้อ 5. ชาดกสำคัญยิ่ง 10 เรื่อง
- ข้อ 6. ไก่แก้ว เตมียชาดก, ชนกชาดก, สุวรรณสามชาดก, เนมีราชชาดก, มโหสถชาดก, ภูริทัตตชาดก, จันทรมารชาดก, นารอทชาดก, วิจรชาดก และเวสสันดรชาดก
- ข้อ 7. 1. เพื่อให้ผู้ฟังสนุกสนานและสนใจที่จะฟังธรรม
2. เพื่อให้เข้าใจธรรมะได้ดียิ่งขึ้น
- ข้อ 8. 1. บทบูชาพระรัตนตรัย
2. บรรณานำเรื่อง หรืออุบัติเหตุ
3. คำนึงทาน
4. การกลับชาติ
- ข้อ 9. ให้เลือกศึกษาเฉพาะคติธรรมที่มีในนิทานชาดกเท่านั้น
- ข้อ 10. สมเด็จพระสังฆราชเจ้า กรมหลวงชินวราลงกรณวิจิตร สิ้นพระชนม์
- ข้อ 11. พระเชตะวันวิหาร เมืองสาวัตถี
- ข้อ 12. ได้ฟังพระธรรมเทศนาแล้วมองเห็นโทษของการฉกฉวยในโลกีย์วิสัย
- ข้อ 13. ถูกคำตอบในเอกสาร

- ข้อ 14. สองสามมีภรรยายากจนลง ในที่สุดก็ต้องขอทานเขากิน
- ข้อ 15. เพราะพระพุทธเจ้าตรัสว่า แม้อยู่ในเพศบรรพชิต ก็สามารถอุปถัมภ์บำรุง
บิดามารดาได้
- ข้อ 16. หลักการบำรุงเลี้ยงอุบิดามารดาตามหลักพุทธศาสนา
- ข้อ 17. ไม่เห็นด้วย
- ข้อ 18. เพราะพระสงฆ์สาวกกราบทูลอาราธนาให้ทรงประกาศนุรพจรรยาของ
พระองค์
- ข้อ 19. สมเด็จพระศาสดา, สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า, พระกตาคต, พระบรมศาสดา,
พระสัมมาสัมพุทธเจ้า, สมเด็จพระโลกนาถเจ้า
- ข้อ 20. ปฐมเหตุ หรือ อุบัติเหตุ

๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๐

สมุดงาน

พระพรหมโลก

ตอนที่ ๒

ชื่อ _____

ชั้น _____

เลขที่ _____

เมื่อทำสมุดงานนี้จบแล้ว นักเรียนควรจะสามารถตั้งข้อไปนี้

1. เล่าเรื่องคอนต้นของสุวรรณสามชาคกได้
2. อธิบายถ้อยคำสำนวน ศัพท์ และวิสามานยนามต่างๆ ที่ปรากฏในเรื่องได้
3. ยกตัวอย่างสำนวนโวหารที่คมคายได้อย่างน้อย 3 ส่วน
4. วิเคราะห์การใช้ถ้อยคำสำนวนในเรื่องนี้ได้
5. วิเคราะห์วิจารณ์การกระทำของบุคคลในเรื่องนี้ได้อย่างมีเหตุผล
6. สรุปใจความจากเรื่องทีอ่านได้ถูกต้อง

ข้อปฏิบัติในการทำสมุดงาน

1. อ่าน และตอบคำถามไปที่ละข้อตามลำดับ อย่าข้ามข้อ
2. ตอบคำถามทุกข้อด้วยคินสอคำ หรือปากกาที่ใช้หมึกสีอ่อน เพื่อให้สะดวกในการแก้ไข
3. จงพยายาม "ล่าคำตอบ" ด้วยตนเองให้มากที่สุด เว้นแต่เกิดความสงสัยหรือไม่สามารถค้นพบ จึงปรึกษาเพื่อนหรือไต่ถามผู้รู้
4. หากทำเสร็จก่อนเวลา จงใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการทบทวนหรือปรึกษาหารือกับเพื่อนๆ เกี่ยวกับคำตอบที่ยังไม่กระจ่างชัด
5. เมื่อครูผู้สอนแจกแผ่นเฉลยคำตอบให้ จงแลกเปลี่ยนงานกับเพื่อนคนใดก็ได้ แล้วตรวจแก้ไขให้แก้กันและกัน
6. คืนสมุดงานที่ตรวจแก้ไขแล้วให้แก่เจ้าของเดิม
7. ตรวจสอบสมุดงานของตนเองว่าได้แก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์หรือไม่ ถ้ายังบกพร่องอยู่ก็จัดการแก้ไขเสียให้เรียบร้อย
8. เสร็จแล้ว นำไปส่งครูผู้สอน

ข้อปฏิบัติข้างต้นนี้อาจเปลี่ยนแปลงได้อีก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับครูผู้สอนที่จะตกลงกับนักเรียนเอง

เมื่อพร้อมแล้ว จงเปิดสมุดงานหน้าต่อไป

จงหาคำตอบให้แก่คำถามต่อไปนี้ โดยปฏิบัติ เช่นเดียวกับสมุดงานตอนที่ 1

1. บิคารมารคาของพญาลักษณ์ปาริกาประกอบด้วยอะไร

ตอบ _____

2. เหตุใดพญาลักษณ์ปาริกาจึงต้องแต่งงานกัน ทั้งๆที่มีได้มีความต้องการเลยทั้งสองคน

ตอบ _____

3. "กุมารกุมารีทั้งสองแม้อยู่ร่วมกันก็หาหยิ่งลงสู่สมุทรคือกิเลส รวากะมหาพรหม
ทั้งสองฉนั้น" หมายความว่าอย่างไร

ตอบ _____

4. พญาลักษณ์ปาริกาออกบวชที่ไหน

ตอบ _____

5. ใครเป็นผู้จัดการเรื่องอาศรมและเครื่องบริวารให้แก่พญาลักษณ์ปาริกา

ตอบ _____

6. การแผ่เมตตาของพญาลักษณ์ปาริกากับปาริกาคามสินีก่อให้เกิดผลอย่างไร

ตอบ _____

7. พระอินทร์ลงมาบอกอะไรแก่คามสินีทั้งสอง

ตอบ _____

8. วิธีมีบุตรของพญาลักษณ์ปาริกา ทำอย่างไร

ตอบ _____

9. "พระโพธิสัตว์" หมายถึงใคร

ตอบ _____

10. ใครเป็นผู้เลี้ยงดูสุวรรณสามเมื่อบิดามารดาไม่อยู่

ตอบ.....

11. พญาคอบสกับปาริกาบสินีมีบุตรพรหมอย่างไร ในชาตินี้จึงต้องตาบอด

ตอบ.....

.....

.....

12. เหตุใดสุวรรณสามจึงหัวเราะเมื่อเห็นว่าบิดามารดาตาบอด

ตอบ.....

13. สุวรรณสามปรนนิบัติบิดามารดาอย่างไรบ้าง

ตอบ 1.....

2.....

3.....

5.....

6.....

7.....

8.....

9.....

10.....

14. ท้าวบิลยักษราช คือใคร

ตอบ.....

15. ท้าวบิลยักษราชทรงศึคอย่างไรที่ยิงสุวรรณสาม

ตอบ.....

16. ความเป็น "ผู้มีธรรมมั่น" ของท้าวบิลยักษราช หมายความว่าอย่างไร

ตอบ.....

17. ท้าวปิลัยกษราชกล่าวเท็จกับสุวรรณสามว่าอย่างไร เกี่ยวกับการยิงสุวรรณสาม
ตอบ. _____

18. สุวรรณสามเชื่อในคำแก้ตัวของท้าวปิลัยกษราชหรือไม่ เพราะเหตุใด
ตอบ. _____

19. "การตายของบุญนี้จักเป็นเหมือนไม้ตาย" ข้อคำริของท้าวปิลัยกษราชนี้ หมายความว่าอย่างไร
ตอบ. _____

20. สุวรรณสามขอร้องอะไรจากท้าวปิลัยกษราช ก่อนที่จะสิ้นสติไป
ตอบ. _____
21. นางเทพธิดาพสุนธรี เกี่ยวข้องกับสุวรรณสามอย่างไร
ตอบ. _____
22. นางเทพธิดาพสุนธรีมาบอกอะไรแก่ท้าวปิลัยกษราช
ตอบ. _____
23. อาศรมของพญาคาบส อยู่ทางทิศใดของแม่น้ำมิลคลัมมตา
ตอบ. _____
24. พระเจ้าปิลัยกษราชกล่าวว่า "ความสงสัยในการไปสู่นรกย่อมไม่มีแก่เรา เพราะ
ว่าบาปหยาบช้านเราทำแล้ว" บาปหยาบช้านในที่นี้หมายถึงอะไร
ตอบ. _____

25. ชื่อตัวละครที่ปรากฏในเรื่องสุวรรณสามชาคกตอนต้นนี้ มีใครบ้าง
ตอบ. _____

..เมื่อทำเสร็จแล้ว รอแผนเฉลยคำตอบจากครู และปฏิบัติตามคำชี้แจงข้างต้น...

แผนเฉลยคำตอบ

สมุดงานเรื่องสุวรรณสามชาคก ตอนที่ 2

- ข้อ 1. เป็นพรานล่าสัตว์
- ข้อ 2. เพราะบิณฑามารคาของทั้งสองได้ทำสัญญากันว่าจะให้บุตรธิดาของตน
แต่งงานกัน
- ข้อ 3. คูในเอกสาร
- ข้อ 4. แม่น้ำมีคคสัมมทานที ในป่าหิมพานต์
- ข้อ 5. พระอินทร์บัญชาให้พระวิสสุกรรมเทพบุตรลงมานิรมิตให้
- ข้อ 6. บรรดาสัตว์ในบริเวณป่ารอบๆอาศรม ไม่เบียดเบียนทำร้ายกัน
- ข้อ 7. ให้คาบสทั้งสองมีบุตรไว้ปรนนิบัติรับใช้
- ข้อ 8. หุณฺศคาบสีซึ่งมีอุบท้องปาริกาคาบสีนี้ในเวลาที่น่าจะมีระดู
- ข้อ 9. ผู้ที่จะตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้า
- ข้อ 10. ฝูงนางกนิษฐในบริเวณเขาคันธมาทน์
- ข้อ 11. เคยเป็นจักขุแพทย์สามีภรรยา แต่ทำไหคนไข้คาบอดค้วยเหตุที่ไม่ได้คำรักษา
- ข้อ 12. ก็ใจที่จะได้ทดแทนคุณบิณฑามารคา
- ข้อ 13. 1. ถูก เชือกเป็นราวสำหรับเกาะเดินไปยังที่ต่างๆ
2. หาวผลไม้ต่างๆมาไห้บิณฑามารคาบริโภค
3. บั๊กฉวาทที่อยู่ของบิณฑามารคาทุกเช้า
4. ตักน้ำจากมีคคสัมมทานทีมาไห้บิณฑามารคาใช้ดื่ม
5. จัดน้ำบ้วนปากและไม้สีฟันไห้บิณฑามารคาทุกเช้า
6. หุกเย็นจะค้มน้ำร้อนไห้บิณฑามารคาอาบ
7. ล้างเท้าไห้แก่บิณฑามารคา
8. จัดไห้บิณฑามารคาผิงไฟเพื่อความอบอุ่น
9. เช็ดเท้าไห้แก่บิณฑามารคา
10. บริโภคอาหารหลังจากบิณฑามารคาบริโภคแล้ว

- ข้อ 14. กษัตริย์ครองกรุงพาราณสี
- ข้อ 15. เห็นว่า สุวรรณสามคงไม่ไข่มุนย์ ถ้าเข้าไปถามก็ๆ ก็คงจะหนีไปเสียก่อน
- ข้อ 16. เป็นผู้สามารถโกงหรือลครนุอันหนักได้
- ข้อ 17. ทรงกล่าวว่ สุวรรณสามทำให้เนื้อที่พระองค์ต้องการยิงตกใจหนีไป พระองค์
โกรธ จึงยิงสุวรรณสาม
- ข้อ 18. ไม่เชื่อ เพราะไม่มีสัตว์ตัวใดในบริเวณป่านั้นหนีสุวรรณสาม
- ข้อ 19. ถูกำตอบจากเอกสารประกอบบทเรียน
- ข้อ 20. ขอให้ท้าวบิลยักราชช่วยเลี้ยงดูบิดามารดาของตน
- ข้อ 21. เคยเป็นมารดาของสุวรรณสามในชาติปางก่อน
- ข้อ 22. บอกให้ท้าวบิลยักราชเลี้ยงดูบิดามารดาของสุวรรณสาม
- ข้อ 23. ทิศใต้
- ข้อ 24. การที่พระองค์ได้ฆ่าสุวรรณสาม
- ข้อ 25. นายเนสาท, พุณฑ, ปาวิกา, สุวรรณสาม, พระอินทร์, พระวิศสุกรรม, ท้าวบิลยักราช
และนางเทพธิดาพสุนธรี่

สมุดงาน

พระพิรุณ

ตอนที่

ชื่อ _____

ชั้น _____

เลขที่ _____

ความสามารถที่นักเรียนควรมีหลังจากทำสมุดงานนี้แล้ว

1. เล่าเรื่องย่อของสุวรรณสามชาคกได้ถูกต้อง
2. อธิบายด้วยคำสำนวนในเนื้อหาที่เรียนได้
3. แยกคิธรรมที่ปรากฏในเนื้อเรื่องออกมาได้
4. วิเคราะห์ลักษณะชาคกในเรื่องสุวรรณสามชาคกฉบับฉินวร
ได้ถูกต้อง
5. สรุปท่วงทำนองการเขียนเรื่องสุวรรณสามชาคกได้ถูกต้อง
6. บอกลักษณะนิสัยที่เด่นๆของสุวรรณสามได้อย่างน้อย 3
ประการ
7. สรุปสาระสำคัญของเรื่องได้

ข้อปฏิบัติในการทำสมุดงาน

1. อ่าน และตอบคำถามไปที่ละข้อตามลำดับ อย่าข้ามข้อ
2. ตอบคำถามทุกข้อด้วยคินสอคำ หรือปากกาที่ใช้หมึกสีอ่อน เพื่อให้สะดวกในการแก้ไข
3. จงพยายาม "ล่าคำตอบ" ด้วยตนเองให้มากที่สุด เว้นแต่เกิดความสงสัยหรือไม่สามารถค้นพบ จึงปรึกษาเพื่อนหรือไต่ถามผู้รู้
4. หากทำเสร็จก่อนเวลา จงใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการทบทวนหรือปรึกษาหารือกับเพื่อนๆ เกี่ยวกับคำตอบที่ยังไม่กระจ่างชัด
5. เมื่อครูผู้สอนแจกแผ่นเฉลยคำตอบให้ จงแลกเปลี่ยนสมุดงานกับเพื่อนคนใดก็ได้ แล้วตรวจแก้ไขให้แก้กันและกัน
6. คืนสมุดงานที่ตรวจแก้ไขแล้วให้แก่เจ้าของเดิม
7. ตรวจสอบสมุดงานของตนว่าเพื่อใดแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์หรือไม่ ถ้ายังบกพร่องอยู่ก็จัดการแก้ไขเสียให้เรียบร้อย
8. เสร็จแล้ว นำไปส่งครูผู้สอน

ข้อปฏิบัติข้างต้นนี้อาจเปลี่ยนแปลงได้อีก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับครูผู้สอนที่จะตกลงกับนักเรียนเอง

เมื่อพร้อมแล้ว จงเปิดสมุดงานหน้าต่อไป

จงเริ่มต้นอ่านบทเรียนในหนังสืออ่านภาษาไทย รายวิชา ท.401-402
หน้า 285 พร้อมกับศึกษาเอกสารประกอบบทเรียนช่วงที่ 3 ไปพร้อมๆกันด้วย

...เมื่อท่านพร้อมแล้ว ลงมือล่าคำตอบได้ทันที...

1. ข้อความที่ว่า " ผมของเขยยาวคำ เลื่อยลงไป ปลายอนช้อยขึ้น เบื้องบน " เป็น
ลักษณะของใคร

ตอบ. _____

2. " กิ่งอ่อนแห่งคนโพบายอันลมประหารให้หัวนไหวแล้วฉันทโค ใจของข้าพเจ้าก็หัวน-
ไหวเพราะไคยีนว่าสามกุมารถูกฆ่าเสียแล้วฉันทนั้น "

ผู้กล่าวข้อความนี้คือ. _____

ข้อความข้างต้นนี้ จัดเป็นโวหารประเภทใด

ตอบ. _____

3. ระหว่างทุกลดาบสกับปาริกาตบสนี ใครเป็นผู้มีความอดกลั้นในความโกรธมาก
กว่ากัน (อ่านข้อความในหน้า 290)

ตอบ. _____

4. " พระราชาได้ทรงสดับค่านัน ทรงยินดีเหลือเกิน ทรงจินตนาการว่า โอ น้าอัศจรรย์
กำหยาบของถาษีทั้งสองนี้ไม่มีในเรานูท่าความประทุษร้ายถึงเพียงนี้ กลับยกย่องเรา
เสียอีก " ข้อความที่ขีดเส้นใต้ ถอดความได้ว่าอย่างไร

ตอบ. _____

5. คาบสทั้งสองยอมให้ท้าวปิลยักขราชเลี้ยงดูคนหรือไม่

ตอบ. _____

6. "ก็ขอแต่พระองค์ถือที่สุดแห่งไม้เท้าของอาคมะทั้งสอง นำไปแสดงตัวต่อสุวรรณสามเดึก..." ข้อความนี้หมายความว่าอย่างไร (อ่านหน้า 292)
 ตอบ.....

7. เพราะอะไร ท้าวบิลยักขราชจึงทรงดำริว่าจะไม่ยอมให้คาบสทั้งสองไปพบศพสุวรรณสาม
 ตอบ.....

8. ในขณะที่ท้าวบิลยักขราชพาคาบสทั้งสองไปยังที่ซึ่งสุวรรณสามนอนอยู่นั้น เป็นเวลาอะไร
 ตอบ.....
9. ทำไมปาริกาคาบสจึงคิดว่าสุวรรณสามยังไม่ตาย
 ตอบ.....
10. จุดมุ่งหมายในการทำสังขจิริยา คืออะไร
 ตอบ.....
11. รายละเอียดในการทำสังขจิริยาแต่ละครั้ง มีอย่างไรบ้าง (เติมลงในตารางข้างล่างนี้)

ครั้งที่	ผู้กระทำ	ผล
1.	_____	_____
2.	_____	_____
3.	_____	1. _____ 2. _____ 3. _____

12. ผู้ที่บำรุงเลี้ยงคูบิการคาราโดยสุจริตใจนั้น จะได้รับผลอย่างไรบ้าง
(คำตอบอยู่ในหน้า 300)
- ตอบ. 1. _____
2. _____
3. _____
13. ธรรมะที่สุวรรณสามแนะนำให้ท้าวบิลยักชราชปฏิบัติ เพื่อเป็นหนทางไปสู่สวรรค์
ชื่อว่าอะไร
- ตอบ. _____
14. เมื่อสุวรรณสามสิ้นชีพแล้ว ไปเกิดที่ไหน
- ตอบ. _____
15. จากข้อความ "...ในกาลเป็นที่สุดแห่งสัจเจตสนา พระภิกษุ นั้นบรรดพระโศคา-
ปัตติผล..." พระภิกษุ ในที่นี้หมายถึงใคร
- ตอบ. _____

16. ในตอนท้ายเรื่องสุวรรณสามชาคนั้น ใครกลับชาติมาเป็นใครในสมัยพุทธกาล
บ้าง
- ตอบ. _____

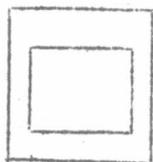
17. นักเรียนลองเดาดูซิว่า เพราะอะไร เขาจึงนำเรื่องสุวรรณสามชาคนมาให้เธอ
เรียน
- ตอบ. _____

19. ลักษณะการแต่งเรื่องสุวรรณสามชาคกฉบับชินวรณ์ เป็นอย่างไร

ตอบ _____

20. เรื่องสุวรรณสามชาคกฉบับชินวรณ์ ชาคลักษณะชาคคไปประการหนึ่ง ลองค้นดูชื่อว่า เป็นองค์ประกอบอะไร (ย้อนกลับไปดูเรื่องของโครงสร้างนิทานชาคคในบท นำเรื่องอีกครั้งหนึ่ง แล้วจะพบคำตอบ)

ตอบ _____

ลองย้อนไปอ่านจุดประสงค์ของบทเรียนในหน้า 1 อีกที
ดูชื่อว่า เรามีความสามารถอย่างที่เขาค้องการหรือยัง

แผนเฉลยคำตอบ

สมุดงานเรื่องสุวรรณสามชาคก ตอนที่ 3

- ข้อ 1. สุวรรณสาม
- ข้อ 2. ผู้กล่าวข้อความนี้ คือ ปาริกาคาสินี และข้อความนี้เข้าลักษณะของ อุปมา-
โวหาร
- ข้อ 3. พุณฑคาส
- ข้อ 4. คาสทั้งสองไม่กล่าววาจาหยาบคายต่อท้าวปิลยักขราชผู้สำเร็จราชการของตนเลย
- ข้อ 5. ไม่ยอม
- ข้อ 6. คาสทั้งสองขอให้ท้าวปิลยักขราชจับปลายไม้เท้า จูงตนไปหาสุวรรณสาม
- ข้อ 7. กล่าวว่าคาสทั้งสองจะเสร์้าโศกมากจนถึงแก่ชีวิต ตนจะมีบาปหนัก
- ข้อ 8. เวลากลางคืน
- ข้อ 9. เพราะนางพบว่าร่างกายของสุวรรณสามยังอุ่นอยู่
- ข้อ 10. เพื่อให้พิษลูกศรหมดไปจากร่างของสุวรรณสาม

ข้อ 11.

ครั้งที่	ผู้กระทำ	ผล
1.	ปาริกาคาสินี	สุวรรณสามพลิกตัว แต่ยังไม่ฟื้น
2.	พุณฑคาส	สุวรรณสามพลิกตัวกลับมามีอีกคำหนึ่ง แล้วหลับต่อ
3.	นางพสุนธรี่เทวธิดา	1. สุวรรณสามฟื้นเป็นปรกติ 2. ดวงตาของคาสทั้งสองหายบอด 3. คนทั้งสี่ปาฎิหารย์กลับมาอยู่ที่อาศรม

- ข้อ 12. 1. เทวคาเบ็องบนจะช่วยคุ้มครองรักษา
- 2. เมื่อยังมีชีวิตอยู่ ก็จะเป็นที่สรรเสริญของคนทั้งหลาย
- 3. เมื่อสิ้นชีวิตแล้ว ก็จะได้ ส่วยทิพยสมบัติในสวรรค์

- ขอ 13. ทศพิชราชธรรม
- ขอ 14. พรหมโลก
- ขอ 15. หมายถึง พระภิกษุบุตรเศรษฐีผู้เลี้ยงดูบิดามารดา
- ขอ 16. พุทธบัณฑิต กลับชาติมาเป็น พระมหากัสสปเถระ
ปาริกากาบลินี	"	นางภัททกาปิลานี
สุวรรณสาม	"	พระพุทธเจ้า
นางเทพธิดาพสุนธรี	"	นางอุบลวรรณเถรี
ท้าวปิลยักขราช	"	พระอานนท์
พระอินทร์	"	พระอนุรุธเถระ
- ขอ 17. - มีความกตัญญูกตเวที
- มีความเมตตากรุณา
- สุภาพอ่อนโยน
- รอบคอบระมัดระวัง
- รู้จักข่มกลั่นความโกรธ
- ชยันขันแข็ง
- มีสติสัมปชัญญะ

ฯลฯ

- ขอ 18. คิดว่า น่าจะเป็นเพราะต้องการให้นักเรียนได้เห็นตัวอย่างอันดีในการแสดง
ความกตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณ โดยเฉพาะบิดามารดา
- ขอ 19. เป็นร้อยแก้วสลบกับคาถาบาลี
- ขอ 20. ซากบทบูชาพระรัตนตรัย

๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๐ ๐

..ถ้าเธอสงสัยตรงไหน อย่าลืมไต่ถามอาจารย์ผู้สอน..

สมุดงาน

เรื่อง

ประเมินผลการเสด็จสุก

ตอนที่..๑

ชื่อ

ชั้น

เลขที่

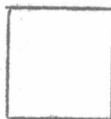
ความสามารถที่นักเรียนควรมีหลังจากทำสมุดงานนี้แล้ว

1. บอกที่มาของบทความเรื่อง "ประเพณีการเลี้ยงลูก" ได้ถูกต้อง
 2. บอกวัตถุประสงค์ในการเรียบเรียงบทความนี้ได้
 3. อธิบายลักษณะของอภิชาตบุตร อнуชาตบุตร และอวชาตบุตรได้
 4. จัดลำดับขั้นตอนในการปฏิบัติต่อทารกได้ถูกต้อง
 5. อธิบายความหมายของศัพท์ยากที่ปรากฏในเนื้อเรื่องตอนที่นำมาเรียนได้
-

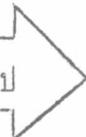
ข้อปฏิบัติในการทำสมุดงาน

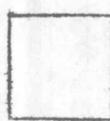
1. อ่าน และตอบคำถามไปที่ละข้อตามลำดับ อย่าข้ามข้อ
2. ตอบคำถามทุกข้อด้วยดินสอค่า หรือปากกาที่ใช้หมึกสีอ่อน เพื่อให้สะดวกในการแก้ไข
3. จงพยายาม "ล่าคำตอบ" ด้วยตนเองให้มากที่สุด เว้นแต่เกิดความสงสัยหรือไม่สามารถค้นพบ จึงปรึกษาเพื่อนหรือไต่ถามผู้รู้
4. หากทำเสร็จก่อนเวลา จงใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการทบทวนหรือปรึกษาหารือกับเพื่อนๆ เกี่ยวกับคำตอบที่ยังไม่กระจ่างชัด
5. เมื่อครูผู้สอนแจกแผ่นเฉลยคำตอบให้ จงแลกเปลี่ยนสมุดงานกับเพื่อนคนใดก็ได้ แล้วตรวจแก้ไขให้แกกันและกัน
6. คืนสมุดงานที่ตรวจแก้ไขแล้วให้แก่เจ้าของเดิม
7. ตรวจสอบสมุดงานของตนเองเพื่อแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์หรือไม่ ถ้ายังบกพร่องอยู่ก็จัดการแก้ไขเสียให้เรียบร้อย
8. เสร็จแล้ว นำไปส่งครูผู้สอน

ข้อปฏิบัติข้างต้นนี้อาจเปลี่ยนแปลงได้อีก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับครูผู้สอนที่จะตกลงกับนักเรียนเอง

เมื่อพร้อมแล้ว จงเปิดสมุดงานหน้าต่อไป

จงอ่านบทนำเรื่องโดยละเอียด แล้วพยายาม "ล่าคำตอบ" มาได้
 ท้ายคำถามข้อ 1 - 9 ให้ครบโดยเร็วที่สุด

1. พระยาราชวราวุฒ(อวม) ผู้เรียบเรียงบทความเรื่องประเพณีการเลี้ยงลูก
 มีชีวิตอยู่ในสมัยใด
 ตอบ. _____
2. ประเพณีการเลี้ยงลูกที่กล่าวถึงในบทความนี้ เป็นแนวปฏิบัติของคนไทยในสมัยใด
 ตอบ. _____
3. ที่กล่าวว่า ความรักของพ่อแม่ที่มีต่อลูก เป็นความรักที่ยิ่งใหญ่หาที่เปรียบมิได้นั้น
 มีข้ออธิบายอยู่ 2 ประการ ได้แก่อะไรบ้าง
 ตอบ 1. _____
 2. _____
4. อภิชาตบุตร คืออะไร
 ตอบ. _____
5. อнуชาตบุตร คืออะไร
 ตอบ. _____
6. อวชาตบุตร หมายถึงบุตรจำพวกไหน (อธิบายด้วย อย่าคัดลอกมาทั้งหมด)
 ตอบ. _____

7. ปรัชญาการเลี้ยงลูกที่กล่าวไว้ในบทความนี้ คืออะไร
 ตอบ. _____
8. บุตรที่เกิดมาเป็นคนพิการ รูปร่างหน้าตาอัปลักษณ์ จักเป็นบุตรจำพวกไหน
 ตอบ. _____
9. บทความเรื่องนี้จะให้ความรู้อะไรแก่ผู้อ่านบ้าง (ดูจากตอนท้ายของบทนำเรื่อง)
 ตอบ. _____

เอาละ มาอ่านเนื้อเรื่องกันดีกว่า ก่อนอ่านหน้าแรก (หน้า 185) แล้วตรวจคำตอบข้อที่ 4 , 5 , 6 เสียเลย

10. เหตุใดสตรีมีครรภ์จึงมักงดเว้นการรับประทานอาหารที่เผ็ดร้อน
(คำตอบอยู่ในหน้า 186)
ตอบ.....
11. ลำดับขั้นตอนการปฏิบัติต่อทารกที่คลอดใหม่ๆ ตามรายการข้างล่างนี้ จะต้องจัดเรียงอย่างไรจึงจะถูกต้อง (หาคำตอบจากหน้า 186-188)
1. นำทารกไปอาบน้ำชำระกาย 2. คว้าโคลีตในปากออก 3. ตัดสายสะดือ
4. จดวันเดือนปีเกิด 5. ทำพิธี"ร่อนกระถัง" 6. เอาน้ำผึ้งทองคำเปลว
กวาดที่ต้นลิ้นทารก 7. ไขฉลมะกรูดลงไฟใต้เสม็ดมากลึงห้องทารก
ตอบ..... (เขียนแค่ตัวเลขก็พอ)
12. เพราะเหตุใดจึงต้องนำรกไปล้างน้ำให้สะอาดหมดจด
ตอบ.....
13. เอ สายสะดือนี้อาษาชาวบ้านเขาเรียกว่าอะไรนะ
ตอบ.....
14. เครื่องมือที่คนสมัยก่อนใช้ตัดสายสะดือ คืออะไร
ตอบ.....
15. นักเรียนคิดว่าเครื่องมือในข้อ 14 นั้น มีข้อดีข้อเสียในการใช้อย่างไรบ้าง
ตอบ. ข้อดี.....
ข้อเสีย.....
16. การ "คั้บพิชไฟ" ให้แก่มารดาของทารกในขณะที่อยู่ไฟนั้น ทำอย่างไร
(คำตอบอยู่ในหน้า 188)
ตอบ.....
.....

17. ไ้เสมีค คืออะไร (ดูคำตอบในคำอธิบายศัพท์ท้ายบทเรียน)

ตอบ.....
.....
.....

พอแค่นี้ก่อนนะ นักเรียนลองเปรียบเทียบดูกับของเพื่อนๆ ว่าตอบตรงกัน
หรือไม่ แล้วไปขอรับแผ่นเฉลยคำตอบจากครูผู้สอนมาตรวจได้เลย

แผนเฉลยคำตอบ

สมุดงานเรื่อง ประเพณีการเลี้ยงดู ตอนที่ 1

- ขอ 1. สมัยรัตนโกสินทร์ ราวรัชกาลที่ 5
- ขอ 2. สมัยรัตนโกสินทร์
- ขอ 3. 1. เป็นความรักที่ไม่มีการสิ้นสุด
2. เป็นความรักที่เผื่อแผ่ให้ลูกทุกคนอย่างเสมอภาคกัน
- ขอ 4. บุตรที่ถือว่าบิดามารดา
- ขอ 5. บุตรที่ชั่วคือเท่าเทียมบิดามารดา
- ขอ 6. บุตรที่มีความประพฤติหรือสภาพความเป็นอยู่ต่ำกว่าบิดามารดา
- ขอ 7. การเลี้ยงดูก็ด้วยความรัก
- ขอ 8. ยังตัดสินไม่ได้ เพราะต้องพิจารณาที่ความประพฤติที่ชั่วเป็นเกณฑ์สำคัญ
- ขอ 9. (ข้อนี้ไม่จำเป็นต้องเฉลย)
- ขอ 10. เพื่อป้องกันมิให้ทารกในครรภ์เป็นอันตรายจากพิษอาหารเหล่านี้
- ขอ 11. ตอบ 4, 2, 6, 3, 1, 5, 7
- ขอ 12. เพราะเชื่อว่าสามารถป้องกันโรคผิวหนังพุพองให้แก่ทารกได้
- ขอ 13. สายสะดือ
- ขอ 14. ผิวไม่รวก
- ขอ 15. ข้อดี คือ หาง่าย และสะอาดอยู่แล้วโดยธรรมชาติ
ข้อเสีย คือ ใช้น้ำสะอาด
- ขอ 16. ทำน้ำมันที่บรรจุสารปรอทเตาไฟ เสกข้าว, เกือบพันหลังและห้องผู้ที่อยู่ไฟ
รวมทั้งพันเตาไฟด้วย
- ขอ 17. ข้อนี้ไม่เฉลย

สมุดงาน

เรื่อง

ประมวลผลการเสด็จสุก

ตอนที่... ๒

ชื่อ

ชั้น

เลขที่

หลังจากทำสมณงานนี้เสร็จแล้ว นักเรียนควรจะสามารถดังต่อไปนี้

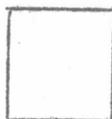
1. สรุปความจากเนื้อเรื่องทีอ่านได้ถูกต้อง
2. เปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างประเพณีการเลี้ยงดูแบบโบราณกับปัจจุบันได้
3. ระบุชื่อพิธีหรือธรรมเนียมปฏิบัติที่มีกล่าวไว้ในบทความเรื่องนี้ได้อย่างน้อย 10 ข้อ
4. ให้เหตุผลเกี่ยวกับข้อปฏิบัติต่างๆในเรื่องประเพณีการเลี้ยงดูได้ถูกต้อง
5. จัดลำดับขั้นตอนของพิธีการต่างๆได้ถูกต้อง
6. ยกตัวอย่างการแสดงความรักของบิดามารดาที่มีต่อบุตรได้อย่างน้อย 5 ประการ

ข้อปฏิบัติในการทำสมุดงาน

1. อ่าน และตอบคำถามไปที่ละข้อตามลำดับ อย่าข้ามข้อ
2. ตอบคำถามทุกข้อด้วยคินสอคำ หรือปากกาที่ใช้หมึกสีอ่อน เพื่อให้สะดวกในการแก้ไข
3. จงพยายาม "ล่าคำตอบ" ด้วยตนเองให้มากที่สุด เว้นแต่เกิดความสงสัยหรือไม่สามารถค้นพบ จึงปรึกษาเพื่อนหรือไต่ถามผู้รู้
4. หากทำเสร็จก่อนเวลา จงใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการทบทวนหรือปรึกษาหารือกับเพื่อนๆ เกี่ยวกับคำตอบที่ยังไม่กระจ่างชัด
5. เมื่อครูผู้สอนแจกแผ่นเฉลยคำตอบให้ จงแลกเปลี่ยนสมุดงานกับเพื่อนคนใดก็ได้ แล้วตรวจแก้ไขให้แก้กันและกัน
6. คืนสมุดงานที่ตรวจแก้ไขแล้วให้แก่เจ้าของเดิม
7. ตรวจสอบสมุดงานของตนเองว่าเพื่อใดแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์หรือไม่ ถ้ายังมีบกพร่องอยู่ก็จัดการแก้ไขเสียให้เรียบร้อย
8. เสร็จแล้ว นำไปส่งครูผู้สอน

ข้อปฏิบัติข้างต้นนี้อาจเปลี่ยนแปลงได้อีก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับครูผู้สอนที่จะตกลงกับนักเรียนเอง

เมื่อพร้อมแล้ว จงเปิดสมุดงานหน้าต่อไป

จำได้ไหมว่า จากสมุดงานฉบับที่แล้ว เธออ่านและ "ล่าคำตอบ" ไปถึงตรงไหน

เอาเถอะ ไม่ว่าเธอจะจำได้หรือไม่ได้ เธอก็ต้องเปิดหนังสือแบบเรียน หน้า 188 เริ่ม ล่าคำตอบ ต่อไป

1. เมื่อสายอุทรของทารกหลุดแล้ว วิธีที่จะทำให้สะดือทารกแห้งเร็วขึ้นนั้น ทำอย่างไร
ตอบ.....
.....
2. ตามปกติ เด็กทารกจะต้องนอนอยู่ในกระถังนานเท่าไรจึงจะเอาขึ้นนอนในเปลได้
ตอบ.....
3. เมื่อทารกมีอายุครบ 1 เดือน บิดามารดามักจัดทำพิธีอะไรให้ (ดูหน้า 189)
ตอบ.....
4. ผู้ชายไทยสมัยก่อน มีโอกาสเรียนวิชาความรู้อะไรบ้าง (คำตอบอยู่ในหน้า 189 แต่เจ้าของบทความไม่ได้แยกไว้ให้ เธอต้องแยกประเภทออกมาเอง)
ตอบ 1.....
2.....
3.....
4.....
5.....
5. วิธีป้องกันมิให้บุตรกุลธิดากลายเป็นคนพาลเมื่อเติบโตขึ้นนั้น บทความเรื่องนี้ได้กล่าวแนะนำไว้ว่าอย่างไร (ดูหน้า 190)
ตอบ.....
.....

6. การบังคับควบคุมความประพฤติของบุตรนั้น บิดามารดาควรเริ่มต้นทำตั้งแต่บุตรมีอายุ
ไต่กี่ปี (คำตอบมีอยู่ทั้งในแบบเรียนและเอกสารประกอบบทเรียน)

7. เหตุใดเด็กหญิงจึงมักทำพิธีโกนจุกก่อนเด็กชาย (ถ้าอ่านคำตอบในหน้า 191 แล้ว
ไม่เข้าใจ ก็ดูในเอกสารประกอบด้วย)

ตอบ. _____

8. ลำดับชั้นของพิธีบวชตามทีกล่าวไว้ในบทความนี้ มีอย่างไรบ้าง

ตอบ. _____

9. ในบทความเรื่อง ประเพณีการเลี้ยงลูก ไ้กล่าวถึงธรรมเนียมปฏิบัติ ขนบประเพณี
หรือพิธีการอะไรไว้บ้าง จงบอกมาให้ครบ (ถ้าไม่แน่ใจ ให้อ่านใหม่ตั้งแต่ต้น)

ตอบ. 1. _____ 2. _____

3. _____ 4. _____

5. _____ 6. _____

7. _____ 8. _____

10. บทความเรื่องนี้ ไ้กล่าวถึงการแสดงความรักของบิดามารดาที่มีต่อบุตรไว้อย่างไร
บ้าง

ตอบ. 1. คอยรักษาพยาบาลบุตรเวลาเจ็บป่วย

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

ส่งท้าย

ข้อปฏิบัติต่างๆ ของคนไทยโบราณ ที่มีลักษณะว่าเป็นการกระทำเพื่อเอา
เคล็ดเอาดวง หรือกระทำด้วยความเชื่อทางไสยศาสตร์นั้น เฉพาะที่ปรากฏในบท-
ความนี้มีอะไรบ้าง จงบอกมาให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

(การล่าคำตอบในข้อนี้ ถ้าร่วมมือกับเพื่อนๆ จะทำได้เร็วขึ้นมาก)

- ตอบ
1. _____
 2. _____
 3. _____
 4. _____
 5. _____
 6. _____
 7. _____
 8. _____
 9. _____
 10. _____
 11. _____
 12. _____

เมื่อทำมาถึงตรงนี้ หลายคนอาจจะเบื่อ "ประเพณีการเลี้ยงดู" เค็มทนม เขาละ
เธอไปขอรับแผ่นเฉลยจากครูผู้สอนมาตรวจคำตอบได้ เมื่อแก้ไขและทำความเข้าใจดี
แล้ว ก็เตรียมทำแบบทดสอบตามเวลาที่ครูผู้สอนจะกำหนดต่อไป

- ข้อ 10
1. คอยรักษาพยาบาลเวลาที่บุตรเจ็บป่วย
 2. หาเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับให้แก่บุตร
 3. อบรมศีลธรรมจรรยาและมารยาทให้แก่บุตร
 4. ส่งเสียให้บุตรได้รับการศึกษา
 5. จัดการเรื่องคูครองให้แก่บุตรเมื่อถึงวัยอันสมควร
 6. รับผิดชอบค่าเช่าเมื่อบุตรเป็นทุกข์เดือดร้อน
 7. ยกทรัพย์สินสมบัติให้แก่บุตรตามสมควร

(นักเรียนอาจพบมากกว่านี้ได้)

ส่งท้าย

1. การดูโชคชะตาราศีให้แก่บุตร
2. การกวาดน้ำผึ้งทองคำเปลวที่โคนลิ้นทารก
3. การควักโลหิตในปากทารก
4. การล้างรกให้สะอาดหมดจด
5. พิธีรอมกระดูกหาผู้รับเป็นบิดามารดาให้แก่ทารก
6. การใส่สมุกดินสอดข้างเบาะทารกชาย และเอาเข็มกับด้ายใส่ที่เบาะทารกหญิง
7. การทำน้ำมันตรีผลีสารประพรมเตาไฟเพื่อไล่เสนียดจัญไร
8. การดับพิษไฟให้แก่มารดาในขณะที่อยู่ไฟ
9. การทำขวัญกนุตรจากกระดูกชิ้นนอนในเปล
10. การบวช
11. การให้บิดามารดาจู่มือนุตรเข้าไปในโบสถ์

สมุดงาน

พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา

ตอนบุกษหัตถ์

ตอนที่.. ๑

ชื่อ	_____
วัน	_____
เลขที่	_____

หลังจากทำสมุดงานนี้แล้ว นักเรียนควรจะมีความสามารถดังต่อไปนี้

1. บอกนามผแดงโต
 2. เล่าประวัติผแดงโตโดยสังเขป
 3. ระบุชื่อวรรณกรรมอันเป็นผลงานของผแดงโตโลกทอง.
 4. บอกชนิดของคำประพันธ์ที่ใช้ในพระราชพงศาวดารฉบับนี้โลกทอง.
 5. บอกที่มาของพระราชพงศาวดารฉบับนี้โลกทอง
 6. ระบุตำแหน่งหน้าที่ของบุคคลต่างๆ ในเรื่องโต
-

ข้อปฏิบัติในการทำสมุดงาน

1. อ่าน และตอบคำถามไปที่ละข้อตามลำดับ อย่าข้ามข้อ
2. ตอบคำถามทุกข้อด้วยคินสอคำ หรือปากกาที่ใช้หมึกสีอ่อน เพื่อให้สะดวกในการแก้ไข
3. จงพยายาม "ล่าคำตอบ" ด้วยตนเองให้มากที่สุด เว้นแต่เกิดความสงสัยหรือไม่สามารถค้นพบ จึงปรึกษาเพื่อนหรือไต่ถามผู้รู้
4. หากทำเสร็จก่อนเวลา จงใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการทบทวนหรือปรึกษาหารือกับเพื่อนๆ เกี่ยวกับคำตอบที่ยังไม่กระจ่างชัด
5. เมื่อครูผู้สอนแจกแผ่นเฉลยคำตอบให้ จงแลกเปลี่ยนสมุดงานกับเพื่อนคนใดก็ได้ แล้วตรวจแก้ไขให้แกกันและกัน
6. คืนสมุดงานที่ตรวจแก้ไขแล้วให้แก่เจ้าของเดิม
7. ตรวจสอบสมุดงานของตนว่าเพื่อใดแก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์หรือไม่ ถ้ายังบกพร่องอยู่ก็จัดการแก้ไขเสียให้เรียบร้อย
8. เสร็จแล้ว นำไปส่งครูผู้สอน

ข้อปฏิบัติข้างต้นนี้อาจเปลี่ยนแปลงได้อีก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับครูผู้สอนที่จะตกลงกับนักเรียนเอง

เมื่อพร้อมแล้ว จงเปิดสมุดงานหน้าต่อไป

๑. ชั้นแรก เปิดหนังสือแบบเรียนวรรณคดีไทย หน้า 96 เริ่มอ่าน พระประวัติสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส ไปจนจบหน้า 97 แล้วตอบคำถามข้อ 1-5 ให้ได้โดยเร็วที่สุด

1. พระนามเดิมของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโนรส คืออะไร

ตอบ. _____

2. สมเด็จพระมหาสมณเจ้าฯ ทรงศึกษาเล่าเรียนที่ไหน

ตอบ. _____

3. ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระมหาสมณเจ้าฯ ทรงได้รับสถาปนาพระยศเป็นอะไร

ตอบ. _____

4. ใครเป็นผู้สถาปนาพระยศของสมเด็จพระมหาสมณเจ้าฯ ในครั้งหลังสุด

ตอบ. _____

5. รายชื่อวรรณกรรมต่อไปนี้ มีเรื่องใดบ้างที่เป็นผลงานของสมเด็จพระมหาสมณเจ้าฯ (ช่วยขีดเส้นใต้ให้ด้วย)

ลิลิตพระลอ ลิลิตตะเลงพ่าย มหาชาติกัณฑ์มัทรี พระนลคำฉันท์ ไกรทอง
ปฐมสมโพธิกถา สมุทโฆษคำฉันท์คอนันต์ กฤษณาอันนงคำฉันท์ มหาชาติ
กัณฑ์ชูชก นิราศลอนคอน เพลงยาวเจ้าพระ ลิลิตนันทราชากริต ลิลิต
ยวนพ่าย พระอภัยมณี คำรับฉันทมาตราพฤติและวรรณพฤติ ลักษณะวงศ์

เปิดหนังสือย้อนไปที่หน้า 96 แล้วคำตอบจากบทนำเรื่องมาใส่ในสมุดงานนี้ต่อไป

6. พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยาตอนพุทธหัตถ์นี้ มีที่มาจากหนังสืออะไร

ตอบ. _____

7. ใครเป็นผู้จัดให้มีการชำระสอบทานข้อความในพระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา

ตอบ.....

8. สมเด็จพระมหาสมณเจ้าฯ ทรงมีส่วนเกี่ยวข้องกับภาระพงศาวดารครั้งนี้อย่างไร

ตอบ.....

9. เนื้อความพระราชพงศาวดารฉบับที่นำมาเป็นบทเรียนนี้ เป็นพระนิพนธ์ของสมเด็จพระมหาสมณเจ้าฯ ใช่หรือไม่ (คำตอบอยู่ในย่อหน้าที่ 2 ของบทนำเรื่อง)

ตอบ.....

10. การบันทึกพงศาวดารของทุกชาติในโลก มีลักษณะคล้ายคลึงกันอยู่ประการหนึ่ง คืออะไร (พิจารณาจากตัวเลือกลงล่างนี้ แล้ววงกลมรอบตัวอักษรหน้าข้อ)

ก. มีความถี่มากกว่าความจริง

ข. บันทึกตรงกับความจริงมากที่สุด

ค. มักบันทึกเหตุการณ์เป็นระยะเวลายาวนาน

ง. มักมีการเสริมแต่งเรื่องอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์

11. ในบทนำเรื่อง ได้แนะนำวิธีศึกษาพงศาวดารไว้ว่าอย่างไร (ดูในตอนท้ายๆ)

ตอบ.....

ต่อไปนี้ จงเริ่มอ่านเนื้อความพระราชพงศาวดารโดยละเอียด แล้ว "เล่า" คำตอบมาใส่ท้ายคำถามให้ครบ

12. สมเด็จพระนเรศวรโปรดให้จัดทัพแบบใดในครั้งนั้น

ตอบ.....

13. กองทัพหน้าของไทยที่ยกไปลงกำลังข่าที่นั่น มีใครเป็นแม่ทัพ

ตอบ.....

14. ไพโรพลในกองทัพหลวงของไทย มีทั้งสิ้นกี่คน (คำตอบมีในหน้า 99 อย่าเสียเวลานับ)

ตอบ.....

15. เจ้าพระยาไชยานุภาพ มีชื่อเดิมว่าอะไร

ตอบ. _____

16. ถ้าอยากรู้ว่าข้าง เข็มนาฬิกา เป็นพระราชาของสมเด็จพระนเรศวร จะสังเกตได้จากที่ใด (วงกลมรอบตัวอักษรหน้าข้อที่ถูก)

- ก. กลางข้างและควาญข้าง ข. แวงจตุรัศบายา
ค. ความสูงของข้าง ง. เสวตจักรบนหลังข้าง

17. บุคคลต่อไปนี้ มีตำแหน่งหน้าที่ในกองทัพอย่างไรในครั้งนั้น

1. เจ้ารามราชนพ	เป็น	_____
2. หลวงอินทรเทพ	"	_____
3. หมื่นภักดีศวร	"	_____
4. ขุนศรีคชคง	"	_____
5. พระมหามนตรี	"	_____
6. นายมหานุภาพ	"	_____

18. พิธีการทำ เพื่อเอาฤกษ์เอาชัยก่อนการยกทัพ ตามพระราชพงศาวดารฉบับนี้ มีอะไรบ้าง

ตอบ. _____

19. ผู้ทำหน้าที่ตัดไม้ขมิ้นนามในครั้งนั้น คือใคร

ตอบ. _____

20. ใครเป็นผู้ไปฟังข่าวการสู้รบของกองทัพหน้า

ตอบ. _____

21. เหตุใดทัพหน้าของไทยจึงต้องพ่ายแพ้แก่ข้าศึก

ตอบ. _____

22. สมเด็จพระนเรศวรทรงวางแผนการต่อสู้ข้าศึกอย่างไร เมื่อทราบว่าทัพหน้าแตก
พ่ายมาแล้ว

ตอบ. _____

23. เเท่าที่อ่านมาถึงหน้า 101 ทราบหรือยังว่า ใจความของพระราชพงศาวดารฉบับนี้
บันทึกด้วยคำประพันธ์ชนิดใด

ตอบ. _____

เอละ พอแค่นักอน ถ้าเชอนักสนุกจะไปอ่านต่อที่บ้านก็ได้ แต่ตอนนรีบไปรับ
แผนเฉลยคำตอบจากครูผู้สอนมาตรวจคำตอบเสียก่อน

แผนเฉลยคำตอบ

สมุดงานเรื่อง พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยาตอนที่ 1

- ขอ 1. พระองค์เจ้าวาสุกรี
- ขอ 2. เรียนที่สำนักสมเด็จพระวันรัต วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม
- ขอ 3. ได้รับสถาปนาเป็น กรมสมเด็จพระปรมานุชิตชิโนรส
- ขอ 4. พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
- ขอ 5. ลิลิตตะเลงพ่าย, กฤษณาสมันต์องค์จันทร์, มหาชาติกัณฑ์ชูชก, เพลงยาว-
เจ้าพระ; คำรับฉันทมาตราพฤกษและวรรณพฤกษ
- ขอ 6. ตัดตอนมาจากหนังสือพระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยาภาคที่ 1 ฉบับความ
สมเด็จพระปรมานุชิตชิโนรส ตอนแผ่นดินสมเด็จพระนเรศวรมหาราช
- ขอ 7. พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว
- ขอ 8. ทรงเป็นประธานในการชำระสอบทานพงศาวดารครั้งนี้
- ขอ 9. ไม่ใช่ พระองค์เพียงแต่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นบางแห่งเท่านั้น
- ขอ 10. ขอ ง. มักมีการเสริมแต่งเรื่องอิทธิฤทธิ์ปาฏิหาริย์
- ขอ 11. จะต้องรู้จักแยกเนื้อหาสาระออกจากโวหารที่เป็นสิ่งประกอบเพื่อความ
- ขอ 12. แบบเบญจเสนา
- ขอ 13. พระศรีไสยณรงค์และพระยาราชนฤธาธิบดี
- ขอ 14. หนึ่งแสนคน
- ขอ 15. พลายภูเขาทอง
- ขอ 16. เสวตฉัตรบนหลังช้าง (สมเด็จพระนเรศวรใช้ มหาเสวตฉัตร มี 7 ชั้น
ส่วนสมเด็จพระเอกาทศรถ ใช้บรรเสวตฉัตร มี 5 ชั้น)

ข้อ 17.	เจ้ารามราชมพ	เป็น	กลางข้างของสมเด็จพระนเรศวร
	หลวงอินทเทพ	"	จตุรงค์บาท อยู่เท่าหลังเบ้องขวา
	หมื่นนักคีศร	"	กลางข้างของสมเด็จพระเอกาทศรถ
	ขุนศรีคชคง	"	ความข้างของสมเด็จพระเอกาทศรถ
	พระมหามนตรี	"	จตุรงค์บาท ประจำเท่าหน้าคานขวา
	นายมหานุภาพ	"	ความข้างของสมเด็จพระนเรศวร

- ข้อ 18. ไคแก่ 1. พิธีโชนทวาร
 2. ตักไม้ขมนาม
 3. ละว่าเช่นไก่

ข้อ 19. ขุนมหาวิชัย

ข้อ 20. จมื่นทิพเสนา

ข้อ 21. เพราะมีกำลังไพรพลน้อยกว่า (อย่าตอบว่า เพราะศึกหนักกว่าทุกครั้ง)

ข้อ 22. ปล่อยให้ข้าศึกหลงระเริงไล่ตามตีกองทัพไทยมาก่อน แล้วจึงค่อยยกทัพหลวง
 เข้าโจมตี

ข้อ 24. รอยแก้ว

อย่าลืมว่า หากมีข้อสงสัย หรือไม่เห็นด้วย รีบไต่ถามครูผู้สอนทันที

สมุดงาน

พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยา

ตอนนุภทนต์

ตอนที่ ๒

ชื่อ	_____
ใน	_____
เลขที่	_____

ความสามารถที่นักเรียนควรมีหลังจากทำสมบัตินี้แล้ว

1. บอกลักษณะนิสัยของบุคคลสำคัญๆ ในเรื่องได้
2. เล่าเหตุการณ์พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยาตอนพุทธศักราชที่
โดยย่อๆ ได้ถูกต้อง
3. บอกตำแหน่งหน้าที่ของบุคคลต่างๆ ในกองทัพไทยและกองทัพ
พม่าได้ถูกต้อง
4. จำรายชื่อวิสามัญนามที่ปรากฏในพระราชพงศาวดารนี้ได้
ไม่น้อยกว่า 15 ชื่อ
5. บอกความหมายของราชาศัพท์และศัพท์ยากที่มีในเรื่องได้ถูกต้อง
อย่างน้อย 80 %
6. บอกคุณค่าของพระราชพงศาวดารฉบับนี้ได้

ข้อปฏิบัติในการทำสมุดงาน

1. อ่าน และตอบคำถามไปที่ละข้อตามลำดับ อย่าข้ามข้อ
2. ตอบคำถามทุกข้อด้วยคินสอคำ หรือปากกาที่ใช้หมึกสีอ่อน เพื่อให้สะดวกในการแก้ไข
3. จงพยายาม "ลาคำตอบ" ด้วยตนเองให้มากที่สุด เว้นแต่เกิดความสงสัยหรือไม่สามารถค้นพบ จึงปรึกษาเพื่อนหรือไต่ถามผู้รู้
4. หากทำเสร็จก่อนเวลา จงใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการทบทวนหรือปรึกษาหารือกับเพื่อนๆ เกี่ยวกับคำตอบที่ยังไม่กระจ่างชัด
5. เมื่อครูผู้สอนแจกแผ่นเฉลยคำตอบให้ จงแลกเปลี่ยนสมุดงานกับเพื่อนคนใดก็ได้ แล้วตรวจแก้ไขให้แก้กันและกัน
6. คืนสมุดงานที่ตรวจแก้ไขแล้วให้แก่เจ้าของเดิม
7. ตรวจสอบสมุดงานของตนเองว่าได้แก้ไขให้ถูกต้องสมบูรณ์หรือไม่ ถ้ายังบกพร่องอยู่ก็จัดการแก้ไขเสียให้เรียบร้อย
8. เสร็จแล้ว นำไปส่งครูผู้สอน

ข้อปฏิบัติข้างต้นนี้อาจเปลี่ยนแปลงได้อีก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับครูผู้สอนที่จะตกลงกับนักเรียนเอง

เมื่อพร้อมแล้ว จงเปิดสมุดงานหน้าต่อไป

เปิดหนังสือแบบเรียนวรรณคดีไทย หน้า 101 จะลองอ่านบททวนเรื่องราวที่ผ่านมาเมื่อครั้งที่แต่งสก็เล็กน้อยก็ได้ เมื่อพร้อมแล้ว ก็ปฏิบัติกา "ล่าคำตอบ"ต่อไป

1. เพราะเหตุใด นายทิพนายกองและไพร่พลทั้งปวงจึงตามเสด็จไมทันพระคชาธาร
ตอบ. _____

2. สมเด็จพระนเรศวรทรงทราบได้อย่างไรว่า ช้างเสวตฉัตรที่อยู่ไคร่มไม้ข่อยนั้น
เป็นช้างทรงของพระมหาอุปราชา (คำตอบอยู่ในหน้า 102)

ตอบ. _____

3. ข้อความที่สมเด็จพระนเรศวรตรัสเชิญชวนพระมหาอุปราชาให้กระทำยุทธหัตถีนั้น
มีว่าอย่างไรบ้าง (คัดลอกมาให้หมด)

ตอบ. _____

4. บุคคลต่อไปนี้ ใครยังมีชีวิตอยู่บ้างหลังจากเสร็จสงครามครั้งนี้แล้ว

___ สมเด็จพระนเรศวร

___ ขุนศรีคชคง

___ พระมหาอุปราชา

___ เจ้ารามราชพ

___ มางจาชะโร

___ หมื่นภักดีศวร

___ นายมทานุภาพ

___ เจ้าพระยาไชยานุภาพ

___ เจ้าเมืองมะลวน

___ พลายพัทธกอ

(ใส่เครื่องหมายอะไรก็ได้ หน้าชื่อผู้ที่ยังมีชีวิตอยู่)

5. สมเด็จพระนเรศวรทรงจัดการกับพระศพของพระมหาอุปราชาอย่างไร
(คำตอบอยู่ในหน้า 103)

ตอบ. _____

6. จงบอกความหมายของคำหรือข้อความที่ขีดเส้นใต้ต่อไปนี้

(เตรียมพจนานุกรมไว้ข้างๆตัวให้พร้อมด้วย)

ก. ฝ่ายสมเด็จพระนเรศวรเป็นเจ้า ขณะเมื่อเสด็จประทับอยู่ ณ นាយาไม้ประดู่

ข. ...ให้กองทัพพระศรีไศยณรงค์ พระยาราชอุทธานนท์ เร่ยกไปในเพลลา
ทีลีบเอ็ดคุม... (ดูคำอธิบายศัพท์ท้ายเรื่องลิลิตตะเลงพ่าย หน้า 162)

ค. ...พระบาทสมเด็จพระบรมพิตรพระเจ้าอยู่หัวทั้งสองพระองค์ เสด็จยังเกษ...

ง. ..พระยาเทพอรชุนซึ่งขางพลายจับโจมยุท ถือพลหมื่นหนึ่งเป็นเกียกกาย...
(ค้นคำตอบได้จากพจนานุกรม)

จ. ..ให้เอาพลายภูษาของขึ้นระวางสะพัก ชื่อเจ้าพระยาไชยานุภาพ...

ฉ. ...หน้าหลังผูกคชาภรณ์เครื่องนั้น... (เปิดพจนานุกรม ดูที่คำว่า เครื่อง)

ช. ..ทอดพระเนตรเห็นมหาเมฆคั่งขึ้นมาแต่ทิศพายัพ....

ฉ. ...แล้วกลับเกลื่อนคั่นกระจายอันตราไป...

๑๑ เอละ พอแล้ว เธอไปขอแผ่นเฉลยมาตรวจสอบคำตอบของเธอได้ แล้วเตรียม
ทำแบบทดสอบท้ายบทเรียนตามเวลาที่ครูผู้สอนจะกำหนดต่อไป

แผนเฉลยคำตอบ

สมุดงานเรื่อง พระราชพงศาวดารกรุงศรีอยุธยาตอนที่ 2

- ข้อ 1. เพราะพระคชาธารทั้งสอง เชื้อกันคนก็น่ามันคึกคะนองมาก เมื่อได้ยินเสียงของกลองศึกก็ฮึกเหิม บุรุษเข้าไปในกองทัพเข้าศึกอย่างรวดเร็วจนผู้อื่นไม่สามารถตามทัน
- ข้อ 2. เพราะมีเครื่องสูงและทหารแวดล้อมมากเป็นพิเศษ
- ข้อ 3. "...พระเจ้าพี่เราจะยืนอยู่ใยในร่มไม้เล่า เชิญออกมาทำยุทธหัตถีด้วยกัน ให้เป็นเกียรติยศไว้ในแผ่นดินเถิด ภายหน้าไปไม่มีพระเจ้าแผ่นดินที่จะได้ยุทธหัตถีแล้ว..."
- ข้อ 4. ผู้ที่มีไ้เสียชีวิตลงในสงครามครั้งนั้น ได้แก่ สมเด็จพระนเรศวร, เจ้าเมืองมะละแวน, ขุนศรีภักษ, เจ้าพระยาไชยานุภาพ, พลายพัทธกอ
- ข้อ 5. พระองค์โปรดเกล้าฯ ให้ก่อพระเจดีย์ฐาน สวมพระศัพพะมหาอุปราชาไว้ที่ตำบลตระพังตรุ
- ข้อ 6. ก. หมายถึง เงาม หรือ ร่มเงา
- ข. " เวลา 05.00 น. (ตีห้า)
- ค. " สมเด็จพระนเรศวรกับสมเด็จพระเอกาทศรถ
- ง. " กองเสบียง
- จ. " เข้าประจำการ
- ฉ. " สืบค้นข้างชนิดที่มีศัสตราวุธทั้งสองข้าง
- ช. " ทิศตะวันออกเฉียงเหนือ
- ฉ. " สูญหายไป, ลับไป

ประวัติผู้เขียน

นายสมภูมิ บ่ายเที่ยง เกิดเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2497 ณ บ้านเลขที่ 54 หมู่ 2 ตำบลดอนสมอ อำเภอท่าช้าง จังหวัดสิงห์บุรี สำเร็จการศึกษาปริญญาการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ.) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก เมื่อปีการศึกษา 2518 ปัจจุบันรับราชการตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 3 ณ โรงเรียนชัยนาทพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท